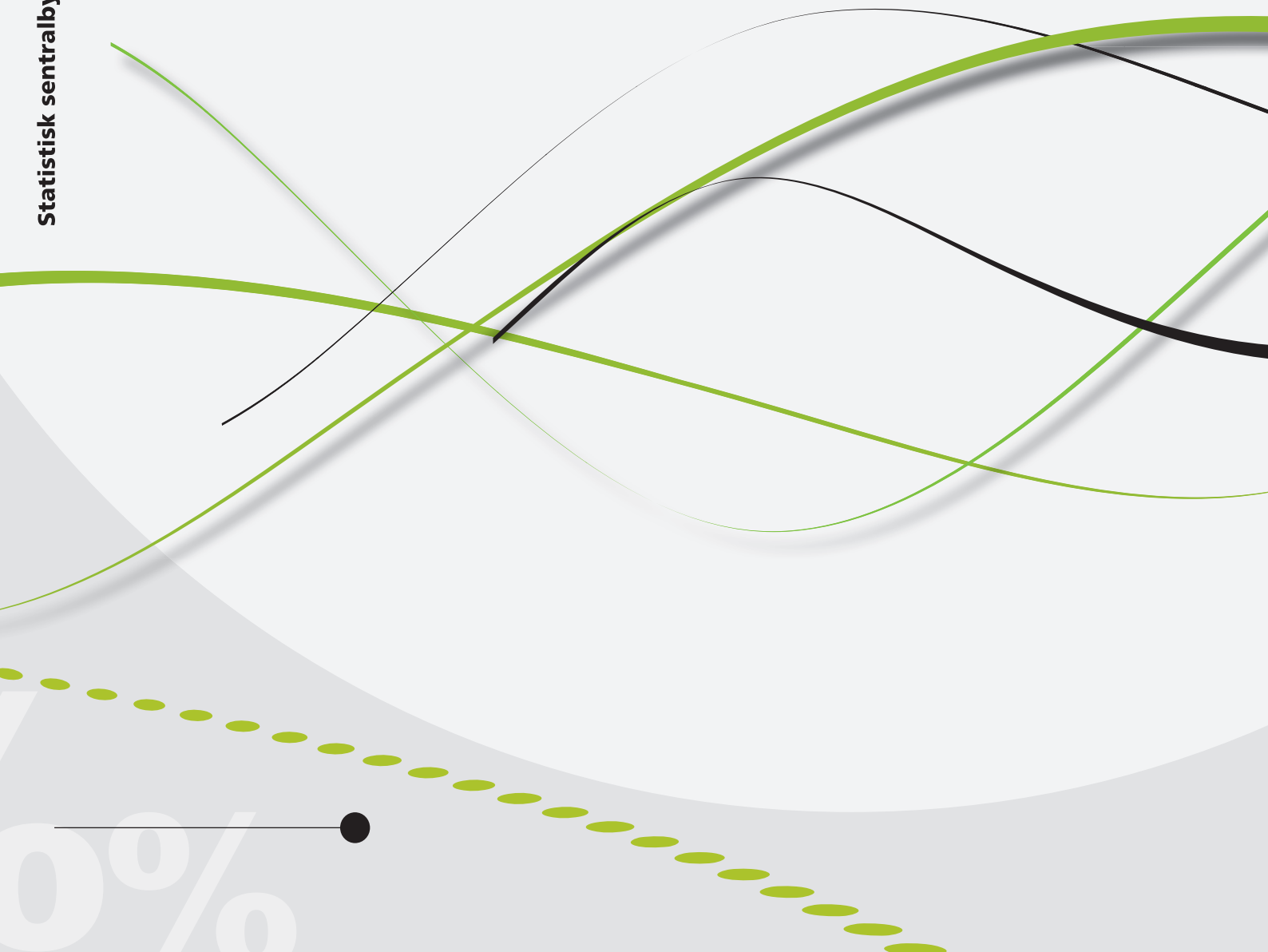

*Bengt Oscar Lagerstrøm og
Mathias Killengreen Revold*

Undersøkelse om bibliotekbruk 2015

*Bengt Oscar Lagerstrøm og
Mathias Killengreen Revold*

Undersøkelse om bibliotekbruk 2015

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler	..
Publisert 10. august 2015	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-9182-1 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-9183-8 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: Kultur og fritid	Brudd i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

I denne rapporten legger Statistisk sentralbyrå fram hovedresultatene fra en landsomfattende undersøkelse om folks bruk av bibliotek 2015. Publikasjonen bygger på tidligere undersøkelser om bibliotekbruk 1998 og 2005. Publikasjonen gjengir en del hovedtall fra de tidligere undersøkelsene.

Undersøkelsen og rapporten er finansiert av Kulturdepartementet. Rådgiver Mathias Killengreen Revold har vært hovedansvarlig for undersøkelsen og utarbeidet publikasjonen sammen med seksjonssjef Bengt Oscar Lagerstrøm, begge ved seksjon for personundersøkelser.

Statistisk sentralbyrå, 9. juli 2015

Kjetil Telle

Sammendrag

I denne rapporten presenteres hovedresultatene fra en landsomfattende undersøkelse om folks bruk av bibliotek 2015. Der det er naturlig sammenlignes resultatene med tidligere undersøkelser om bibliotekbruk i 1998 og 2005.

Fire av ti har besøkt et folkebibliotek siste året, mot om lag fem av ti i 2005. Reduksjonen er spesielt stor for aldersgruppene under 45 år, og særlig for aldersgruppen 16-24 år hvor en nesten en av fire færre enn i 2005 oppgir å ha besøkt et folkebibliotek siste 12 måneder. For hele populasjonen synes verken innvandringsbakgrunn eller husholdningsinntekt å ha noen betydning.

Samtidig med synkende besøkstall har flere benyttet seg av bibliotekets netttjenester, både i og utenfor bibliotekets lokaler. Spesielt er bruken økende fra andre lokasjoner og for aldersgruppene under 45 år.

Det er en markant nedgang i tradisjonell bruk av bibliotekene for alle grupper. Samtidig ser vi tendenser til at bibliotekene brukes til andre aktiviteter: En tredel oppgir å ha sett utstillinger på folkebibliotek siste året, mens en av fire har vært på møter, forestillinger, kurs, debatter og liknende arrangert av biblioteket. Spesielt ser vi dette blant brukere i aldersgruppene 45 år og eldre.

Bibliotekbrukerne synes å være minst like tilfreds med ulike bibliotekstjenester nå som tidligere. Bibliotek i nærområdet er å foretrekke i forhold til større bibliotek sentralt i kommunen. Spesielt gjelder dette for kvinner og de eldste i utvalget.

Selv om andelen bibliotekbrukere synker i befolkningen generelt, benyttet to tredeler av barn og unge folkebiblioteket siste 12 måneder. Det er liten forskjell mellom jenter og gutters bibliotekbruk, men om foreldrene selv bruker biblioteket virker forsterkende på barnas bruk.

Færre studenter bruker folkebibliotek i dag enn for ti år siden. Fortsatt bruker halvparten av studentene folkebiblioteket og kvinnelige studenter benytter seg av tilbudet i vesentlig større grad enn de mannlige. Studenter bruker folkebibliotekets netttjenester i større grad enn befolkningen ellers, men vi finner ikke i samme grad en økning i bruken som for befolkningen ellers siden 2005.

Studenter benytter også folkebibliotekene annerledes enn befolkningen ellers. For de fleste aktiviteter er det en reduksjon i bruken. Unntakene er lekselesing, studier og gruppearbeid, samt møter og forestillinger og lignende som øker.

De aller fleste studenter bruker fortsatt fag- og forskningsbibliotek. Besøkshyppigheten har gått noe ned de siste 10 årene. Spesielt er bruken høy blant de yngste, heltidsstudenter og de som følger undervisningen ved lærestedet. Studentene bruker fag- og forskningsbibliotekene først og fremst for pensum og supplerende materiale.

Bibliotekbrukere benytter andre kulturinstitusjoner, som konserter og museer, i større grad enn andre. Vi finner også at leseaktiviteter knyttet til lesing av bøker, ukeblader, tidsskrifter, og ikke minst høytlesingsaktiviteter for barn, skjer hyppigere blant bibliotekbrukere enn andre, mens medievaner ellers, som f. eks. TV-titting, avislesing og bruk av Internett, er som for befolkningen ellers.

Abstract

This report presents the main results of a nationwide survey of the population's use of libraries in 2015. Where relevant, the findings are compared with previous surveys of library use in 1998 and 2005.

Four out of ten people visited a public library last year, compared with about five in ten in 2005. The reduction is particularly significant for the under 45s, and especially for the 16-24 age group where almost one in four fewer than in 2005 reported visiting a public library in the last 12 months. For the population as a whole, neither immigrant background or household income appear to have any bearing on library use.

As the number of visitors to libraries has decreased, the number using the libraries' online services (either at the library or elsewhere) has increased. Services accessed at other locations have seen a particular growth, as has use by the under 45s.

There is a marked decrease in the traditional use of libraries for all groups. Furthermore, there is a growing tendency in the use of libraries for other activities: a third report seeing an exhibition at a public library last year, while one in four attended meetings, performances, courses, debates and similar organised by the library. There has been a particular growth in those aged 45 and older.

Library users seem to be at least as satisfied with the various library services now as before. Local libraries are preferable to larger more central libraries. This is particularly the case for women and the most elderly group in the sample.

Although the share of library users is falling in the general population, two thirds of children and young people used libraries in the last 12 months. There is little difference between girls and boys' library use, but the parents' use of libraries has an influence on the children's use.

Fewer students use public libraries today than ten years ago. Half of students still use public libraries and female students take advantage of the offer to a much larger degree than their male counterparts. Students use public library online services to a greater extent than the general population, but the increase from 2005 is not as high as for the general population.

Students also use public libraries in a different way to the general population. Most activities have seen a reduction in use. The exceptions are doing homework, studying and group work, as well as meetings and performances etc., which have increased.

Most students still use academic and research libraries, however visitor frequency has fallen somewhat in the last 10 years. Use is particularly high among the youngest full-time students and those taught at the institution. Students use academic and research libraries primarily to access syllabus and supplementary material.

Library users use other cultural institutions, such as concerts and museums, to a greater extent than others. We also find that reading activities related to the reading of books, magazines, journals, and not least reading to children, are more popular among library users than others, while other media habits, such as watching TV, reading newspapers and using the Internet, are the same as for the general population.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	8
1.1. Begrep og bakgrunnsvariabler brukt i rapporten	8
2. Folkebiblioteket: bruk og besøk	10
2.1. Færre besøker folkebibliotek	10
2.2. Færre storbrukere av folkebibliotekene.....	12
3. Bruk av bibliotekets netjtjenester	15
3.1. Få brukte netjtjenester i bibliotekets lokaler	15
3.2. Flere bruker netjtjenester utenfor bibliotekets lokaler	16
4. Befolkningens bruk av skole-, universitets-, høyskole- eller fagbibliotek	20
4.1. De aller fleste skoleungdom bruker skolebiblioteket	20
4.2. Mer enn halve befolkningen har aldri besøkt et universitets-, høyskole eller fagbibliotek.....	20
5. Bibliotekbrukernes bruk av ulike tjenester	24
5.1. Nedgang i lån av bøker, lydbøker, musikk og film.....	24
5.2. En av tre har sett utstillinger siste året	26
6. Bruk av bibliotek	29
6.1. De fleste bruker folkebiblioteket i egen kommune.....	29
6.2. Fortsatt mange som mener det er svært viktig å ha et godt folkebibliotek i kommunen	29
6.3. Vanskeligere å finne åpningstider som passer	30
7. Holdninger til folkebiblioteket	34
7.1. Bibliotekbrukerne synes å være mer tilfreds med bibliotek-tjenestene.....	34
7.2. Foretrekker folkebibliotek i nærmiljøet	35
8. Hvordan bruke ekstratilskudd?	38
8.1. Flere bøker og bedre tilbud til barn	38
9. Alternativer til folkebiblioteket	40
9.1. Internett holder folk unna biblioteket?	40
9.2. Avstand til biblioteket årsak til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste år	41
10. Barns bruk av folkebiblioteket	44
10.1. To tredeler av barn og unge bruker folkebiblioteket	44
10.2. Barna bruker biblioteket først og fremst for å låne bøker	44
10.3. En tredel av foreldrene bruker biblioteket på vegne av barna	45
11. Studenters bruk av folkebiblioteket	47
11.1. Halvparten av studentene bruker folkebibliotek	47
11.2. Små endringer i bruk av folkebibliotekets netjtjenester	48
11.3. Studenter bruker folkebibliotekene til tradisjonelle bibliotek-tjenester i mindre grad enn befolkningen ellers	49
11.4. Folkebiblioteket som studiested	50
12. Studenters bruk av universitets-, høyskole- eller fagbibliotek	54
12.1. De fleste studentene har besøkt et universitet-, høyskole- eller fagbibliotekbesøk siste året	54
12.2. Fortsatt høy besøkshyppighet blant storbrukerne, selv om hyppigheten har gått noe ned for andre.....	55
12.3. Først og fremst for pensum og supplerende materiale	56
12.4. Ikke-brukere kjøper, får eller henter det de trenger fra Internett	56
13. Yrkesaktives bruk av biblioteket	62
13.1. Stort behov for faglitteratur blant yrkesaktive	62
13.2. Finner det meste av litteraturen på egenhånd	62

14. Kultur og medievaner	65
14.1. Mer bruk av andre kulturinstitusjoner blant bibliotekbrukere enn andre	65
14.2. ... men ganske like medievaner	65
15. Dokumentasjon av datainnsamlingen.....	69
15.1. Datainnsamling	69
15.2. Utvalg.....	69
15.3. Frafall.....	69
15.4. Utvalgsskjevhet.....	72
15.5. Svarmodus.....	73
15.6. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	75
15.7. Pc-assistert intervjuing, innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil	77
15.8. Vekter	78
Vedlegg A: Instruks. Orientering og veiledning for intervjuere	79
Vedlegg B: Spørreskjema.....	91
Figurregister	116
Tabellregister.....	117

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå (SSB) har gjennomført flere undersøkelser om bruk av bibliotek (Reppen 1998, Buskoven 2006).

Publikasjonen handler om bruk av og holdninger til ulike typer bibliotek i befolkningen generelt. I tillegg til å beskrive nordmenn generelt i forhold til bruk av bibliotek, inneholder også publikasjonen egne kapitler om studenters bruk av ulike bibliotek, samt om barns og yrkesaktives bruk av folkebibliotek.

Til slutt i rapporten er det et eget kapittel om gjennomføringen av spørreundersøkelsen som publikasjonen bygger på.

1.1. Begrep og bakgrunnsvariabler brukt i rapporten

Alder

Aldersinndelingen refererer til fylte år per 1. januar 2015 og er basert på registrert fødselsdato i Statistisk sentralbyrås kopi av Det sentrale folkeregister.

Utdanning

Opplysningene om utdanning er hentet fra Statistisk sentralbyrås utdanningsregister og viser høyeste fullførte utdanning. Grupperingen baserer seg på Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS)¹ og er delt inn på følgende måte:

Grunnskoleutdanning: Barne- og ungdomsskoleutdanning (1.-10. klassetrinn)

- Videregående utdanning: Videregående grunntdanning, videregående avsluttende utdanning og påbygning til videregående utdanning (11. – 14. klassetrinn)
- Universitet eller høyskole, lavere grad: Utdanning på høyere nivå på fire år og mindre (14.-17. klassetrinn)
- Universitet eller høyskole, høyere grad: Utdanning på høyere nivå på fem år eller mer og forskerutdanninger (18. klassetrinn og over)
- Ingen eller ukjent: Ingen utdanning eller grunnskoleutdanning kortere enn syv år, ukjent utdanning eller manglende informasjon i utdanningsregisteret.

Husholdningsinntekt

Svar på spørsmålet «Hva vil du anslå husholdningens samlede brutto inntekt til i 2014?».

Landsdel

Respondentens bosted, inndelt slik:

- Oslo og Akershus
- Hedmark og Oppland
- Østlandet ellers: Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold
- Agder og Rogaland: Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland
- Vestlandet: Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal
- Trøndelag: Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag
- Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark

Kommunens sentralitet

Basert på inndeling av respondentens bostedskommune i følgende kategorier²:

- Minst sentrale kommuner: Kommuner som har for lang reisevei til et tettsted til å falle i noen av kategoriene under

¹ http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/nos_c617/nos_c617.pdf

² <http://stabas.ssb.no/ClassificationFrames.asp?ID=919597&Language=nb>

- Mindre sentrale kommuner: Kommuner med et tettsted med mellom 5 000 og 15 000 innbyggere eller under 45 minutters reise til et slikt tettsteds sentrum
- Noe sentrale kommuner: Kommuner med et tettsted med over 15 000 innbyggere som ikke er landsdelssentra eller under 60 minutters reisevei til et slikt tettsteds sentrum.
- Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter
- Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter
- Kommuner med landsdelssenter: (Oslo, Bergen, Stavanger/Sandnes, Trondheim, Kristiansand og Tromsø)

Innvandrerbakgrunn

Inndelt basert på innvandrerkategori i følgende kategorier:

- Personer uten innvandrerbakgrunn: A (Uten innvandringsbakgrunn), F (Norskfødt med en utenlandsk forelder) og G (Født i utlandet av to norskfødte foreldre og adopterte)
- Personer med innvandringsbakgrunn: B (Innvandrere), C (Født i Norge av to utenlandskfødte foreldre), E (Født i utlandet med en norsk forelder) og personer som ikke har informasjon i registeret.

Sammenlikning med tidligere undersøkelser

I rapporten sammenliknes resultatene i 2015 med resultatene for undersøkelsene om bruk av bibliotek som ble gjennomført i 2005³, og i noe mindre grad med undersøkelsen som ble gjennomført i 1998⁴. De to undersøkelsene vil senere bli referert som (SSB 2006) og (SSB 1998). Undersøkelsen i 1998 hadde et utvalg som var mellom 12 og 79 år, i motsetning til undersøkelsene i 2005 og 2015 som dekket personer mellom 16 og 79 år. Den yngste aldersgruppen hadde relativt høy bruk av bibliotek i 1998 og nivået ville derfor sannsynligvis ligget litt lavere det året dersom utvalget var likt som i de to andre undersøkelsene.

Videre har resultatene i årets undersøkelse blitt vektet for frafall. Dette gjør at resultatene bedre gjenspeiler de faktiske fordelingene i populasjonen, men kan være problematisk for sammenlikning med de to foregående undersøkelsene som ikke var vektet. Dette er ytterligere kommentert under kapittel 15.8 Vekter og konklusjonen er at tendensen i endringene vi peker på er de samme enten vi vekter eller ikke. Dette tyder på at de har oppstått på grunn av endringer i folks biblioteksvaner og ikke fordi vi har lagt på vekter i årets rapport.

³ Buskoven, Nina Kristine (2006): «Undersøkelse om bibliotekbruk». Rapporter 2006/16. Statistisk sentralbyrå: Oslo/Kongsvinger. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200614/rapp_200614.pdf

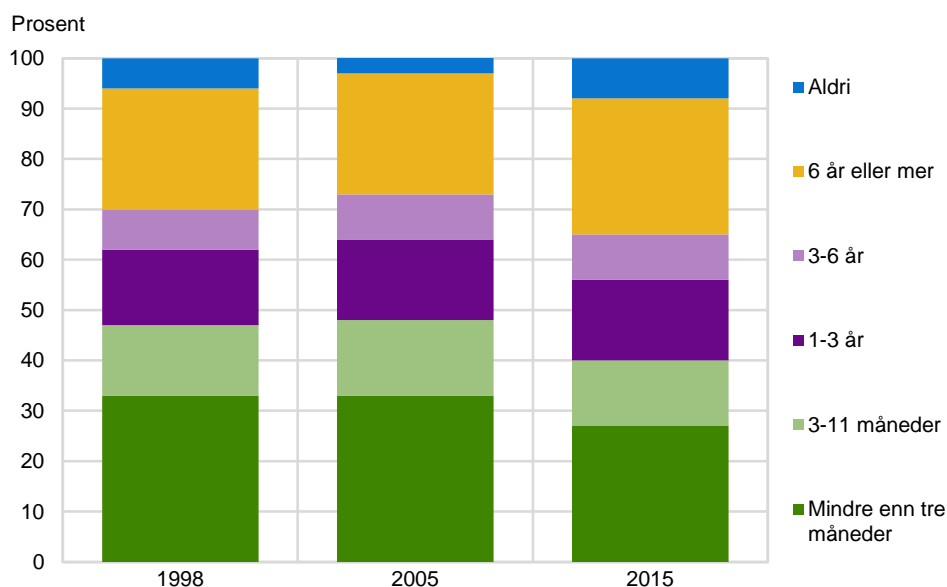
⁴ Reppen, Heidi Kristine (1998): «Bruk av folkebibliotek 1998». Rapporter 98/19. Statistisk sentralbyrå: Oslo/Kongsvinger. https://www.ssb.no/a/histstat/rapp/rapp_199819.pdf

2. Folkebiblioteket: bruk og besøk

2.1. Færre besøker folkebibliotek

Fire av ti personer sier de har fysisk besøkt et folkebibliotek det siste året. Videre har om lag en firedel gjennomført dette besøket i løpet av de siste tre årene eller for mer enn seks år siden (begge 27 prosent). Omtrent en fjerdedel av befolkningen har gjennomført dette besøket i løpet av de siste tre månedene. Omtrent like mange har gjennomført et besøk for over seks år siden, men kun åtte prosent av befolkningen sier de aldri har besøkt et folkebibliotek. Figur 2.1 viser en nedgang i andelen som har besøkt biblioteket det siste året sammenliknet med de to foregående undersøkelsene, som ble gjennomført i 1998 og 2005. I begge undersøkelsene sa rundt halvparten av respondentene at de hadde besøkt biblioteket det siste året.

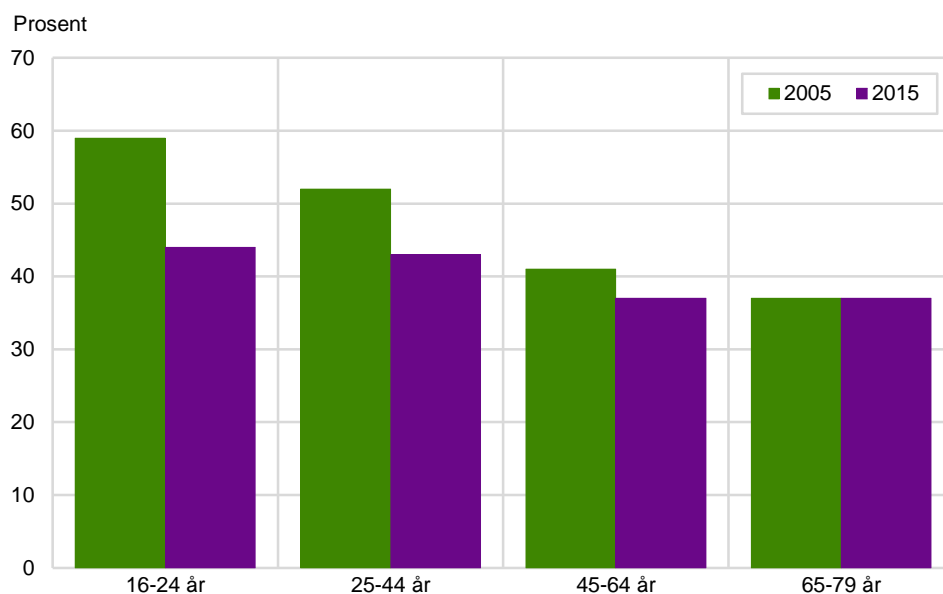
Figur 2.1. Tid siden siste bibliotekbesøk i 1998, 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.1 viser andelen av befolkningens besøk på folkebibliotek etter ulike kjennemerker. Halvparten (49 prosent) av kvinner og en tredel (31 prosent) av menn sier de har fysisk besøkt et folkebibliotek det siste året. Motsatt sier rundt halvparten (45 prosent) av mennene at det er mer enn seks år siden de besøkte et bibliotek eller at de aldri har gjort det, mens kun en av fire kvinner sier det samme. Forskjellene mellom kjønnene var allikevel enda større i 2005, da seks av ti kvinner og en av tre (35 prosent) av menn sa de hadde besøkt biblioteket det siste året.

De yngste aldersgruppene har benyttet biblioteket mest. Drøye fire av ti (43 prosent) av personer på 44 år eller yngre har besøkt biblioteket det siste året, mens dette tallet er seks prosentpoeng lavere for de eldre aldersgruppene. Figur 2.2 viser at disse forskjellene allikevel er mindre enn tidligere. I 2005 hadde nesten seks av ti personer mellom 16 og 24 år og litt mer enn halvparten av personene mellom 25 og 44 år besøkt biblioteket det siste året. Blant personene som er 45 og eldre var besøksandelene omtrent på samme nivå som for ti år siden.

Figur 2.2. Andel som har besøkt et folkebibliotek siste år i ulike aldersgrupper i 2005 og 2015

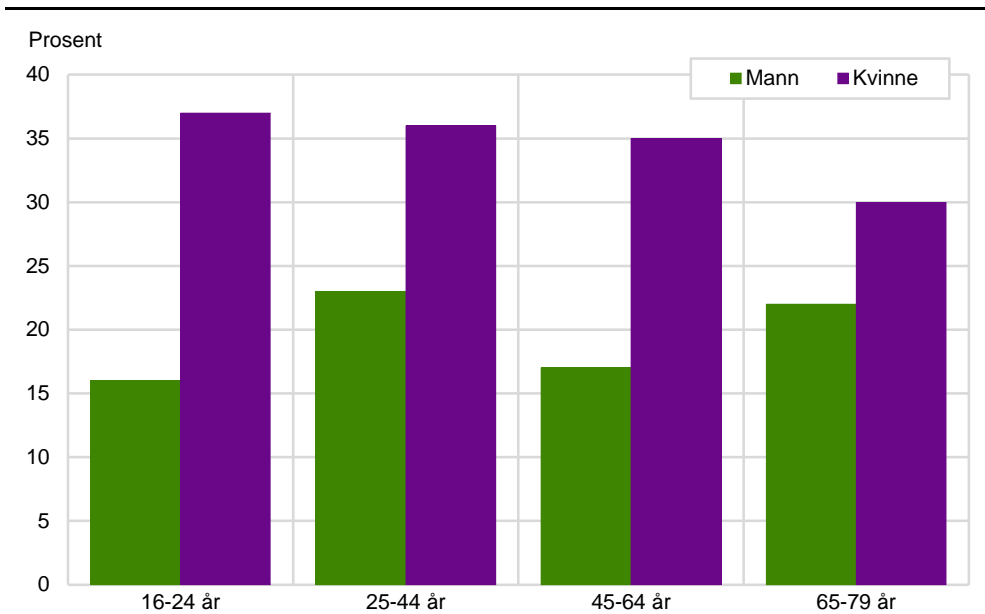
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Litt mer enn halvparten av personene med høyere utdanning sier de har besøkt biblioteket det siste året. Dette er den høyeste andelen blant utdanningsgruppene, men nesten like mange personer uten registrert utdanning har besøkt biblioteket. I den siste gruppen er det mange innvandrere som har tatt utdanning i andre land, så det faktiske utdanningsnivået kan variere. Det er lavest besøksfrekvens blant dem med videregående utdanning, der under en tredel (31 prosent) hadde besøkt biblioteket det siste år. Tilsvarende tall for dem med grunnskoleutdanning var litt høyere enn en tredel (36 prosent). Sammenliknet med 2005 har det vært særlig stor tilbakegang blant personer med videregående utdanning, mens personer med grunnskoleutdanning har hatt en liten oppgang i bibliotekbruk. Det er små forskjeller når vi ser på husholdningsinntekt.

Det er relativt små forskjeller mellom landsdelene, men mange nordlendinger har nylig gjennomført et bibliotekbesøk. I Nord-Norge har nesten fire av ti besøkt biblioteket de siste tre månedene. Dette kan henge sammen med at besøksfrekvensen er høyest i de minst sentrale kommunene, som det finnes mange av i den landsdelen. Flest hadde besøkt biblioteket sist år i Hedmark og Oppland, og færrest på Vestlandet og i Trøndelag.

Det er ganske små forskjeller mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn bortsett fra i andelen som aldri har besøkt et bibliotek. En av fem personer med innvandrerbakgrunn, og bare fem prosent uten innvandrerbakgrunn, har aldri besøkt biblioteket. Dersom disse ekskluderes ser man at blant personer som har besøkt et bibliotek, er det mange fler med enn uten innvandrerbakgrunn som har besøkt siste år eller de siste tre månedene.

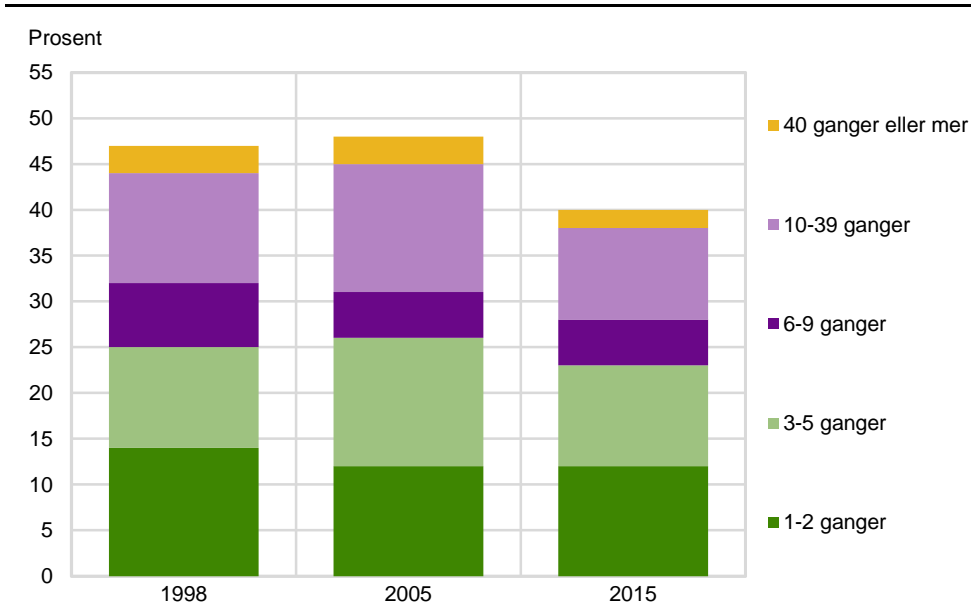
Det er altså kvinner, unge og høyt utdannede som benytter biblioteket mest. Figur 2.3 viser at besøkene varierer lite for kvinner i ulike aldersgrupper med unntak av de eldste, der noe færre har besøkt biblioteket siste tre måneder. For menn er derimot besøksratene lavest i aldersgruppene 16-24 år og 45-64 år.

Figur 2.3. Andel kvinner og menn i ulike aldersgrupper som har besøkt biblioteket siste tre måneder

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

2.2. Færre storbrukere av folkebibliotekene

Nesten en tredel (29 prosent) av personene som har besøkt biblioteket siste år har kun vært på ett eller to besøk, mens nesten seks av ti (57 prosent) har gjennomført fem besøk eller færre. Videre oppgir litt under en tredel (30 prosent) av dem som hadde besøkt biblioteket, eller 12 prosent av hele befolkningen, at de gjennomførte 10 besøk eller mer det siste året. Dette er en litt lavere andel enn i 1998 og 2005, hvor henholdsvis 32 og 37 prosent av bibliotekbrukerne hadde gjennomført så mange besøk. Figur 2.4 viser antall bibliotekbesøk sist år som andel av hele befolkningen. Her ser man at det særlig er andelen som har gjennomført mange besøk som har gått ned.

Figur 2.4. Antall bibliotekbesøk sist år som andel av hele befolkningen

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Flere kvinner enn menn har besøkt biblioteket mange ganger. Like under halvparten av kvinnelige bibliotekbrukere har besøkt mer enn fem ganger det siste året, mens en av tre menn har gjennomført så mange besøk (Tabell 2.2).

Det var ganske lite skille mellom aldersgrupper, men noe fler blant de yngste hadde kun vært på ett eller to besøk. Det var heller ingen klare tendenser på utdanningsnivå, ut over at det var størst andel med grunnskoleutdanning som kun hadde vært på ett eller to besøk.

Det er flere hyppige bibliotekbrukere blant personer med innvandrerbakgrunn enn i resten av befolkningen. I denne gruppen hadde nesten fire av ti (37 prosent) av dem som hadde besøkt biblioteket det siste året vært på ti besøk eller mer. Blant personer uten innvandrerbakgrunn var det litt under tre av ti (28 prosent) av bibliotekbrukerne som hadde vært på så mange besøk.

Tabell 2.1. Tid siden forrige besøk på folkebibliotek. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	27	13	16	9	27	8	100	1 196
Kjønn								
Menn	20	11	14	11	36	9	100	597
Kvinner	35	14	19	7	19	6	100	599
Aldersgrupper								
16-24 år	26	18	22	13	15	5	100	165
25-44 år	30	13	16	9	25	7	100	399
45-64 år	26	11	15	6	34	8	100	442
65 år eller mer	26	11	13	9	28	13	100	190
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	25	11	20	7	29	8	100	227
Videregående utdanning	20	11	14	11	36	8	100	483
Universitet eller høyskole, lavere grad	37	15	18	9	19	3	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	39	13	14	8	19	8	100	129
Ingen eller ukjent	28	22	16	8	8	18	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	28	14	16	14	18	9	100	75
200 000 - 399 999 kr	26	10	16	13	23	11	100	168
400 000 - 599 999 kr	25	11	18	9	27	10	100	237
600 000 - 799 999 kr	30	9	14	5	37	6	100	191
800 000 eller mer	29	14	15	9	30	4	100	392
Ikke oppgitt	23	19	22	7	18	11	100	133
Landsdel								
Oslo og Akershus	25	15	17	7	28	8	100	309
Hedmark og Oppland	31	17	9	6	36	0	100	81
Østlandet ellers	32	10	17	8	25	8	100	229
Agder og Rogaland	30	15	14	7	26	9	100	169
Vestlandet	21	12	21	10	28	8	100	211
Trøndelag	20	14	17	15	23	10	100	88
Nord-Norge	36	4	14	16	26	5	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	33	8	20	10	21	8	100	103
Mindre sentrale	20	11	13	15	25	17	100	71
Noe sentrale	28	12	13	8	31	7	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	28	11	12	11	29	9	100	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	27	13	21	7	23	8	100	283
Kommuner med landsdelssenter	26	16	17	8	29	5	100	319
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	27	13	17	9	29	5	100	1 047
Med innvandrerbakgrunn	29	13	15	10	13	20	100	149

Tabell 2.2. Antall besøk på folkebibliotek siste 12 måneder. Prosent

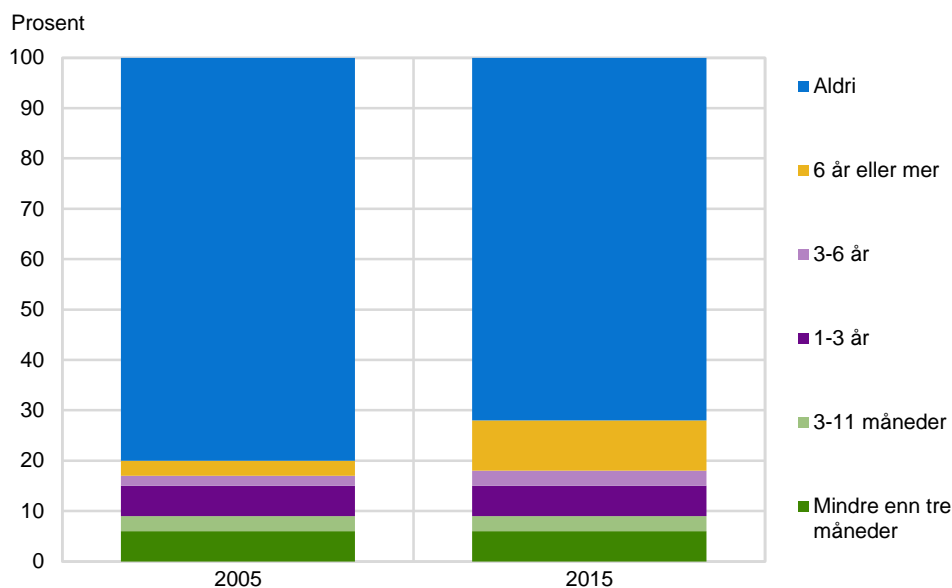
	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40 ganger eller mer	I alt	Antall
Alle	29	28	13	15	10	5	100	484
Kjønn								
Menn	34	32	10	12	7	4	100	182
Kvinner	26	25	15	16	11	6	100	302
Aldersgrupper								
16-24 år	38	23	15	13	9	3	100	71
25-44 år	26	32	12	15	11	4	100	173
45-64 år	27	28	14	12	11	9	100	167
65 år eller mer	31	22	14	25	7	1	100	73
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	36	22	12	17	10	3	100	80
Videregående utdanning	29	32	12	11	9	7	100	151
Universitet eller høyskole, lavere grad	23	27	14	20	9	7	100	164
Universitet eller høyskole, høyere grad	30	33	15	9	12	2	100	67
Ingen eller ukjent	32	22	18	14	10	4	100	22
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	25	31	11	10	21	3	100	33
200 000 - 399 999 kr	22	28	8	21	10	11	100	60
400 000 - 599 999 kr	33	23	14	13	11	6	100	89
600 000 - 799 999 kr	26	30	9	22	11	1	100	75
800 000 eller mer	31	32	15	10	7	5	100	172
Ikke oppgitt	33	20	21	17	6	4	100	55
Landsdel								
Oslo og Akershus	31	26	19	14	5	5	100	126
Hedmark og Oppland	29	29	13	12	10	7	100	40
Østlandet ellers	24	24	13	18	16	5	100	97
Agder og Rogaland	25	35	15	13	11	1	100	76
Vestlandet	35	28	11	11	7	8	100	71
Trøndelag	37	27	0	19	14	3	100	29
Nord-Norge	25	27	10	20	10	9	100	45
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	19	41	7	14	9	10	100	44
Mindre sentrale	30	41	0	18	4	7	100	22
Noe sentrale	28	25	15	14	12	8	100	84
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	28	25	12	17	14	4	100	88
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	31	31	17	10	10	3	100	117
Kommuner med landsdelssenter	32	23	15	18	7	5	100	129
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	31	27	13	14	9	5	100	421
Med innvandrerbakgrunn	16	31	16	17	16	4	100	63

3. Bruk av bibliotekets netjtjenester

3.1. Få brukte netjtjenester i bibliotekets lokaler

Nesten syv av ti (72 prosent) oppgir at de aldri har brukt bibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler. Det er kun ni prosent av de som har besøkt folkebiblioteket siste år som har brukt netjtjenestene der i den samme perioden. Andelen som har benyttet denne tjenesten har i midlertid økt fra en av fem til tre av ti i løpet av tiårsperioden fra 2005 til 2015 (figur 3.1), men andelen siste året er som i 2005.

Figur 3.1. Bruk av nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler i 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Andelen som har benyttet seg av nettbaserte tjenester er noe høyere blant de yngste og reduseres med økende alder. I aldersgruppen under 45 år er andelen en av tre, mens den blant de eldste, 65 år eller eldre, er kun fire av fem som oppgir at de noen sinne har benyttet seg av en slik tjeneste. Ser vi det siste året under ett finner vi en tilsvarende sammenheng. Litt i overkant av en tittel (12 prosent) i den yngste aldersgruppen, mot kun seks prosent i den eldste aldersgruppen oppgir å ha brukt netjtjenester i biblioteket siste 12 måneder (tabell 3.1).

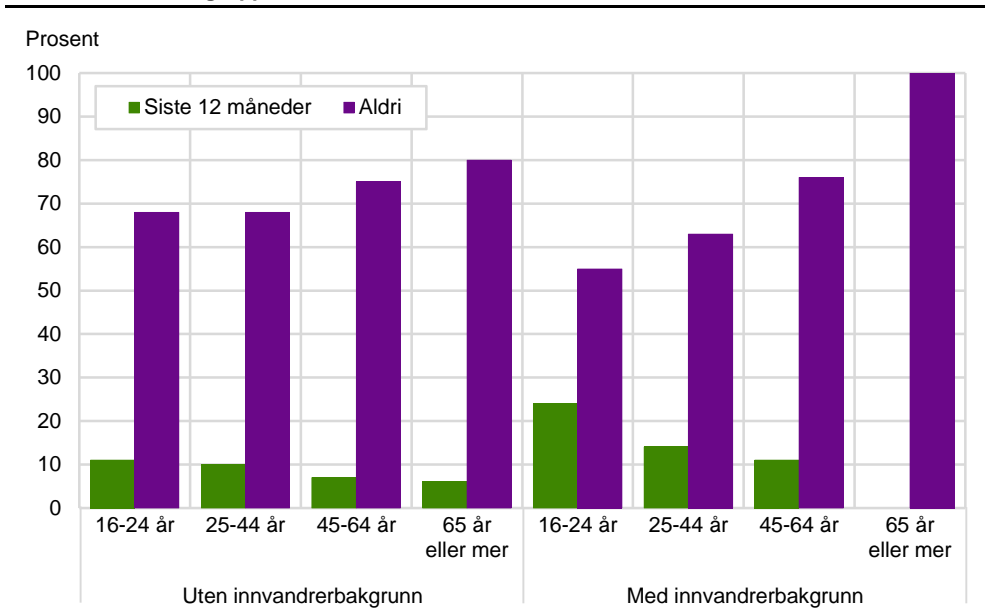
Vi finner små forskjeller i bruk av tjenesten etter utdanningsnivå. Personer med videregående skole som høyeste fullførte utdanningsnivå skiller seg noe ut med lavere andel som har benyttet seg av tjenesten noen gang, samtidig som andelen som har benyttet seg av tjenesten siste 12 måneder er vesentlig lavere enn for de andre utdanningsgruppene. I denne gruppa oppgir kun fire prosent å ha benyttet seg av tjenesten. Tilsvarende finner vi at andelen er nesten to av ti (18 prosent) i gruppa med utdanning på universitet eller høgskole av høyere grad.

Det er små forskjeller når vi ser på landsdel, både med tanke på om de noen gang har brukt tjenesten og i forhold til siste 12 måneder. Lavest andel som oppgir noen gang å ha brukt tjenesten finner vi i Nord-Norge, samtidig som vi i denne landsdelen finner høyest andel av brukere siste 12 måneder. 12 prosent i Nord-Norge oppgir at de har benyttet seg av bibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler siste 12 måneder.

Personer med innvandringsbakgrunn har benyttet tjenesten i større grad enn andre. En av tre (34 prosent) oppgir å ha brukt tjenesten, mens dette gjelder litt flere enn en av fire (27 prosent) uten innvandringsbakgrunn. Også om vi ser på bruk siste 12 måneder ser vi en slik sammenheng. Mens 15 prosent av innvandrerbefolkningen

oppgir å ha brukt nettjenester i bibliotek, gjelder dette bare åtte prosent av de uten innvandringsbakgrunn. I figur 3.2 har vi brutt innvandringsbakgrunn ned på aldersgrupper. Av figuren ser vi spesielt at de yngste med innvandringsbakgrunn både markerer seg i forhold til om de noensinne har brukt bibliotekets nettbaserte tjenester i biblioteket (45 prosent), og i forhold ti siste 12 måneder (24 prosent).

Figur 3.2. Bruk av nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler etter innvandringsgrupper og aldersgrupper. 2015

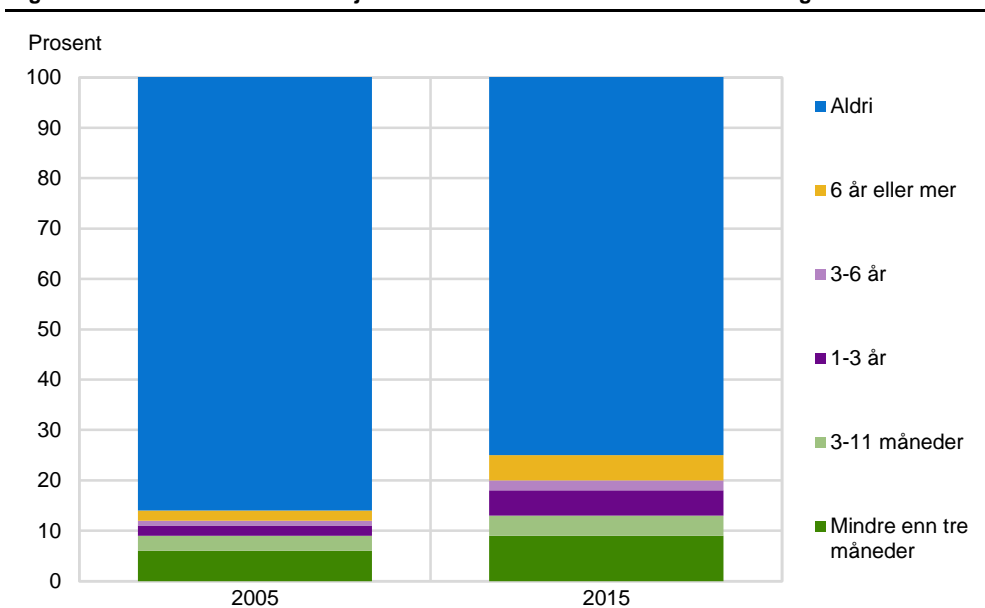

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.2. Flere bruker nettjenester utenfor bibliotekets lokaler

Tre av fire (76 prosent) oppgir at de aldri har benyttet bibliotekets nettjenester utenfor folkebibliotekets lokaler. Andelen som oppgir å ha brukt tjenesten siste 12 måneder er 13 prosent. Sammenlignet med 2005 ser vi en vesentlig større andel av befolkningen har benyttet seg av tjenesten, spesielt med tanke på andelen som noen sinne har benyttet seg av tjeneste, som vist i figur 3.3, men også med tanke på siste 12 måneder. Selv om andelen av befolkningen som benytter seg av denne typen tjenester uavhengig av lokasjon er lav, synes det å være en tendens mot mer bruk av tjenesten fra andre lokasjoner enn biblioteket.

Figur 3.3. Bruk av nettbaserte tjenester utenfor bibliotekets lokaler i 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Også her finner vi en større andel brukere i aldersgruppene under 45 år. I aldersgruppene 16-24 år og 25-44 år er andelen som oppgir at de har brukt bibliotekets nettbaserte tjenester utenfor biblioteket er rundt tre av ti (henholdsvis 30 og 27 prosent). Tilsvarende finner vi at i aldersgruppene 45-64 år og 65 år og eldre er rundt to av ti (henholdsvis 21 og 19 prosent) som oppgir at de noensinne har benyttet seg av denne tjenesten. Tendensen er den samme om vi ser på bruk siste 12 måneder. Nesten to av ti (18 prosent) i aldersgruppen 16-24 år oppgir å ha benyttet seg av tjenesten, mot bare en av ti (ni prosent) i aldersgruppen 65 år eller eldre (tabell 3.2).

Her finner vi en mer markant forskjell mellom de med utdanning på universitet og høyskole på høyt nivå, sammenlignet med de andre. Nesten fire av ti (37 prosent) har noensinne benyttet seg av tjenesten, samtidig som hele en av fire oppgir å ha brukt bibliotekets nettjenester utenfor biblioteket i løpet av de siste 12 månedene.

Innvandringsbakgrunn synes ikke å ha noen betydning for bruk av nettbaserte bibliotek tjenester utenfor biblioteket. En av fire oppgir å ha brukt en slik tjeneste noensinne uavhengig av innvandringsbakgrunn. Om vi ser på andelen brukere siste 12 måneder er det også liten forskjell. 13 prosent av befolkningen uten innvandringsbakgrunn oppgir å ha benyttet seg av denne tjenesten siste 12 måneder, mens dette gjelder 15 prosent av de med innvandringsbakgrunn. Bryter vi ned på aldersgrupper kjenner vi igjen mønsteret fra bruken av tjenesten i biblioteket. I gruppen med unge innvandrere oppgir fire av ti (43 prosent) at de har benyttet seg av tjenesten minst en gang, samtidig som to av ti (22 prosent) oppgir å ha gjort det i løpet av siste 12 måneder.

Tabell 3.1. Tidspunkt for siste bruk av folkebibliotekets nettjenester i bibliotekets lokaler. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	6	3	6	3	10	72	100	1 193
Kjønn								
Menn	4	3	5	3	13	72	100	596
Kvinner	8	4	7	3	7	71	100	597
Aldersgrupper								
16-24 år	8	5	10	4	8	65	100	165
25-44 år	7	3	7	5	10	67	100	396
45-64 år	5	3	4	2	11	75	100	442
65 år eller mer	2	4	3	1	10	80	100	190
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	7	4	7	3	9	70	100	227
Videregående utdanning	3	1	6	3	13	75	100	481
Universitet eller høyskole, lavere grad	7	5	7	4	9	68	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	11	7	6	2	6	68	100	128
Ingen eller ukjent	9	5	4	3	3	76	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	3	4	6	9	12	66	100	74
200 000 - 399 999 kr	7	4	3	5	8	73	100	167
400 000 - 599 999 kr	7	4	7	3	9	71	100	237
600 000 - 799 999 kr	4	4	5	2	15	70	100	191
800 000 eller mer	6	3	6	2	9	73	100	391
Ikke oppgitt	6	1	9	1	9	74	100	133
Landsdel								
Oslo og Akershus	6	4	7	2	12	69	100	308
Hedmark og Oppland	5	5	4	6	13	68	100	81
Østlandet ellers	7	3	7	2	8	73	100	228
Agder og Rogaland	4	4	4	4	8	76	100	169
Vestlandet	4	2	8	4	10	72	100	211
Trøndelag	5	4	5	5	10	70	100	87
Nord-Norge	9	3	2	2	8	75	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	7	2	5	5	11	71	100	103
Mindre sentrale	7	4	4	3	4	79	100	71
Noe sentrale	5	3	5	2	9	76	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	5	2	4	5	13	70	100	218
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	7	4	10	2	9	68	100	283
Kommuner med landsdelssenter	5	4	6	2	11	72	100	317
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	5	3	6	3	10	73	100	1 045
Med innvandrerbakgrunn	9	6	6	4	9	66	100	148

Tabell 3.2. Tidspunkt for siste bruk av folkebibliotekets nettjenester utenfor bibliotekets lokaler. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	9	4	5	2	5	76	100	1 193
Kjønn								
Menn	6	3	4	2	6	78	100	595
Kvinner	11	5	5	1	4	74	100	598
Aldersgrupper								
16-24 år	8	10	7	1	4	70	100	165
25-44 år	11	3	5	3	4	73	100	397
45-64 år	8	2	4	2	5	79	100	442
65 år eller mer	5	4	2	1	8	81	100	189
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	7	4	3	1	5	80	100	227
Videregående utdanning	6	3	4	1	7	79	100	481
Universitet eller høyskole, lavere grad	10	4	5	3	4	74	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	20	5	6	3	2	63	100	128
Ingen eller ukjent	9	9	10	3	0	69	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	7	11	5	0	3	74	100	74
200 000 - 399 999 kr	9	4	4	3	3	77	100	168
400 000 - 599 999 kr	6	5	5	1	5	78	100	236
600 000 - 799 999 kr	9	4	3	2	9	73	100	190
800 000 eller mer	10	2	4	3	4	77	100	392
Ikke oppgitt	9	1	10	0	6	75	100	133
Landsdel								
Oslo og Akershus	9	5	8	2	5	71	100	308
Hedmark og Oppland	7	0	2	1	6	84	100	81
Østlandet ellers	10	3	4	2	6	75	100	229
Agder og Rogaland	10	2	1	2	4	80	100	168
Vestlandet	7	5	6	1	6	76	100	211
Trøndelag	8	5	4	2	2	79	100	87
Nord-Norge	7	5	1	3	5	79	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	6	0	3	3	6	82	100	103
Mindre sentrale	10	6	0	3	4	77	100	71
Noe sentrale	6	3	4	1	6	80	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	9	2	2	2	8	77	100	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	8	4	7	2	4	75	100	282
Kommuner med landsdelssenter	11	7	6	1	3	72	100	317
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	9	4	4	2	6	76	100	1 045
Med innvandrerbakgrunn	9	6	7	2	2	74	100	148

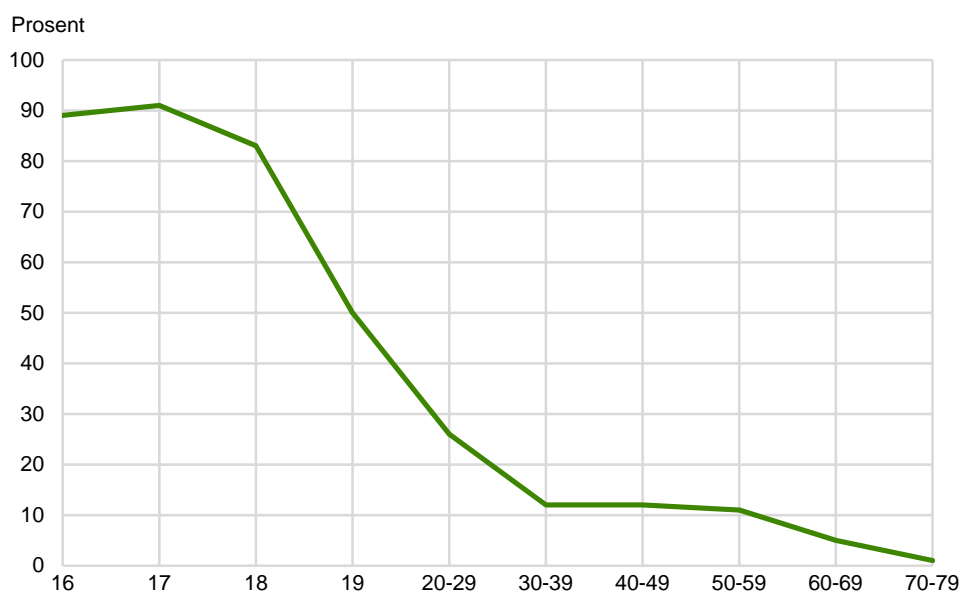
4. Befolkningens bruk av skole-, universitets-, høyskole- eller fagbibliotek

4.1. De aller fleste skoleungdom bruker skolebiblioteket

17 prosent av befolkningen mellom 16 og 79 har fysisk besøkt et skolebibliotek det siste året. I liket med for folkebibliotek var det en større andel av kvinner enn menn som hadde besøkt skolebibliotek, men forskjellene var små. I løpet av det siste året hadde 14 prosent av menn og 21 prosent av kvinner besøkt skolebibliotek.

Det er en veldig klar sammenheng mellom alder og når man sist besøkte et skolebibliotek. Over halvparten (57 prosent) av personer mellom 16 og 24 år har besøkt et slikt bibliotek det siste året. Som man ser i figur 4.5 har nesten ni av ti 16-, 17- og 18-åringene skolebibliotek det siste året. Det er også en høy andel av dem med inntekter under 200 000 kroner i året som har besøkt skolebibliotek. Dette passer med at mange som benytter seg av disse bibliotekene går på skole (tabell 4.1).

Figur 4.1. Andel som har besøkt skolebibliotek siste år, etter alder

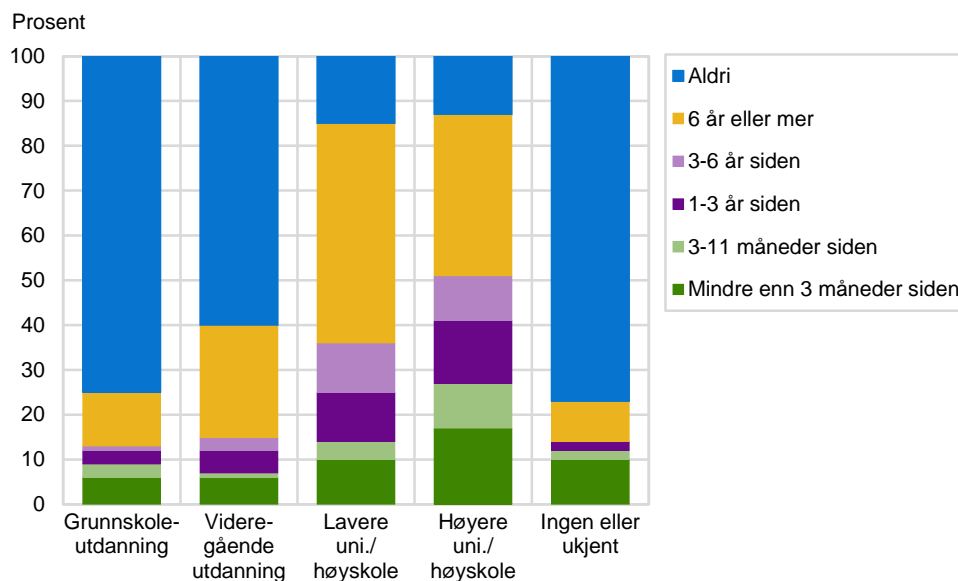

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

4.2. Mer enn halve befolkningen har aldri besøkt et universitets-, høyskole- eller fagbibliotek

Omtrent en av ti har vært på universitets-, høyskole- eller fagbibliotek det siste året. Litt mer enn to av ti har vært på et slikt bibliotek de siste seks årene og litt mer enn halve befolkningen har aldri besøkt denne typen bibliotek. Noe flere kvinner enn menn har besøkt disse bibliotekene og flere unge har besøkt slike biblioteker nylig. Blant 16-24-åringene har litt mer enn en av fire besøkt fagbiblioteker det siste året. I resten av befolkningen har litt mindre enn en av ti gjennomført et slikt besøk det siste året (tabell 4.2).

Figur 4.2. Siste besøk på universitets-, høyskole og fagbibliotek etter utdanningsnivå

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ikke overraskende er det en sterk sammenheng mellom besøk på universitets-, høyskole og fagbibliotek og utdanningsnivå. Som man ser i figur 4.2 er det svært få med høyere utdanning som aldri har besøkt et slikt bibliotek. Blant dem med utdanning på bachelornivå har en av ti og blant dem med utdanning på masternivå har nesten to av ti gjennomført et besøk de siste tre månedene. De høye besøks-tallene det siste året blant personer med lav inntekt og blant personer bosatt i landsdelssenter kommer nok av at mange studenter havner i disse gruppene.

Tabell 4.1. Tid siden siste besøk på et skolebibliotek. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	13	4	3	4	45	30	100	1 187
Kjønn								
Menn	10	4	3	4	49	31	100	590
Kvinner	16	5	4	4	42	28	100	597
Aldersgrupper								
16-24 år	47	10	7	12	12	12	100	164
25-44 år	10	5	3	3	53	25	100	395
45-64 år	7	2	3	3	52	33	100	441
65 år eller mer	2	0	1	2	44	50	100	187
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	19	7	3	3	39	28	100	224
Videregående utdanning	6	2	4	4	49	35	100	481
Universitet eller høyskole, lavere grad	16	5	2	5	52	20	100	313
Universitet eller høyskole, høyere grad	8	4	5	5	51	27	100	128
Ingen eller ukjent	41	6	3	2	12	36	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	27	6	8	9	18	33	100	74
200 000 - 399 999 kr	12	3	2	4	43	36	100	165
400 000 - 599 999 kr	9	4	5	4	43	35	100	236
600 000 - 799 999 kr	10	3	1	3	53	29	100	191
800 000 eller mer	11	6	3	3	56	21	100	390
Ikke oppgitt	25	3	4	4	29	34	100	131
Landsdel								
Oslo og Akershus	11	5	3	3	48	30	100	306
Hedmark og Oppland	12	7	1	3	52	24	100	80
Østlandet ellers	11	3	2	4	49	32	100	226
Agder og Rogaland	17	5	4	2	44	29	100	167
Vestlandet	16	4	5	6	42	26	100	211
Trøndelag	13	5	4	4	34	40	100	88
Nord-Norge	15	2	5	8	44	26	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	16	5	7	5	37	31	100	103
Mindre sentrale	15	1	5	8	41	30	100	71
Noe sentrale	10	3	3	5	49	30	100	199
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	13	3	1	4	48	31	100	218
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	14	7	5	3	46	26	100	280
Kommuner med landsdelssenter	15	3	3	4	45	31	100	316
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	13	4	3	4	49	26	100	1 039
Med innvandrerbakgrunn	17	5	4	2	23	49	100	148
Bibliotekbruk								
Brukt biblioteket siste 12 måneder	19	5	1	4	36	35	100	584
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	8	4	5	4	54	24	100	603

Tabell 4.2. Tid siden siste besøk på et universitets-, høyskole eller fagbibliotek. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	8	3	6	5	27	51	100	1 192
Kjønn								
Menn	6	2	5	4	29	54	100	594
Kvinner	10	4	7	6	25	47	100	598
Aldersgrupper								
16-24 år	21	5	4	2	2	67	100	165
25-44 år	9	4	9	8	29	40	100	396
45-64 år	3	3	6	4	36	49	100	442
65 år eller mer	3	0	3	1	29	63	100	189
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	6	3	3	1	12	76	100	226
Videregående utdanning	6	1	5	3	25	60	100	480
Universitet eller høyskole, lavere grad	10	4	11	11	49	15	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	17	10	14	10	36	13	100	129
Ingen eller ukjent	10	2	2	0	9	77	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	28	4	4	6	7	51	100	75
200 000 - 399 999 kr	11	3	3	2	20	60	100	167
400 000 - 599 999 kr	6	2	9	5	24	55	100	237
600 000 - 799 999 kr	6	2	6	4	27	55	100	191
800 000 eller mer	6	4	7	8	41	33	100	390
Ikke oppgitt	2	3	5	3	17	70	100	132
Landsdel								
Oslo og Akershus	11	5	8	6	29	42	100	309
Hedmark og Oppland	8	1	3	4	27	56	100	81
Østlandet ellers	9	2	6	4	27	52	100	227
Agder og Rogaland	5	5	4	5	26	55	100	167
Vestlandet	6	3	6	4	27	55	100	211
Trøndelag	9	1	9	6	18	57	100	88
Nord-Norge	5	4	5	7	32	47	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	6	3	2	4	22	62	100	103
Mindre sentrale	4	3	6	4	24	59	100	71
Noe sentrale	5	1	7	5	27	55	100	200
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	6	1	4	4	26	60	100	218
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	7	5	5	5	29	48	100	282
Kommuner med landsdelssenter	13	4	9	6	29	38	100	318
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	7	3	6	5	28	49	100	1 043
Med innvandrerbakgrunn	12	2	5	3	19	60	100	149
Bibliotekbruk								
Brukt biblioteket siste 12 måneder	11	5	7	6	23	48	100	587
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	5	1	5	4	31	53	100	605

5. Bibliotekbrukernes bruk av ulike tjenester

5.1. Nedgang i lån av bøker, lydbøker, musikk og film

De som har vært på folkebiblioteket i løpet av det siste året har benyttet en rekke type tjenester. De aller fleste av brukerne har lånt noe på biblioteket (85 prosent), samtidig som nesten tre fjerdedeler har fått hjelp av personalet (72 prosent). Sammenligner vi med 2005, så synes det å være en vesentlig nedgang på 10 prosentpoeng i andelen besøkende som benytter biblioteket til å låne bøker eller digitale medier (figur 5.1). Nedgangen er større blant mannlige bibliotekbrukere enn kvinnelige. Nedgangen er på samme nivå i alle aldersgrupper med unntak av i den eldste hvor nedgangen er hele 15 prosentpoeng.

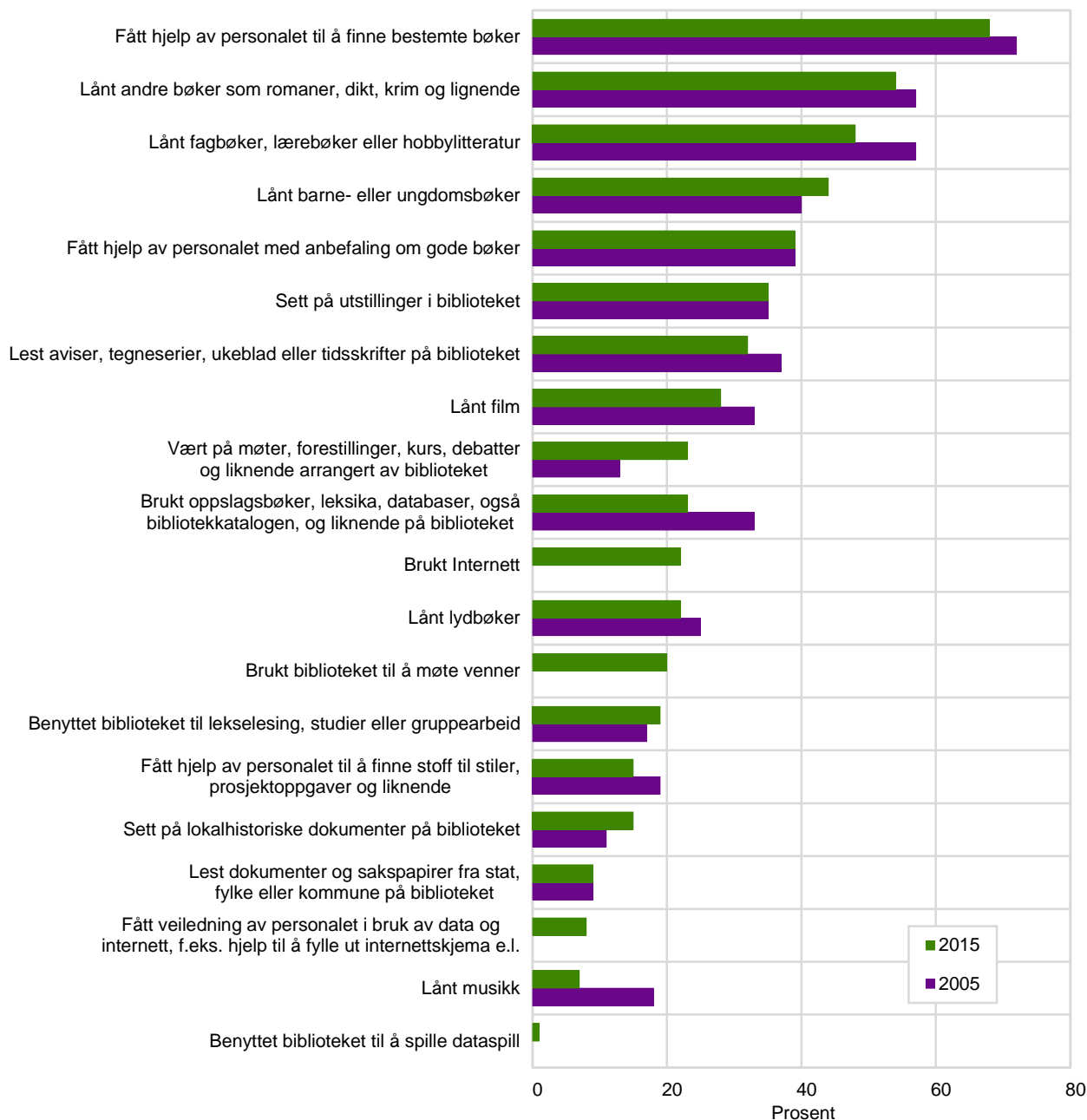
Figur 5.1. Andel som har lånt eller fått hjelp av personalet på folkebiblioteket siste 12 måneder i 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5.1 gir en oversikt over bibliotekbrukernes lån og tjenester på folkebibliotek siste 12 måneder etter enkelte kjennemerker. Blant alle som har besøkt biblioteket i løpet av de siste 12 månedene, har halvparten lånt romaner eller lære- eller fagbøker (henholdsvis 54 og 48 prosent) og 44 prosent har lånt barne- eller ungdomsbøker. Nesten en fjerdedel (22 prosent) har lånt lydbøker, mens nesten tre av fire har lånt film (28 prosent), og bare syv prosent oppgir å ha lånt musikk (figur 5.2).

Figur 5.2. Bibliotekbrukernes lån og tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Seks av ti kvinner lånte romaner, mens knappe fire av ti (43 prosent) menn har gjort det samme. Fire av ti menn har også lånt fag- eller lærebøker og hobbylitteratur, mens dette gjelder drøye halvparten av kvinnene (53 prosent). Kvinner låner også i noe større grad enn menn barne- og ungdomsbøker (henholdsvis 47 og 38 prosent). Det samme gjelder også lydbøker, hvor 24 prosent av kvinnene oppgir å ha lånt lydbøker siste 12 måneder, mot 18 prosent av mennene. Det er ingen vesentlig forskjell i menns og kvinners låneandel av film (henholdsvis 27 og 28 prosent), mens menn i større grad enn kvinner oppgir å ha lånt musikk (henholdsvis ni og fem prosent).

Seks av ti (62 prosent) av de besøkende i den yngste aldersgruppen (16-24 år) har lånt fag- eller lærebøker og hobbylitteratur. Det er denne gruppen som i størst grad har lånt slike bøker. I aldersgruppen 25-44 år er det 58 prosent som har lånt denne typen bøker. Besøkende i denne aldersgruppen har i størst grad lånt lydbøker, musikk, video og DVD når de har vært på biblioteket. Det er de yngste og de eldste

besøkende som i størst grad har lånt romaner, mens det er aldersgruppen 24-44 år som i størst grad har lånt med seg barne- og ungdomsbøker hjem.

5.2. En av tre har sett utstillinger siste året

En tredjedel av de besøkende har brukt bibliotekets oppslagsbøker, leksika og databaser. Det er 37 prosent som har benyttet bibliotekbesøket til å lese aviser, tegneserier, ukeblader og tidsskrifter. Det er et fåtall som har lest saksdokumenter fra stat, fylke og kommune, men litt over en tredjedel har sett utstillinger på folkebiblioteket, mens nesten en firedel har vært på møter, forestillinger, kurs, debatter eller liknede arrangert av biblioteket.

Det er aldersgruppen 16-24 som i størst grad har benyttet oppslagsbøker, leksika og databaser. Naturlig nok er det også de yngste besøkende som i størst grad har benyttet folkebiblioteket til lekselesing, studier og gruppearbeid. Nær halvparten av de besøkende i denne aldersgruppen har benyttet folkebiblioteket til dette formålet.

Det er blant besøkende i alderen 25-44 år vi finner dem som i størst grad har benyttet folkebiblioteket til å lese aviser, tegneserier, ukeblader og tidsskrifter, tett fulgt av de yngste besøkende. Det er aldersgruppen 45-64 år som i størst grad har sett utstillinger i folkebiblioteket, fulgt av de eldste besøkende. De yngste bruker også biblioteket i større grad enn de eldre til å møte venner.

Tabell 5.2 gir ytterligere informasjon om omfanget av låne- og kjøpeaktiviteter av ulike bok-, lyd- og bildemedier blant brukere og ikke-brukere av bibliotek siste 12 måneder.

Tabell 5.1. Bibliotekbrukernes lån og tjenester på folkebibliotek siste 12 måneder. Prosent

	I alt	Kjønn		Alder			
		Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre
Lånt fagbøker, lærebøker eller hobbylitteratur	48	41	53	62	43	51	36
Lånt barne- eller ungdomsbøker	44	38	47	39	62	39	9
Lånt andre bøker som romaner, dikt, krim og lignende	54	43	60	58	43	59	64
Lånt lydbøker	22	18	24	12	23	26	20
Lånt musikk	7	9	5	0	9	9	3
Lånt film	28	27	28	28	38	24	8
Brukt Internett	22	24	20	43	21	12	19
Brukt oppslagsbøker, leksika, databaser, også bibliotek katalogen, og lignende på biblioteket	23	27	20	35	21	19	23
Lest aviser, tegneserier, ukeblad eller tidsskrifter på biblioteket	32	34	31	30	29	33	41
Lest dokumenter og sakspapirer fra stat, fylke eller kommune på biblioteket	9	12	6	9	8	9	9
Sett på lokalhistoriske dokumenter på biblioteket	15	21	10	10	10	19	25
Sett på utstillinger i biblioteket	35	32	37	24	29	47	38
Vært på møter, forestillinger, kurs, debatter og liknende arrangert av biblioteket	23	17	27	14	21	25	34
Benyttet biblioteket til lekselesing, studier eller gruppearbeid	19	17	21	55	16	10	6
Fått hjelp av personalet til å finne bestemte bøker	68	62	72	75	66	66	71
Fått hjelp av personalet med anbefaling om gode bøker	39	37	41	41	39	43	30
Fått hjelp av personalet til å finne stoff til stiler, prosjektoppgaver og liknende	15	13	17	35	13	11	4
Fått veiledning av personalet i bruk av data og internett, f.eks. hjelp til å fylle ut internettskjema e.l.	8	8	8	10	8	5	14
Brukt biblioteket til å møte venner	20	18	21	40	18	15	10
Benyttet biblioteket til å spille dataspill	1	1	1	1	2	0	0
Har til sammen lånt noe på biblioteket	85	79	89	84	86	86	83
Har til sammen fått hjelp av personalet	72	66	76	79	70	71	72
Antall	494	190	304	73	175	171	75

Tabell 5.2. Andel bok-, film- og lydmedier lånt, kjøpt, fått eller lastet ned siste 12 måneder etter kjønn, aldersgrupper og bibliotekbruk. Prosent

	Kjønn			Alder				Folkebibliotekbruk	
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre	Besøkt siste år	Ikke besøkt siste år
Antall papirbøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt fra folkebibliotek									
Ingen	67	76	58	63	65	70	70	32	100
1-5	9	7	12	20	6	8	9	19	0
6-19	11	8	13	12	11	10	10	22	0
20 eller fler	13	9	17	5	17	12	11	26	0
Antall e-bøker har du lånt eller CD-plater eller filmer lastet ned eller strømmet fra folkebiblioteket									
Ingen	95	97	93	93	93	95	98	89	100
1-5	3	1	4	6	2	3	2	6	0
6-19	2	2	2	0	3	2	1	3	0
20 eller fler	1	0	1	1	2	0	0	2	0
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt direkte fra universitets-, høyskole- eller andre fagbibliotek									
Ingen	93	95	90	84	90	98	96	89	96
1-5	4	3	5	8	5	1	2	6	2
6-19	2	1	3	5	2	1	1	3	1
20 eller fler	1	1	1	2	2	0	0	2	1
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt fra andre bibliotek via ditt lokale folkebibliotek									
Ingen	91	94	87	90	90	91	91	81	100
1-5	7	5	10	9	7	6	9	15	0
6-19	1	1	1	0	1	2	1	2	0
20 eller fler	1	1	2	1	2	1	0	2	0
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt fra skolebibliotek									
Ingen	90	92	89	63	95	94	100	87	94
1-5	5	6	5	25	2	3	0	7	4
6-19	3	2	4	10	2	2	0	5	1
20 eller fler	1	0	2	2	2	1	0	2	1
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker kjøpt i bokhandel, kiosk og liknende									
Ingen	30	34	26	39	24	30	36	26	34
1-5	33	34	32	35	33	32	34	33	33
6-19	25	22	29	21	28	25	23	28	22
20 eller fler	12	10	13	5	15	13	7	13	10
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker kjøpt gjennom bokklubb eller nettbokhandel									
Ingen	71	75	66	77	61	72	85	67	74
1-5	17	14	20	14	22	16	8	18	15
6-19	9	7	10	6	11	9	5	10	8
20 eller fler	4	4	3	2	6	4	2	4	3
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker fått som gave									
Ingen	38	40	37	47	37	38	35	33	44
1-5	52	52	52	42	52	53	57	54	49
6-19	9	8	10	10	10	8	7	12	6
20 eller fler	1	1	1	1	1	0	2	1	1
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt av andre									
Ingen	58	68	49	56	57	60	61	52	64
1-5	33	26	40	38	35	31	26	37	28
6-19	7	4	9	4	7	7	10	8	5
20 eller fler	2	2	2	2	2	2	3	2	2
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lest, hørt eller sett direkte på internett, eller lastet ned fra nettet									
Ingen	62	58	65	38	50	74	84	64	60
1-5	14	14	14	23	15	11	7	14	13
6-19	8	9	7	11	10	6	4	7	8
20 eller fler	17	20	14	28	25	8	5	15	19
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker kjøpt i platebutikk eller nettbbutikk									
Ingen	70	69	72	68	65	73	78	71	70
1-5	19	18	20	19	22	19	11	19	19
6-19	8	9	7	9	9	5	10	8	8
20 eller fler	3	4	2	3	4	3	1	2	4

	Kjønn			Alder				Folkebibliotekbruk	
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre	Besøkt siste år	Ikke besøkt siste år
Antall bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker lånt, kjøpt, fått eller strømmet									
Ingen	10	13	8	7	8	12	16	6	14
1-5	11	12	11	10	8	12	19	8	15
6-19	26	27	25	26	22	29	26	23	28
20 eller fler	52	49	56	56	61	46	40	62	43
Antall bøker lest									
Ingen	13	16	10	10	10	14	20	9	17
1-5	26	30	21	21	28	28	22	20	31
6-19	33	30	35	40	32	30	33	32	33
20 eller fler	29	24	34	29	31	29	25	39	19
Antall	1 194	595	599	164	398	442	190	587	607

6. Bruk av bibliotek

6.1. De fleste bruker folkebiblioteket i egen kommune

Neste seks av ti (57 prosent) nordmenn sier de bruker folkebiblioteket i egen kommune og 11 prosent at de bruker det i andre kommuner (tabell 6.1). Omtrent tre av fire som bruker biblioteket i en annen kommune, bruker også biblioteket i hjemkommunen. Det er med andre ord svært få personer som kun benytter folkebibliotek i andre kommuner. Videre er det ikke alle som sier de benytter seg av bibliotek i disse spørsmålene, som sier de har vært i biblioteket det siste året.

Det er relativt små variasjoner i andelen som bruker bibliotek i andre kommuner. Det er noe mer utbredt blant den yngste aldersgruppen, og blant personer som bor på Østlandet utenfor Oslo og Akershus. Vi ser også at brukstallene av biblioteker i andre kommuner er ganske høy i kommunene med kort reisetid til landsdelscenter. I disse landsdelene og kommunene jobber mange i større byer der bibliotektilbudet gjerne er bedre enn i hjemkommunen.

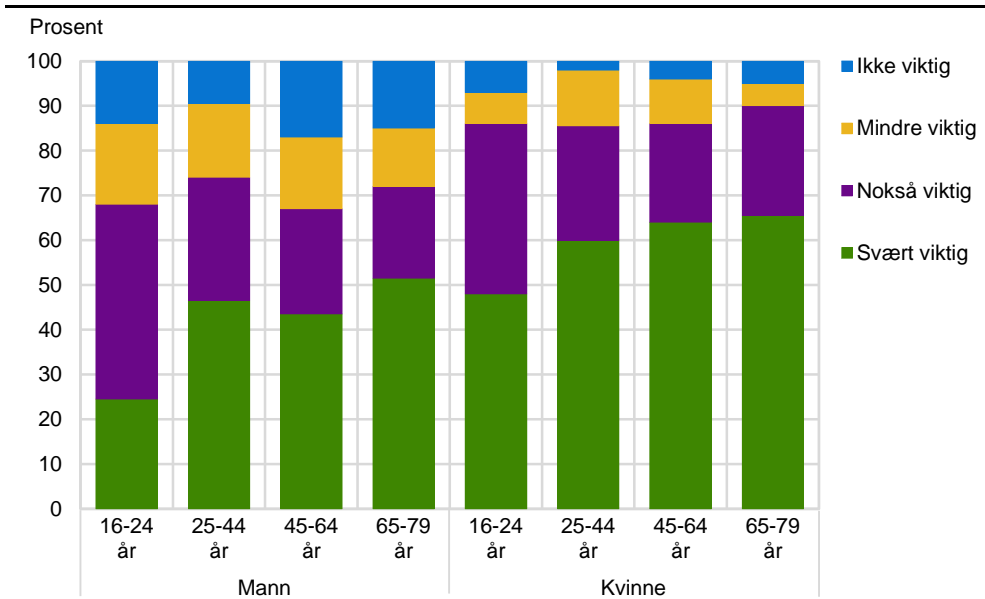
Blant dem som bruker biblioteket i andre kommuner sier litt mer enn to av fem at dette kommer av at beliggenheten passer bedre. Dette er en særlig vanlig forklaring blant personer i yrkesaktiv alder. Flere enn en tredel (36 prosent) sier at de velger bibliotek i andre kommuner fordi de er større og bedre. I underkant av en firedel (23 prosent) oppgir bedre åpningstider som grunn og kun ni prosent at biblioteket er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne (tabell 6.2).

6.2. Fortsatt mange som mener det er svært viktig å ha et godt folkebibliotek i kommunen

Halvparten av befolkningen mener det er svært viktig å ha et godt folkebibliotek i kommunen og kun en av ti mener at dette ikke er viktig (tabell 6.3). Dette er omtrent likt som i 2005. Selv om andelen som bruker biblioteket har gått ned har altså ikke andelen som mener det er viktig å ha et godt bibliotek i nærheten falt tilsvarende. Dette er allikevel viktigere for dem som bruker biblioteket å ha et godt bibliotek i nærheten enn for dem som ikke er bibliotekbrukere. To tredjedeler av dem som har brukt biblioteket siste året mener det er svært viktig med et godt folkebibliotek i kommunen, men bare litt mer enn en tredjedel av dem som ikke har brukt biblioteket mener dette.

Seks av ti kvinner, men kun fire av ti menn mener det er svært viktig med et godt folkebibliotek i kommunen. Motsatt mener 13 prosent av menn, men kun fire prosent av kvinner at dette ikke er viktig. Det er relativt små forskjeller mellom aldersgruppene, bortsett fra at ganske få av de yngste mener det er svært viktig å ha et godt, lokalt bibliotek. I den yngste aldersgruppen mener en drøy tredel (36 prosent) dette, mens det tilsvarende tallet for dem over 64 år er nesten seks av ti (58 prosent). Dette ser man i figur 6.1 der både kjønn og aldersgruppe er inkludert. Nivået er høyere for kvinner enn for menn, men for begge kjønnene er det færrest unge som mente det var svært viktig med et godt lokalt bibliotektilbud.

Det er også en klar sammenheng mellom synet på bibliotek i kommunen og utdanning. Betydelig flere med høyere utdanning mener at det er viktig med et godt kommunalt bibliotek. Blant dem med 5-årig eller lenger høyere utdanning mener nesten syv av ti at dette er svært viktig, mens seks av ti med kortere universitets- eller høyskole-utdanninger mener det samme. Til sammenlikning mener litt mindre enn halvparten av dem med grunnskole- eller videregående utdanning at dette er svært viktig.

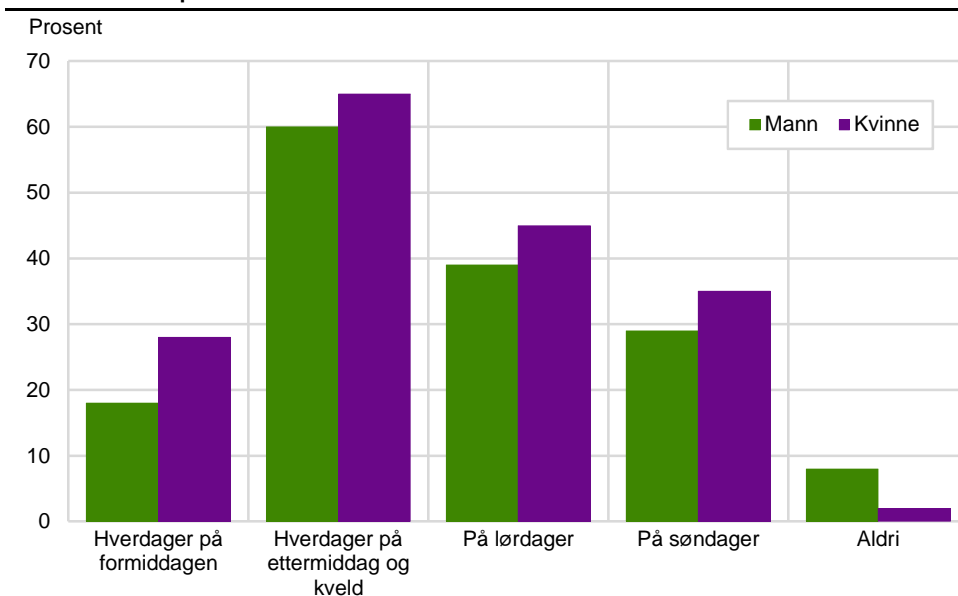
Figur 6.1. Andel kvinner og menn i ulike aldersgrupper som mener det er svært, nokså, mindre eller ikke viktig å ha et godt folkebibliotek i kommunen

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

6.3. Vanskeligere å finne åpningstider som passer

Respondentene ble spurt når det passet for dem å besøke biblioteket, og flesteparten sa at det passet på ettermiddagen på hverdager. På dette tidspunktet sa omtrent seks av ti at det passer med et bibliotekbesøk, mens fire av ti sa det samme om lørdager og tre av ti om søndager. På formiddagen på hverdager passet det for to av ti å besøke biblioteket. Kun fem prosent mener at ingen tidspunkter passer. Disse tallene ligger lavere enn i 2005, og det virker som om det er vanskeligere enn for ti år siden å finne tidspunkter som passer for bibliotekbesøk.

Alle besøkstidspunktene passer for en større andel av kvinner enn menn (figur 6.2). Dette er forskjellig fra 2005 da det var små forskjeller mellom kjønnene. Besøk i bibliotek på formiddagen på hverdager passer for seks av ti personer i pensjonsalder, men bare for 16 prosent av dem som er yngre enn det. Besøk i helgene passer derimot best for dem mellom 25 og 44 år. Tabell 6.4 viser holdninger til åpningstider etter flere kjennetegn.

Figur 6.2. Andel kvinner og menn som sier det passer å besøke biblioteket på forskjellige tidspunkter

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er relativt små forskjeller mellom de andre befolkningsgruppene. Besøk i helgene passer noe bedre for dem med høyere utdanning enn for dem lavere utdanning. Dette kan komme av at flere personer med dette utdanningsnivået har jobber der de ikke kan være fraværende på ukedagene.

Det er ganske små forskjeller mellom dem som har brukt biblioteket siste året og dem som ikke har det, selv om litt flere bibliotekbesøkere uttrykker at tidspunktene passer. Dette kan uansett tyde på at det ikke er det at åpningstidene ikke passer som bestemmer hvem som ikke besøker biblioteket.

Tabell 6.1. Andel som bruker folkebibliotek etter kommunetyper. Prosent

	Bruker folkebiblioteket i egen kommune	Bruker folkebiblioteket i annen kommune	Antall
Alle	57	11	1 196
Kjønn			
Menn	48	8	597
Kvinner	67	14	599
Aldersgrupper			
16-24 år	55	15	165
25-44 år	58	11	399
45-64 år	59	10	442
65 år eller mer	56	10	190
Utdanningsnivå			
Grunnskoleutdanning	53	8	227
Videregående utdanning	51	9	483
Universitet eller høyskole, lavere grad	70	15	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	69	12	129
Ingen eller ukjent	51	17	41
Husholdningsinntekt			
Under 200 000 kr	46	11	75
200 000 - 399 999 kr	55	11	168
400 000 - 599 999 kr	59	8	237
600 000 - 799 999 kr	57	11	191
800 000 eller mer	61	12	392
Ikke oppgitt	56	13	133
Landsdel			
Oslo og Akershus	55	11	309
Hedmark og Oppland	65	16	81
Østlandet ellers	60	16	229
Agder og Rogaland	56	10	169
Vestlandet	58	8	211
Trøndelag	52	8	88
Nord-Norge	59	6	109
Kommunens sentralitet			
Minst sentrale	60	12	103
Mindre sentrale	60	6	71
Noe sentrale	57	13	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	55	12	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	58	14	283
Kommuner med landsdelssenter	58	7	319
Innvandrerbakgrunn			
Uten innvandrerbakgrunn	58	11	1 047
Med innvandrerbakgrunn	55	11	149
Biblioteksbruk			
Brukt biblioteket siste 12 måneder	75	17	589
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	41	5	607

Tabell 6.2. Årsaker til å benytte folkebibliotek en annen kommune enn i egen kommune etter kjønn, aldersgrupper og besøksprofil. Prosent

	Kjønn			Alder				Biblioteksbruk	
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre	Besøkt siste år	Ikke besøkt siste år
Biblioteket er større og bedre	36	33	38	36	36	39	26	38	28
Bibliotekets åpningstider passer bedre	23	11	30	29	24	24	5	25	15
Bibliotekets beliggenhet passer bedre	43	39	45	39	55	44	10	40	53
Biblioteket er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne	9	6	10	7	13	9	0	8	10
Antall	134	48	86	24	46	45	19	103	31

Tabell 6.3. Ulike gruppers syn på om det er svært viktig, nokså viktig, mindre viktig eller ikke viktig med et godt folkebibliotek i din kommune. Prosent

	Svært viktig	Nokså viktig	Mindre viktig	Ikke viktig	Vet ikke/ vil ikke svare	I alt	Antall
Alle	51	26	13	9	1	100	1 196
Kjønn							
Menn	42	27	16	13	1	100	597
Kvinner	61	25	10	4	1	100	599
Aldersgrupper							
16-24 år	36	40	13	11	1	100	165
25-44 år	53	26	14	5	1	100	399
45-64 år	54	22	13	10	1	100	442
65 år eller mer	58	22	9	10	1	100	190
Utdanningsnivå							
Grunnskoleutdanning	48	28	13	10	1	100	227
Videregående utdanning	47	27	13	11	2	100	483
Universitet eller høyskole, lavere grad	60	25	11	4	0	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	68	20	9	3	1	100	129
Ingen eller ukjent	39	28	24	9	0	100	41
Husholdningsinntekt							
Under 200 000 kr	47	34	9	10	0	100	75
200 000 - 399 999 kr	48	26	15	11	0	100	168
400 000 - 599 999 kr	52	29	11	9	0	100	237
600 000 - 799 999 kr	57	24	10	9	0	100	191
800 000 eller mer	53	25	14	7	0	100	392
Ikke oppgitt	45	24	16	7	7	100	133
Landsdel							
Oslo og Akershus	52	26	14	7	0	100	309
Hedmark og Oppland	48	27	10	16	0	100	81
Østlandet ellers	58	24	9	8	0	100	229
Agder og Rogaland	52	22	15	8	4	100	169
Vestlandet	46	28	15	10	1	100	211
Trøndelag	46	36	13	5	0	100	88
Nord-Norge	52	27	11	10	0	100	109
Kommunens sentralitet							
Minst sentrale	44	32	13	12	0	100	103
Mindre sentrale	45	30	16	6	3	100	71
Noe sentrale	53	21	11	14	1	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	53	27	11	7	1	100	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	47	32	13	7	1	100	283
Kommuner med landsdelssenter	58	21	14	7	1	100	319
Innvandrerbakgrunn							
Uten innvandrerbakgrunn	51	27	13	8	1	100	1 047
Med innvandrerbakgrunn	56	22	11	9	2	100	149
Biblioteksbruk							
Brukt biblioteket siste 12 måneder	66	21	8	4	1	100	589
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	37	32	18	13	1	100	607

Tabell 6.4. Holdninger til åpningstider. Prosent

	Hverdager på formiddagen	Hverdager på ettermiddag og kveld	På lørdager	På søndager	Aldri	Vet ikke/vil ikke svare	I alt	Antall
Alle	23	62	42	32	5	2	100	1 196
Kjønn								
Menn	18	60	39	29	8	3	100	597
Kvinner	28	65	45	35	2	2	100	599
Aldersgrupper								
16-24 år	13	73	27	28	5	2	100	165
25-44 år	12	61	54	45	2	2	100	399
45-64 år	22	64	41	23	6	4	100	442
65 år eller mer	63	53	29	22	7	1	100	190
Utdanningsnivå								
Grunnskoleutdanning	23	64	31	30	6	3	100	227
Videregående utdanning	27	63	37	25	6	2	100	483
Universitet eller høyskole, lavere grad	21	63	54	41	2	2	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	17	55	62	46	3	1	100	129
Ingen eller ukjent	17	59	40	27	4	3	100	41
Husholdningsinntekt								
Under 200 000 kr	26	63	33	27	5	1	100	75
200 000 - 399 999 kr	41	51	35	26	5	2	100	168
400 000 - 599 999 kr	26	65	42	31	5	0	100	237
600 000 - 799 999 kr	19	65	43	30	4	4	100	191
800 000 eller mer	13	67	50	41	4	1	100	392
Ikke oppgitt	25	55	32	23	6	9	100	133
Landsdel								
Oslo og Akershus	18	63	49	36	3	3	100	309
Hedmark og Oppland	24	73	42	28	4	1	100	81
Østlandet ellers	24	63	40	35	5	1	100	229
Agder og Rogaland	22	61	42	30	3	4	100	169
Vestlandet	25	62	38	29	6	2	100	211
Trøndelag	24	55	42	29	7	3	100	88
Nord-Norge	32	61	32	27	7	3	100	109
Kommunens sentralitet								
Minst sentrale	28	65	34	27	6	3	100	103
Mindre sentrale	23	56	30	19	8	5	100	71
Noe sentrale	29	69	40	33	5	1	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	21	66	37	27	4	2	100	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	22	63	46	35	4	2	100	283
Kommuner med landsdelssenter	20	56	48	36	4	3	100	319
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	24	62	41	31	5	3	100	1 047
Med innvandrerbakgrunn	15	67	48	35	3	2	100	149
Biblioteksbruk								
Brukt biblioteket siste 12 måneder	25	64	44	33	3	2	100	589
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	21	61	40	31	6	3	100	607

7. Holdninger til folkebiblioteket

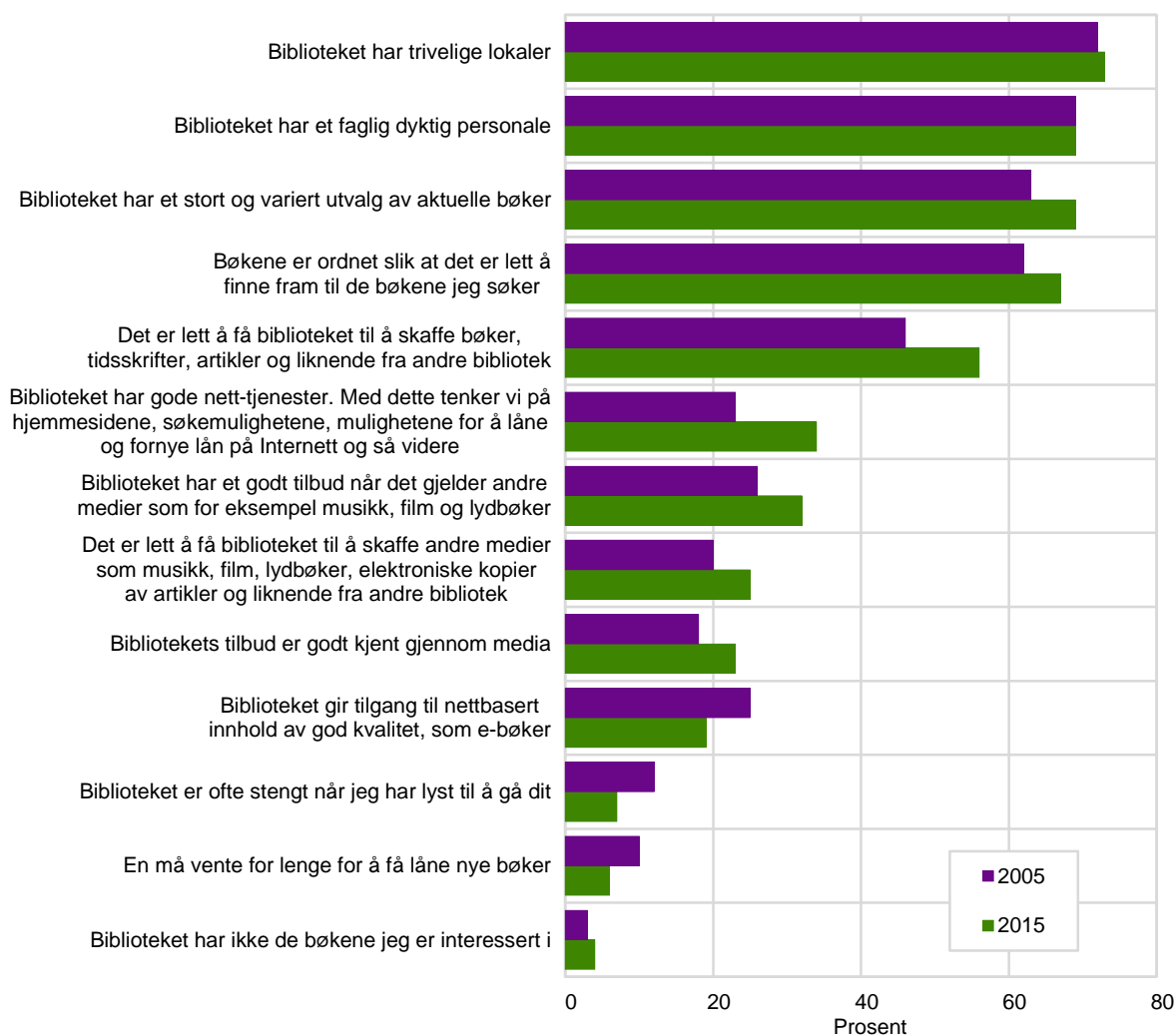
7.1. Bibliotekbrukerne synes å være mer tilfreds med bibliotek tjenestene

De som har besøkt folkebiblioteket siste år ble bedt om å ta stilling til en rekke påstander om biblioteket. Bibliotekbrukerne er gjennomgående fornøyd med tjenestene de har vurdert.

Ni av ti (91 prosent) er helt eller delvis enig i at biblioteket har et stort og variert utvalg av aktuelle bøker. Videre er seks av ti (57 prosent) helt eller delvis enig i at biblioteket har et godt tilbud når det gjelder andre medier enn bøker, som for eksempel lydbøker, film og musikk. Respondentene ble også bedt om å vurdere bibliotekets nett-tjenester som f. eks. hjemmesidene, søkemulighetene, mulighetene for å låne og fornye lån på Internett og så videre. Over halvparten av brukerne (54 prosent) oppgav at de er helt eller delvis enig i at disse tjenestene er gode.

Det er ikke rett frem å sammenligne disse tjenestene med kartleggingen i 2005 siden svaralternativene er presentert noe ulikt for respondentene (SSB 2006). Likevel synes det rimelig å påstå at folks tilfredshet med tjenesten de ble bedt om å vurdere har holdt seg på samme nivå og i noen grad har økt. F. eks. var det kun fire av ti av bibliotekbrukerne i 2005 som oppgav at de var helt eller delvis enig i at bibliotekets nett-tjenester var gode. 10 år senere er denne andelen økt til 54 prosent.

Figur 7.1. Andel bibliotekbrukere som er helt enig i ulike påstander om folkebiblioteket. 2005 og 2015

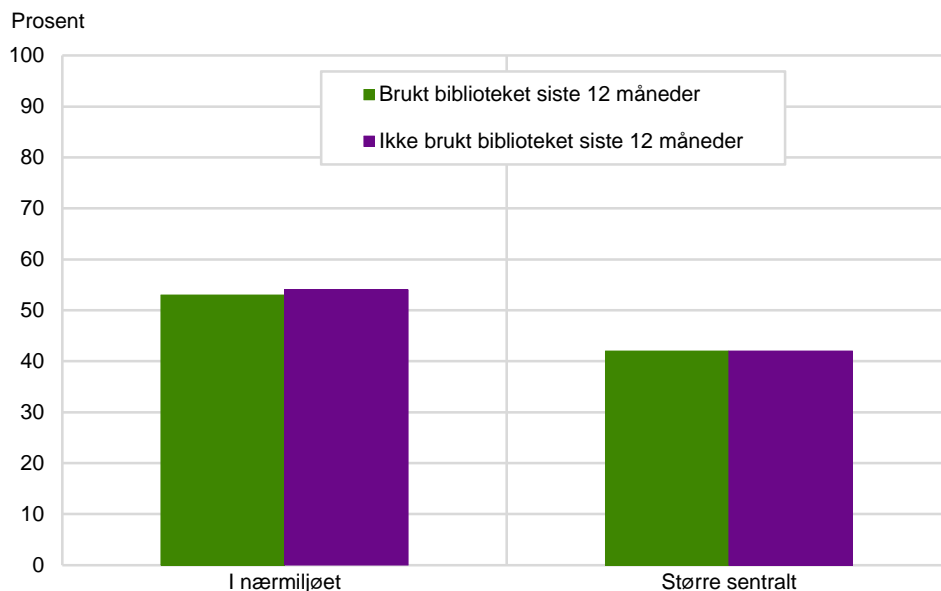

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

7.2. Foretrekker folkebibliotek i nærmiljøet

Over halvparten av befolkningen foretrekker et folkebibliotek i nærmiljøet (54 prosent) fremfor et større folkebibliotek sentralt i kommunen (42 prosent). Videre finner vi ingen forskjell mellom de som har brukt et bibliotek siste 12 måneder og de som ikke har som vist i figur 7.2.

Figur 7.2. Lokalisering av folkebiblioteket etter bruksfrekvens

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7. 2 viser foretrukket bibliotektype etter ulike kjennemerker. Et folkebibliotek i nærmiljøet er i større grad viktig for kvinner enn menn. Mens seks av ti kvinner oppgir at de foretrekker et bibliotek i nærmiljøet fremfor et større bibliotek sentralt i kommunen, er det like mange menn som foretrekker et stort og sentralt som et lokalt folkebibliotek.

Selv om det er en helning i hele befolkningen mot bibliotek i nærmiljøet fremfor et større sentralt i kommunen, oppgir drøye fire av ti (44 prosent) i aldersgruppen 16-24 år, mot nesten seks av ti (58 prosent) i den eldste aldersgruppen (65 år eller eldre) at de foretrekker det førstnevnte alternativet.

En dreining mot å foretrekke bibliotek i nærmiljøet finner vi også for husholdningsinntekt, med unntak av for de med husholdningsinntekter fra 800 000 kroner, hvor det ikke synes å være en klar preferanse.

Også i forhold til landsdel er det små forskjeller. Likevel skiller Oslo/Akershus seg ut i favør av bibliotek i nærmiljøet (58 mot 38 prosent), mens Hedmark og Oppland skiller seg ut i den andre retningen (46 mot 52 prosent).

Tabell 7.1. Bibliotekbrukernes holdninger til folkebibliotek. Prosent

	Helt enig	Delvis enig	Både enig og uenig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke/vil ikke svare	I alt	Antall
Biblioteket har et stort og variert utvalg av aktuelle bøker	69	22	3	2	1	3	100	496
Biblioteket har ikke de bøkene jeg er interessert i	4	10	10	21	51	4	100	496
Bøkene er ordnet slik at det er lett å finne fram til de bøkene jeg søker	67	19	6	2	0	5	100	496
Biblioteket er ofte stengt når jeg har lyst til å gå dit	7	17	7	17	49	3	100	496
Det er lett å få biblioteket til å skaffe bøker, tidsskrifter, artikler og liknende fra andre bibliotek	56	11	10	1	1	21	100	496
Det er lett å få biblioteket til å skaffe andre medier som musikk, film, lydbøker, elektroniske kopier av artikler og liknende fra andre bibliotek	25	11	19	1	1	43	100	496
En må vente for lenge for å få låne nye bøker	6	18	10	16	33	17	100	496
Biblioteket har trivelige lokaler	73	20	3	1	1	2	100	496
Biblioteket har et faglig dyktig personale	69	16	5	0	0	9	100	496
Biblioteket har et godt tilbud når det gjelder andre medier som for eksempel musikk, film og lydbøker	32	25	14	3	1	25	100	496
Biblioteket gir tilgang til nettbasert innhold av god kvalitet, som e-bøker	19	15	17	3	0	46	100	496
Biblioteket har gode nett-tjenester. Med dette tenker vi på hjemmesidene, søkemulighetene, mulighetene for å låne og fornye lån på Internett og så videre	34	20	13	3	0	31	100	496
Bibliotekets tilbud er godt kjent gjennom media	23	21	13	19	10	14	100	496

Tabell 7.2. Foretrukket bibliotektype og lokasjon. Prosent

	I nærmiljøet	Større sentralt	Vet ikke/ vil ikke svare	I alt	Antall
Alle	54	42	4	100	1 196
Kjønn					
Menn	47	48	5	100	597
Kvinner	61	36	4	100	599
Aldersgrupper					
16-24 år	44	50	6	100	165
25-44 år	56	41	3	100	399
45-64 år	53	44	3	100	442
65 år eller mer	58	34	8	100	190
Utdanningsnivå					
Grunnskoleutdanning	54	40	7	100	227
Videregående utdanning	55	40	5	100	483
Universitet eller høyskole, lavere grad	54	44	2	100	316
Universitet eller høyskole, høyere grad	49	49	2	100	130
Ingen eller ukjent	52	46	2	100	41
Husholdningsinntekt					
Under 200 000 kr	58	38	4	100	75
200 000 - 399 999 kr	57	38	4	100	168
400 000 - 599 999 kr	57	40	3	100	237
600 000 - 799 999 kr	57	42	0	100	192
800 000 eller mer	49	49	2	100	392
Ikke oppgitt	48	34	18	100	133
Landsdel					
Oslo og Akershus	58	38	4	100	310
Hedmark og Oppland	46	52	2	100	81
Østlandet ellers	53	44	3	100	229
Agder og Rogaland	52	44	5	100	169
Vestlandet	52	41	6	100	211
Trøndelag	55	39	6	100	88
Nord-Norge	55	41	4	100	109
Kommunens sentralitet					
Minst sentrale	51	43	6	100	103
Mindre sentrale	52	40	8	100	71
Noe sentrale	52	43	4	100	201
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	52	44	4	100	219
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	51	45	4	100	283
Kommuner med landsdelssenter	59	37	4	100	320
Innvandrerbakgrunn					
Uten innvandrerbakgrunn	54	42	4	100	1 047
Med innvandrerbakgrunn	52	42	6	100	150
Biblioteksbruk					
Brukt biblioteket siste 12 måneder	53	42	5	100	589
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	54	42	4	100	607

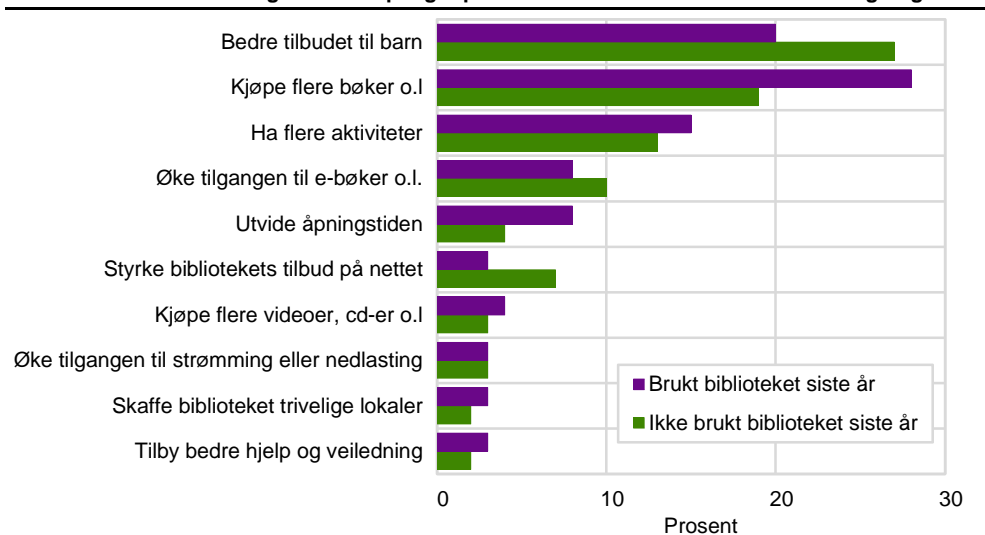
8. Hvordan bruke ekstratilskudd?

8.1. Flere bøker og bedre tilbud til barn

Respondentene fikk spørsmål med følgende innledning: «Tenk deg at det ble bevilget et ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket» og fikk deretter presentert diverse tiltak dette kunne brukes på. Først skulle de vurdere hvert tiltak og si om det var svært, nokså, mindre eller ikke viktig at det fikk penger og til slutt skulle de si hvilket tiltak de synes var aller viktigst. De ulike tiltakene er vist i tabell 8.1.

Flest personer mener det er viktig å bruke pengene til å bedre tilbudet til barn. Mer enn fire av fem mener det er svært eller nokså viktig å bruke ekstra tilskudd til dette. Videre mener en fjerdedel av befolkningen at dette er det viktigste av alle tiltakene. Det er flest i aldersgruppen 25-44 år som mener dette er viktig, noe som nok kommer av at mange i denne aldersgruppen har barn selv, men påstanden har ganske stor støtte i alle demografiske grupper. Som man ser i figur 8.1 var påstanden mer populær blant dem som ikke hadde besøkt biblioteket det siste året enn blant dem som hadde gjort det. I den sistnevnte gruppen mente 20 prosent at dette var det viktigste å bruke penger på mens syv prosentpoeng mer av den førstnevnte gruppen mente det samme.

Figur 8.1. Andel blant dem som har og ikke har brukt biblioteket siste år som mener at ulike tiltak er viktigst å bruke penger på dersom biblioteket får en ekstrabevilgning

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Litt flere enn syv av ti mener det er svært eller nokså viktig å styrke biblioteket ved å kjøpe flere bøker, aviser og tidsskrifter, og en fjerdedel mener at dette er det aller viktigste tiltaket. Denne pengebruken er mest populær blant dem over 44 år og blant personer med høyere utdanning. Den har også mest støtte blant dem som har brukt biblioteket det siste året. Nesten tre av ti bibliotekbrukere mener at dette tiltaket er det viktigste å bruke penger på, noe som gjør det til det mest populære tiltaket i denne gruppen. Blant dem som ikke har brukt biblioteket ønsker omtrent to av ti å bruke penger på bøker og annet lesemateriale (tabell 8.2).

16 prosent oppgir at de ønsker å bruke pengene på «flere aktiviteter som teater, forfattermøter, kurs, debattmøter, konserter og andre kulturelle tilbud». Dette er omtrent like populært i alle demografiske grupper. Litt mer enn en av ti ønsker å «øke tilgangen til e-bøker, digitale aviser og tidsskrifter», et tiltak som er mest populært blant dem mellom 16 og 24 år. Seks prosent mente at det viktigste tiltaket var å utvide åpningstiden, et tiltak som var mest populær blant bibliotekbrukerne. Litt færre ønsket å «styrke bibliotekets tilbud med flere og bedre tjenester på nettet», som var mest populært blant dem som ikke hadde brukt biblioteket sist år. De andre tiltakene synes tre prosent eller mindre av befolkningen at er det viktigste tiltaket

man kan bruke penger på. Dette var: «[å] kjøpe flere videoer/DVD-plater, lydbøker og cd-plater»; «[å] øke tilgangen til musikk, lydbøker og andre medier i form av strømming eller nedlasting»; «[å] skaffe biblioteket trivelige og tidsmessige lokaler» og «[å] styrke bibliotektilbudet slik at en kan få bedre hjelp og veiledning».

Tabell 8.1. Holdninger til ulike tiltak om det lokale folkebiblioteket ble tilført ekstratilskudd. Prosent

	Svært viktig	Nokså viktig	Mindre viktig	Ikke viktig	Vet ikke/vil ikke svare	I alt	Antall
Kjøpe flere bøker, aviser og tidsskrifter	35	39	14	7	5	100	1 197
Øke tilgangen til e-bøker, digitale aviser og tidsskrifter	27	37	19	8	8	100	1 197
Kjøpe mer film, flere lydbøker og CD-plater	18	37	26	12	7	100	1 197
Øke tilgangen til musikk, lydbøker og andre medier i form av Strømming eller nedlasting	18	34	26	14	9	100	1 197
Styrke bibliotekets tilbud med flere og bedre tjenester på nettet	23	39	18	9	11	100	1 197
Styrke bibliotektilbudet slik at en kan få bedre hjelp og veiledning ...	22	44	18	8	8	100	1 197
Bedre tilbudet til barn	59	25	5	4	7	100	1 197
Utvide åpningstiden	23	32	20	14	11	100	1 197
Skaffe biblioteket trivelige og tidsmessige lokaler	27	34	20	12	7	100	1 197
Ha flere aktiviteter som teater, forfattermøter, kurs, debattmøter, konserter og andre kulturelle tilbud	29	36	19	9	6	100	1 197

Tabell 8.2. Holdninger til ulike tiltak om det lokale folkebiblioteket ble tilført ekstratilskudd etter ulike kjennetegn. Prosent

	Kjønn			Alder				Utdanning					Bibliotekbruk	
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre	Grunnskole	Videregående	Høyere utdanning, lavere	Høyere utdanning, høyere	Ingen eller ukjent	Besøkt siste år	Ikke besøkt siste år
Kjøpe flere bøker, aviser og tidsskrifter	24	21	26	18	19	28	30	17	22	28	32	28	28	19
Øke tilgangen til e-bøker, digitale aviser og tidsskrifter	9	10	8	15	9	8	5	10	8	9	9	9	7	10
Kjøpe flere videoer/ DVD-plater, lydbøker og cd-plater	3	3	3	4	4	3	2	5	3	3	2	2	4	3
Øke tilgangen til musikk, lydbøker og andre medier i form av strømming eller nedlasting	3	3	2	4	4	2	0	3	3	3	2	0	3	3
Styrke bibliotekets tilbud med flere og bedre tjenester på nettet	5	7	3	7	6	4	3	4	5	4	5	10	3	7
Styrke bibliotektilbudet slik at en kan få bedre hjelp og veiledning	3	2	3	5	2	2	2	5	2	1	1	5	3	2
Bedre tilbudet til barn	24	24	23	17	28	23	23	22	29	21	22	13	20	27
Utvide åpningstiden .	6	4	8	7	6	6	6	6	5	8	5	5	8	4
Skaffe biblioteket trivelige og tidsmessige lokaler ...	3	2	3	4	2	2	4	2	3	4	2	2	3	2
Ha flere aktiviteter ...	14	13	15	15	15	14	11	16	11	14	16	18	15	13
Vet ikke/vil ikke svare	8	9	6	5	6	8	13	10	8	5	3	8	6	9
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall	197	598	599	165	399	443	190	227	483	316	130	41	589	607

9. Alternativer til folkebiblioteket

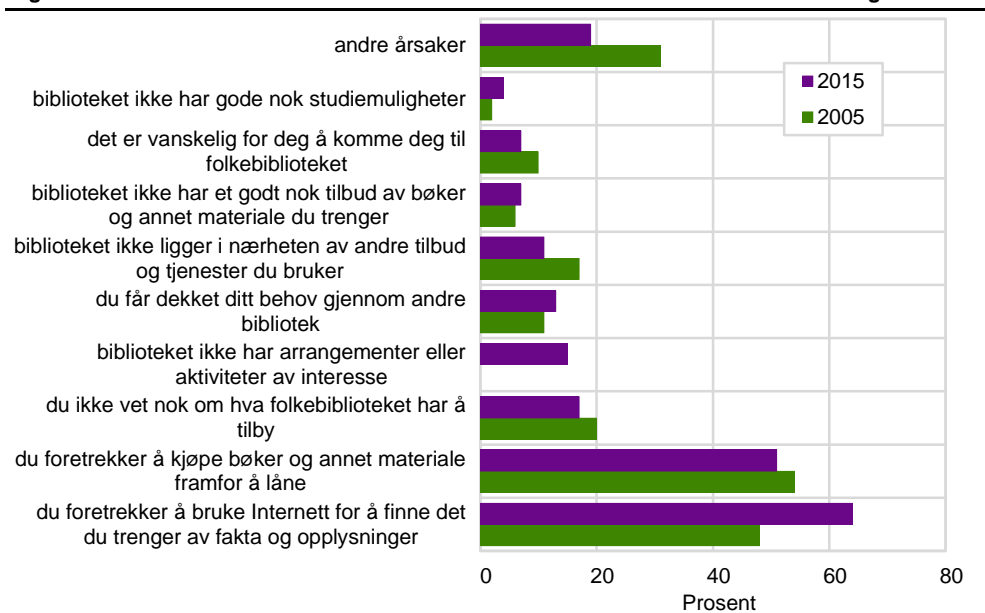
9.1. Internett holder folk unna biblioteket?

Seks av ti av respondentene har ikke brukt folkebiblioteket siste 12 måneder. De fikk spørsmål om mulige årsaker til dette. Ulike årsaker til at man ikke har benyttet folkebiblioteket er listet opp og sortert etter hvor stor andel som har oppgitt den aktuelle årsaken som en av flere mulige årsaker til at de ikke har besøkt et folkebibliotek siste 12 måneder.

Neste to tredeler (64 prosent) oppgir at de foretrekker å bruke Internett for å finne det de trenger av fakta og opplysninger. Videre oppgir halvparten (51 prosent) av ikke-brukerne at de foretrekker å kjøpe bøker framfor å låne på biblioteket. 17 prosent oppgir at de ikke vet nok om hva folkebiblioteket har å tilby, mens 15 prosent oppgir at biblioteket ikke har arrangementer eller aktiviteter av interesse. 13 prosent får dekket behovet sitt gjennom andre bibliotek.

To årsaker er knyttet til tilgjengelighet. 11 prosent oppgir at biblioteket ikke ligger i nærheten av andre tilbud og tjenester de bruker, mens syv prosent oppgir at de har vanskeligheter med å komme seg til folkebiblioteket. Det at man ikke har brukt biblioteket skyldes i svært liten grad at de ikke har et godt nok tilbud av bøker og annet materiell, i hvert fall har bare syv prosent oppgitt at dette er en av årsakene til at de ikke har brukt folkebiblioteket siste år. Den minst frekvente årsaken er at biblioteket ikke har gode nok studiemuligheter. Kun fire prosent har oppgitt dette som årsak til å ikke ha brukt et folkebibliotek de siste 12 månedene. To av ti (19 prosent) har også oppgitt at det er andre årsaker til at de ikke har brukt et folkebibliotek siste 12 måneder av årsaker som vi ikke har fanget opp i undersøkelsen.

Figur 9.1. Årsaker til at en ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder. 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I figur 9.1 har vi sammenlignet årsaken til ikke å bruke folkebiblioteket med undersøkelsen i 2005. Den største endringen er at langt flere av ikke-brukerne oppgir at de foretrekker å bruke Internett for å finne det de trenger av fakta og opplysninger. 16 prosentpoeng flere oppgir dette som en årsak i 2015 sammenlignet med 2005. Ellers er det kun små endringer med unntak av at andelen som oppgir at biblioteket ikke ligger i nærheten av andre tilbud og tjenester vedkommende benytter seg av er redusert fra 17 prosent i 2005 til 11 prosent i 2015. Det kan også være verdt å merke seg at andelen som oppgir andre årsaker har falt fra med 12 prosentpoeng fra 31 til 19 prosent i perioden. Det kan være flere årsaker til dette,

men en av årsakene kan være at vi i 2015 la til en årsak knyttet til tilbud av arrangementer og aktiviteter utover tradisjonelle bibliotek tjenester.

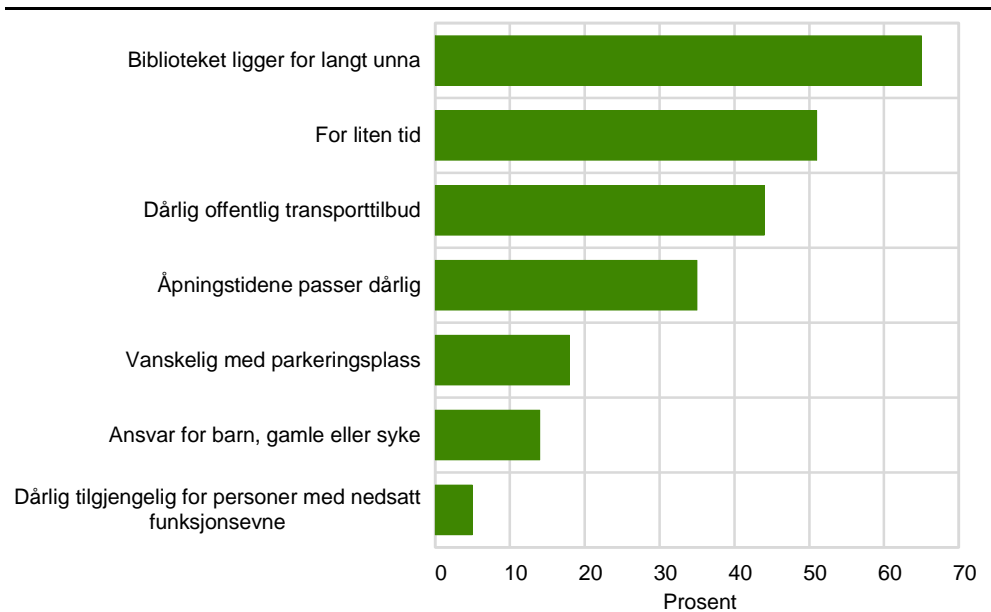
Den største forskjellen mellom kvinner og menns vurdering av årsaker til ikke å ha brukt folkebibliotek siste 12 måneder er at menn i vesentlig større grad trekker frem at de foretrekker å bruke internett for å finne det de trenger. Drøye to av tre (69 prosent) menn oppgir dette som en årsak, mens det blir nevnt av færre enn seks av ti (57 prosent) kvinner. Ellers er det kun små forskjeller og i forhold til om biblioteket ligger i nærheten av tilbud og tjenester de bruker, og med tanke på arrangementer og aktiviteter er det ingen forskjell mellom kvinner og menn (tabell 9.1).

I forhold til alder finner vi først og fremst noen interessante forskjeller mellom den yngste og de andre aldersgruppene. I den yngste aldersgruppen finner vi større en andel enn i de eldste som oppgir bruk av Internett som en årsak til ikke å benytte seg folkebibliotek. Neste åtte av ti (77 prosent) oppgir dette i aldersgruppen 16-24 år, mens andelen for de tre andre aldersgruppene er henholdsvis 73, 64 og 34 prosent. Samtidig oppgir mer enn en fjerdedel (27 prosent) i den yngste aldersgruppen deres bruk av andre bibliotek som en årsak til at de ikke besøkte et folkebibliotek siste 12 måneder. Blant de eldre respondentene er andelen vesentlig laver. Den yngste aldersgruppen skiller seg også ut fra de andre i forhold til å oppgi at de foretrekker å kjøpe bøker som en årsak til ikke å bruke et folkebibliotek siste 12 måneder. Mens fire av ti (41 prosent) i denne gruppa oppgir dette som en årsak, er andelen i de andre aldersgruppene over halvparten henholdsvis 55, 50 og 51 prosent i aldersgruppene 25-44 år, 45-64 år og 65 år eller eldre.

De med høy utdanning oppgir at de foretrekker å kjøpe bøker fremfor å låne dem på bibliotek i vesentlig større grad enn andre. I gruppene med utdanning på universitet eller høgskole (både kort og lang) oppgir to av tre dette som en årsak, mens dette gjelder færre enn halvparten i de to andre gruppene hvor 41 prosent i gruppa med kun grunnskole og 49 prosent i gruppa med videregående skole som høyeste fullførte utdanning oppgir dette som årsak.

9.2. Avstand til biblioteket årsak til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste år

De som oppgav at det var vanskelig å komme til et folkebibliotek ble fulgt opp med spørsmål om hva dette kan bero på (tabellene 9.2 og 9.3). Den desidert mest rapporterte årsaken er at biblioteket ligger for langt unna (65 prosent), etterfulgt av at respondenten har for liten tid (51 prosent), dårlig offentlig transporttilbud (44 prosent) og at åpningstidene passer dårlig (35 prosent) som vist i figur 9.2.

Figur 9.2. Årsaker til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder blant ikke-brukere. 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.1. Årsaker til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent

	Kjønn		Alder				Utdanning					
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre	Grunn-skole	Videre-gående	Høyere utdanning, lavere	Høyere utdanning, høyere	Ingen eller ukjent
Foretrekker å kjøpe bøker og annet materiale framfor å låne ...	51	50	54	42	55	50	51	41	49	67	68	44
Vet ikke nok om hva folkebiblioteket har å tilby	17	18	15	13	21	14	17	13	19	17	14	18
Biblioteket har ikke et godt nok tilbud av bøker og annet materiale du trenger	7	8	4	5	8	5	9	4	8	7	12	0
Foretrekker å bruke Internett for å finne det du trenger av fakta og opplysninger	64	69	57	77	73	64	34	65	60	68	76	68
Får dekket ditt behov gjennom andre bibliotek	13	12	14	27	14	11	6	12	10	17	27	18
Biblioteket ligger ikke i nærheten av andre tilbud og tjenester du bruker	11	11	11	9	10	13	10	11	10	12	12	14
Biblioteket har ikke gode nok studiemuligheter	4	4	3	7	4	3	3	6	3	4	0	0
Det er vanskelig å komme seg til folkebiblioteket	7	5	9	6	6	7	8	8	6	3	7	16
Biblioteket har ikke arrangementer eller aktiviteter av interesse	15	15	15	23	15	12	15	14	16	14	7	22
Andre årsaker	19	18	21	17	20	19	21	20	19	19	12	26
Antall	681	401	280	84	216	266	115	141	317	145	59	19

Tabell 9.2. Årsaker til at ikke-brukere som oppgir at det er vanskelig å komme seg til folkebiblioteket ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent

	Kjønn			Alder			
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-44 år	45-64 år	65 år eller eldre
Åpningstidene passer dårlig	35	40	31	46	42	32	22
Biblioteket ligger for langt unna	65	68	63	67	54	74	64
Det er dårlig offentlig transporttilbud	44	41	47	47	29	55	45
Det er vanskelig med parkeringsplass	18	32	7	20	23	18	11
Du har ansvar for barn, gamle eller syke	14	13	14	0	26	15	0
Biblioteket ikke er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne	5	0	9	0	7	0	14
Du har for liten tid	51	53	49	46	76	45	22
Antall	42	18	24	5	11	17	9

Tabell 9.3. Ulike tilgjengelighetsårsaker for ikke å ha brukt folkebiblioteket siste 12 måneder blant ikke-brukere etter ulike kjennemerker . Prosent

	Vanskelig å komme til biblioteket	Åpningstidene	For langt unna	Dårlig offentlig transport	Parkering	Ansvar for pleie-trengende	Nedsatt funksjonsevne	Lite tid	Antall
Alle	9	5	2	3	2	1	0	3	479
Kjønn									
Menn	7	3	1	1	2	0	0	3	181
Kvinner	10	6	3	5	2	2	0	4	298
Aldersgrupper									
16-24 år	10	7	4	3	1	0	0	7	69
25-44 år	10	6	1	3	2	3	0	5	172
45-64 år	7	3	2	3	2	1	0	1	165
65 år eller mer	8	3	4	6	1	0	0	0	73
Utdanningsnivå									
Grunnskoleutdanning	18	10	3	6	2	1	0	10	79
Videregående utdanning	4	3	1	2	1	1	0	1	150
Universitet eller høyskole, lavere grad	9	5	3	3	4	2	0	3	162
Universitet eller høyskole, høyere grad	6	5	0	2	2	2	0	3	66
Ingen eller ukjent	4	0	4	4	0	0	0	0	22
Husholdningsinntekt									
Under 200 000 kr	9	3	9	9	3	0	0	0	33
200 000 - 399 999 kr	15	7	3	6	0	0	0	4	60
400 000 - 599 999 kr	8	5	2	3	3	1	0	3	88
600 000 - 799 999 kr	12	8	1	6	4	5	0	6	74
800 000 eller mer	6	4	1	1	1	1	0	3	171
Ikke oppgitt	5	3	3	1	2	0	0	4	53
Landsdel									
Oslo og Akershus	8	7	2	1	2	0	0	4	123
Hedmark og Oppland	3	3	0	0	0	0	0	3	38
Østlandet ellers	10	4	4	6	3	2	0	2	97
Agder og Rogaland	1	1	0	1	1	1	0	1	76
Vestlandet	10	7	2	4	1	3	0	3	71
Trøndelag	18	4	6	7	3	3	0	9	29
Nord-Norge	18	7	2	8	2	2	0	7	45
Kommunens sentralitet									
Minst sentrale	20	10	6	8	0	2	0	4	44
Mindre sentrale	11	11	0	6	0	0	0	11	22
Noe sentrale	2	2	1	1	0	0	0	0	83
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	4	3	0	2	1	2	0	3	87
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	11	6	4	4	3	0	0	3	115
Kommuner med landsdelssenter	10	4	2	3	4	3	0	5	128
Innvandrerbakgrunn									
Uten innvandrerbakgrunn	8	5	2	3	1	1	0	3	416
Med innvandrerbakgrunn	12	6	4	5	5	1	0	5	63

10. Barns bruk av folkebiblioteket

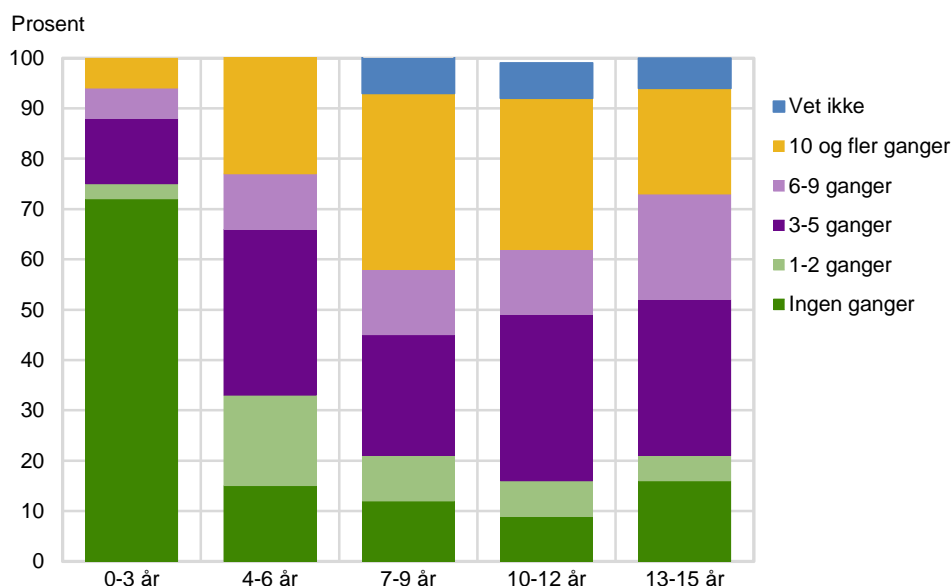
10.1. To tredeler av barn og unge bruker folkebiblioteket

Ingen under 16 år ble intervjuet i undersøkelsen, men det ble spurt om respondentene hadde barn under 16 år og i så fall fikk de noen spørsmål om et av barnas bibliotekbruk⁵. Omtrent syv av ti oppga at barnet hadde besøkt folkebiblioteket de siste 12 måneder. 8 prosent av barna hadde gjennomført ett eller to besøk, en fjerdedel tre til fem besøk, 12 prosent seks til ni besøk og 22 prosent ti besøk eller mer.

Det er små forskjeller mellom gutter og jenters bibliotekbruk, men en del variasjon på alder. Blant barna under fire var det litt mer enn syv av ti som ikke hadde besøkt folkebiblioteket det siste året, mens det kun var omtrent en av ti blant de eldre barna som ikke hadde besøkt et bibliotek. Ellers er det ganske små forskjeller også på alder (figur 10.1). Sammenliknet med i 2005 ser det ut som litt færre av de minste barna har besøkt biblioteket, men at flere barn mellom fire og ni har gjennomført et besøk det siste året. Samlet sett er det vanskelig å si noe om utviklingen ettersom man kun spurte om barn som var yngre enn 12 år.

Det er derimot en klar tendens til at barn med foreldre som bruker folkebibliotek også bruker det selv. Mer enn åtti prosent av barna til bibliotekbrukerne hadde besøkt biblioteket, mens bare halvparten av barna til respondenter som ikke hadde besøkt biblioteket hadde gjennomført et besøk. Den førstnevnte gruppen hadde også høyere besøksfrekvens (tabell 10.1).

Figur 10.1. Antall besøk i folkebibliotek blant barn etter alder

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

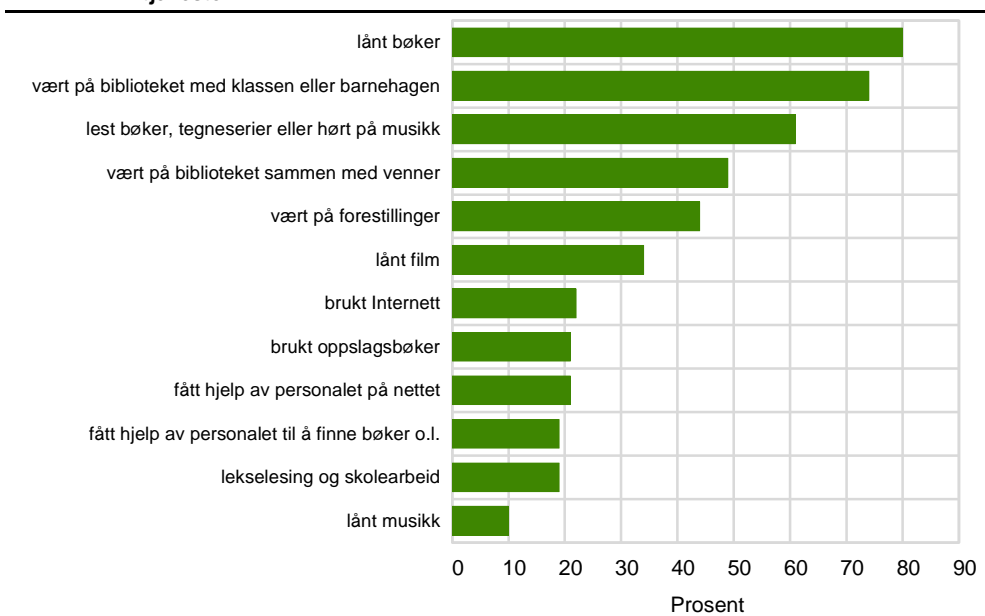
10.2. Barna bruker biblioteket først og fremst for å låne bøker

Åtte av ti barn som har besøkt biblioteket siste året har lånt bøker (figur 10.2). Dette er omtrent like vanlig i alle demografiske grupper. Omtrent tre fjerdedeler har besøkt biblioteket med skole eller barnehage, noe som også er vanlig i alle grupper bortsett fra blant de minste barna. Omtrent seks av ti har brukt biblioteket til å lese bøker og tegneserier eller høre på musikk. I underkant av halvparten av barna har vært på biblioteket med venner eller vært på forestillinger. De andre

⁵ Dersom respondenten hadde flere barn skulle han/hun svare for det barnet med fødselsdata tidligst i kalenderåret.

aktivitetene oppgis det at en tredjedel av barna som har besøkt biblioteket eller færre har gjort. Dette er: å bruke internett, å bruke oppslagsbøker, å få hjelp av personalet til å finne informasjon på internett eller i bøker, lekse- eller annet skolearbeid og å låne musikk (tabell 10.2).

Figur 10.2. Andel av barn som har besøkt biblioteket siste 12 måneder som har brukt ulike tjenester

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

10.3. En tredel av foreldrene bruker biblioteket på vegne av barna

Foreldrene ble også spurt om de, eller andre i husholdningen, hadde brukt biblioteket på vegne av barna. Litt mer enn en tredjedel av respondentene med barn oppga at de hadde lånt noe fra biblioteket på vegne av barnet. Nesten alle disse har lånt bøker, 15 prosent av foreldrene har lånt film og fire prosent musikk til barnet. Nesten halvparten av respondentene med barn mellom fire og ni år har gjennomført slike indirekte lån. Det var mindre vanlig for foreldre med yngre og eldre barn. En av fem respondenter med barn har oppsøkt biblioteket for å få hjelp av personalet på vegne av barnet (tabell 10.3).

Tabell 10.1. Barns besøk på folkebibliotek i løpet av siste 12 måneder. Prosent

	Ingen ganger	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40 og fler ganger	Vet ikke/vil ikke svare	I alt	Antall
I alt	28	8	26	12	13	5	4	4	100	334
Barnets kjønn										
Gutt	28	9	25	13	10	3	5	7	100	158
Jente	29	7	27	12	16	6	3	1	100	176
Barnets alder										
0-3 år	72	3	13	6	4	2	0	0	100	83
4-6 år	15	18	33	11	12	4	8	0	100	61
7-9 år	12	9	24	13	21	7	7	8	100	57
10-12 år	9	7	33	13	18	9	3	7	100	64
13-15 år	16	5	31	21	14	3	4	6	100	69
Foreldres bibliotekbruk										
Besøkt folkebiblioteket siste år	13	6	31	17	18	7	4	3	100	186
Ikke besøkt folkebiblioteket siste år	46	10	20	6	7	2	4	5	100	147

Tabell 10.2. Barns bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent

	Barnets kjønn			Barnets alder				
	I alt	Gutt	Jente	0-3 år	4-6 år	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Lånt bøker	80	81	80	75	70	83	87	83
Lånt musikk	10	8	11	14	10	9	8	10
Lånt film	34	33	35	28	34	37	38	29
Lest bøker, tegneserier eller hørt på musikk	61	64	58	66	65	73	57	48
Brukt Internett	22	24	19	0	16	14	28	36
Brukt oppslagsbøker	21	22	21	0	3	15	29	44
Lekselesing og skolearbeid	19	20	18	0	4	20	24	35
Fått hjelp av personalet til å finne bøker og informasjon	19	20	18	0	4	20	24	35
Fått hjelp av personalet til å finne litteratur og informasjon på nettet	20	24	17	0	20	15	25	30
Vært på forestillinger	44	46	42	38	60	59	40	23
Vært på biblioteket sammen med venner	49	46	51	19	39	47	52	68
Vært på biblioteket med klassen eller barnehagen	74	74	74	35	84	88	76	66
Til sammen lånt noe	82	82	81	81	70	83	90	83
Til sammen fått hjelp av personalet	59	57	60	12	57	60	71	68
Antall	244	116	128	25	52	50	58	59

Tabell 10.3. Barns indirekte bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent

	Barnets kjønn			Barnets alder				
	I alt	Gutt	Jente	0-3 år	4-6 år	7-9 år	10-12 år	13-15 år
Lånt bøker på vegne av barnet	34	33	34	18	41	52	30	35
Lånt musikk på vegne av barnet	4	5	3	4	4	5	1	6
lånt film på vegne av barnet	15	15	15	9	17	20	17	13
Fått hjelp av personalet på vegne av barnet	20	20	20	6	30	33	17	20
Fått hjelp av personalet på internett på vegne av barnet	5	6	5	2	10	2	4	10
Til sammen lånt noe på vegne av barnet	35	35	36	20	41	52	33	39
Til sammen fått hjelp av parsonalet på vegne av barnet	20	20	20	6	30	33	17	20
Antall	338	162	176	83	62	57	65	71

11. Studenters bruk av folkebiblioteket

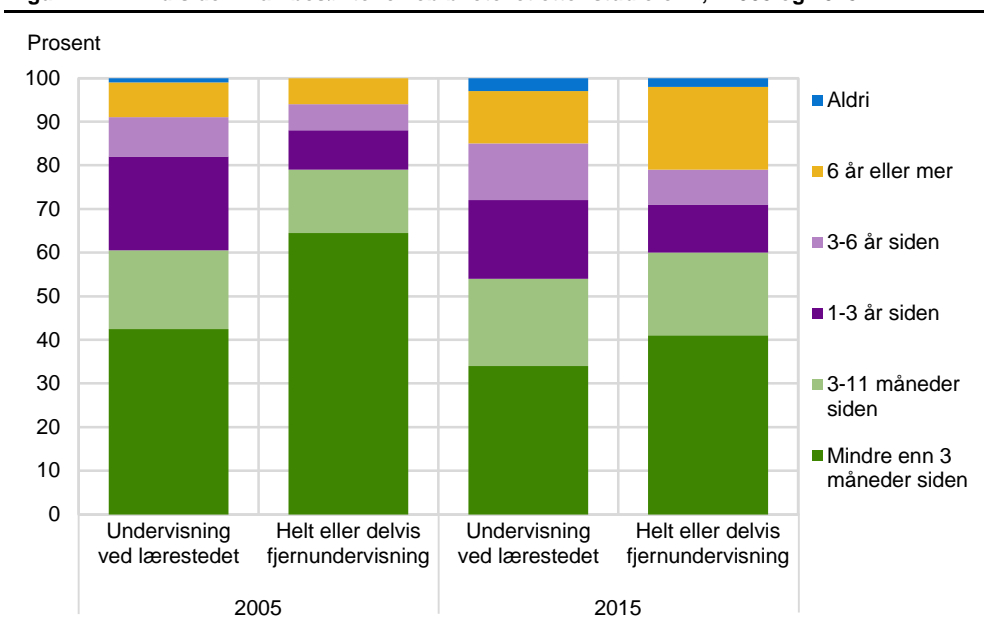
11.1. Halvparten av studentene bruker folkebibliotek

Det ble trukket et tilleggsutvalg av studenter til undersøkelsen. Personer som hadde studert på hel- eller deltid høstsemesteret 2014 eller vårsemesteret 2015 var i målgruppen. Noen personer som ikke studerte på undersøkelsestidspunktet, men hadde studert semesteret før, ble altså inkludert i denne gruppen. Tabell 11.1 viser studenters bruk av folkebibliotek etter en rekke kjennemerker.

Over halvparten (55 prosent) av studentene har besøkt folkebiblioteket det siste året. Dette er en del lavere enn i 2005. Da hadde flere enn seks av ti (63 prosent) av studentene besøkt folkebiblioteket det siste året. Nedgangen er særlig stor blant dem som har besøkt biblioteket de siste tre månedene. Den gruppen har falt med 11 prosentpoeng i løpet av de ti årene siden forrige undersøkelse. Derimot har 15 prosentpoeng fler av studentene enn i befolkningen generelt besøkt folkebiblioteket de siste 12 månedene.

11 prosentpoeng flere kvinnelige enn mannlige studenter har besøkt folkebiblioteket det siste året. Forskjellene mellom kjønnene er litt mindre enn i befolkningen generelt, der nesten 20 prosentpoeng flere kvinner hadde besøkt biblioteket. Det har vært nedgang i folkebibliotekbesøk i begge grupper, men forskjellene mellom dem er omtrent lik som i 2005.

Figur 11.1. Tid siden man besøkte folkebiblioteket etter studieform, i 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant studentene som er 30 år og yngre har i underkant av halvparten besøkt folkebiblioteket de siste 12 månedene, mens mer enn syv av ti studenter over 30 har foretatt besøk i denne perioden. Dette er i tråd med resultatene fra 2005, men omvendt av resultatene for befolkningen som helhet.

Figur 11.1 viser andel av studenter etter studieform og tid siden siste besøk på et folkebibliotek. Selv om andelen studenter som oppgir å ha besøkt et folkebibliotek siste 12 måneder har falt siden 2005, er droppet spesielt stort blant studenter i fjernundervisningsprogrammer. Man ser også at flere av studentene som allerede har fullført en grad benytter folkebiblioteket i større grad enn andre. Videre er det mer utbredt å bruke folkebiblioteket blant studentene med innvandrerbakgrunn.

I underkant av tre av ti studenter som har besøkt folkebiblioteket det siste året har kun vært på ett eller to besøk (tabell 11.2). Nesten syv av ti har vært på ni besøk

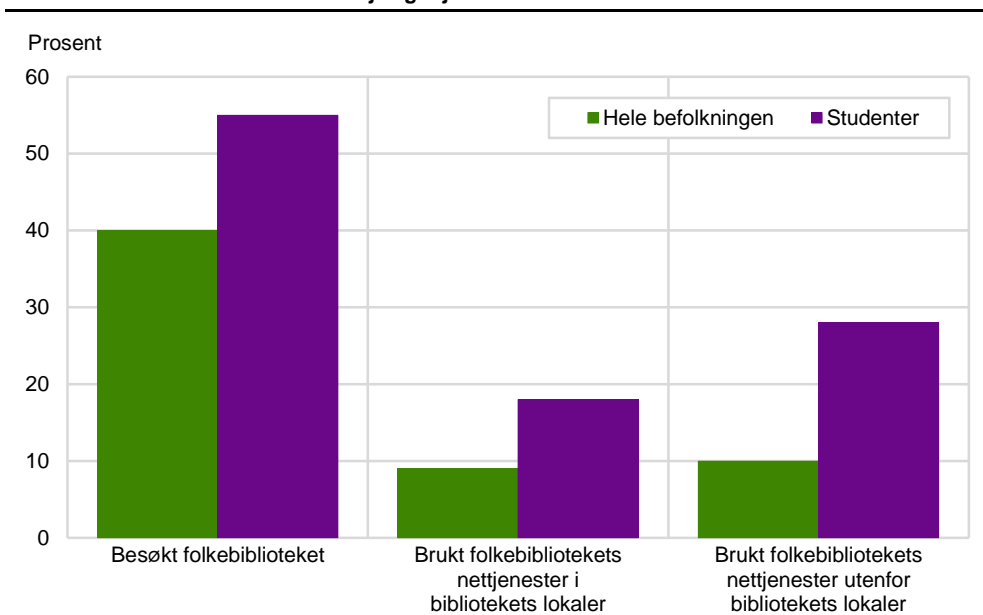
eller færre og tre av ti har altså gjennomført ti eller fler besøk. I 2005 hadde studentene gjennomført flere bibliotekbesøk. Da hadde fire av ti bibliotekbesøkende studenter gjennomført ti eller flere besøk og kun to av ti hadde kun gjort ett eller to besøk. Med andre ord er det også færre studenter som besøker folkebiblioteket enn for ti år siden, og de som har vært på biblioteket har gjennomført færre besøk.

Noe flere studenter som studerer deltid og som er tar utdanningen helt eller delvis som fjernundervisning har benyttet folkebiblioteket nylig. Nesten halvparten (45 prosent) av dem som studerer på deltid og en tredel (32 prosent) av dem som studerer på heltid har besøkt folkebiblioteket de siste tre månedene. Videre har fire av ti (41 prosent) som i alle fall tar noe av studiene som fjernstudium brukt folkebiblioteket i denne perioden, mens en tredel (34 prosent) av dem som har hele undervisningen på lærestedet har det. Dette kan tyde på at disse bruker folkebiblioteket som alternativ til universitets- og høyskoleuniversitetene. Samtidig er tallene lavere enn i 2005. Da hadde nesten to av tre (64 prosent) av dem som tok utdanningen som fjernstudium brukt folkebiblioteket de siste tre månedene.

11.2. Små endringer i bruk av folkebibliotekets nettsjenester

Litt mindre enn en av fem studenter har brukt folkebibliotekets nettsjenester i bibliotekets lokaler det siste året og nesten tre av ti har brukt disse tjenestene andre steder, for eksempel hjemmefra, i samme periode. Som man ser i figur 11.2 betyr dette at bruken av disse tjenestene er omtrent dobbelt så høy for studentene som for befolkningen som helhet. Sammenliknet med studentenes bruk i 2005 har det derimot vært små endringer.

Figur 11.2. Andel av studenter og befolkningen mellom 16 og 69 som har brukt folkebibliotekets forskjellige tjenester

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

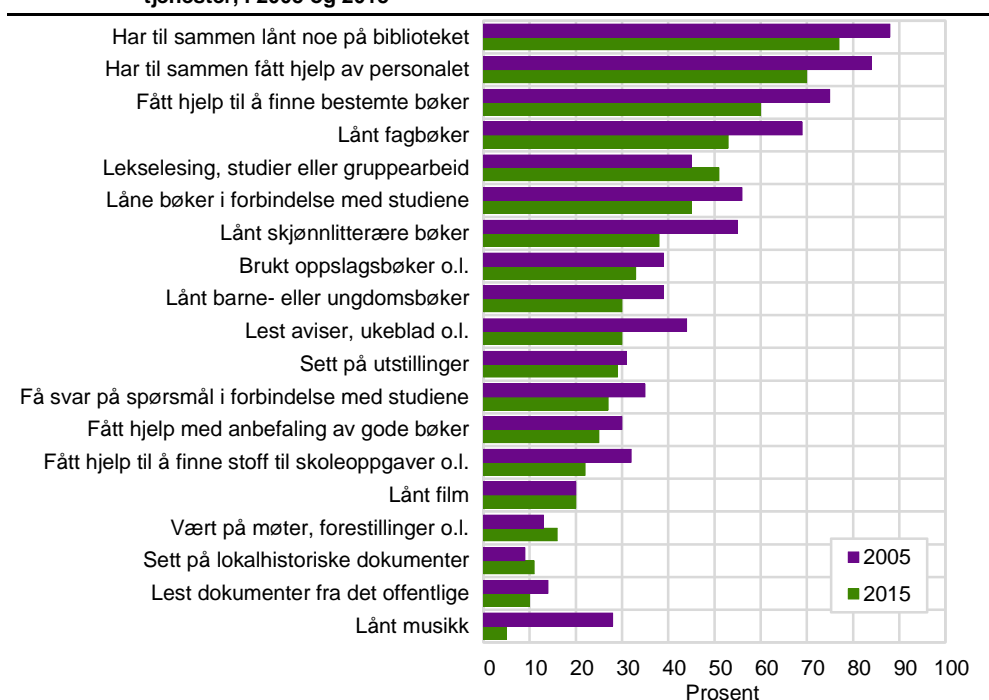
Det er ganske små forskjeller mellom studentgrupper i bruk av folkebibliotekets nettsjenester i bibliotekets lokaler (tabell 11.3). Bruken er noe høyere for studenter som allerede har fullført en grad på masternivå og for studenter med innvandrerbakgrunn, men kun det siste avviket er statistisk signifikant. Det er større forskjeller i bruk av nettsjenester utenfor bibliotekets lokaler. Blant studentene under 25 år har kun 19 prosent benyttet seg av dette tilbudet, mens nesten dobbelt så mange av de eldre studentene har benyttet seg av dette. Denne forskjellen kan komme av at flere eldre studenter studerer med fjernundervisning (tabell 11.4).

Blant dem som har studerer med fjernundervisning har nesten fire av ti gått inn på folkebibliotekets nettjenester hjemmefra. Blant dem som har undervisning på lærestedet har litt mindre enn tre av ti gjort dette. Dette er forskjellig fra i 2005 da det var lite avvik mellom disse gruppene. Det rapporteres også noe høyere bruk for dem som studerer deltid enn for dem som studerer på heltid. Flere av studentene som allerede har tatt en grad sier også at de har benyttet disse tjenestene, men det er veldig små forskjeller på studenter som nå studerer på høyere og lavere grader. Dette kan komme av at flere studenter som allerede har fullført en grad kjenner til tilbudet om nettbaserte bibliotek tjenester.

11.3. Studenter bruker folkebibliotekene til tradisjonelle bibliotek tjenester i mindre grad enn befolkningen ellers

Av studentene som har besøkt folkebiblioteket har nesten åtte av ti lånt bøker, musikk eller video, mens syv av ti har fått hjelp av personalet til å finne informasjon eller bøker. Dette betyr at en mindre andel av studentene enn i befolkningen som helhet har benyttet bibliotekbesøkene sine til disse aktivitetene. Dette er også færre enn i 2005. Som man ser i figur 11.3 er de eneste aktivitetene som har høyere bruksfrekvens i 2015 enn i 2005: «lekselesing, studier eller gruppearbeid», «vært på møter, forestillinger, kurs, debatter og lignende» og «sett på lokalhistoriske dokumenter».

Figur 11.3. Andel av studenter som har besøkt folkebiblioteket som har benyttet ulike tjenester, i 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Av bibliotekbrukerne er det ti prosentpoeng flere kvinnelige enn mannlige studenter som har fått hjelp av personalet. I tillegg til dette er det, som nevnt over, flere kvinner enn menn som har besøkt biblioteket. Det er ganske små forskjeller mellom kjønnene i andelen som har lånt noe fra folkebiblioteket, men allikevel sier en større andel av kvinnene at de har lånt de forskjellige typene bøker, film og musikk. Dette er fordi flere kvinnelige enn mannlige studenter låner bibliotekvarer innen flere kategorier, f.eks. både skjønnlitterære bøker, sakprosa og film. Videre er det en tendens til at flere av de eldre studentene har lånt noe på biblioteket. Blant studentene over 40 som har besøkt folkebibliotekene har mer enn ni av ti lånt noe, mens kun syv av ti under 25 år har lånt noe (tabell 11.5).

11.4. Folkebiblioteket som studiested

Studentene ble videre spurt om de ofte, av og til eller aldri brukte folkebiblioteket til studier. 11 prosent av studentene sa at de ofte brukte folkebiblioteket til dette formålet og 26 prosent at de av og til brukte det. Med andre ord bruker nesten fire av ti studenter noen ganger folkebiblioteket til studier. Studentene som ikke hadde besøkt folkebiblioteket fikk ikke spørsmålet, men vi har antatt at de aldri bruker det til studier.

Også her er det noe høyere bruksfrekvens blant kvinner enn menn, som vist i tabell 11.6. Fire av ti kvinner bruker folkebiblioteket av og til eller ofte i forbindelse med studier, mens en av tre menn bruker folkebiblioteket til dette formålet. Det er ikke veldig stor forskjell mellom aldersgruppene, men noe fler av studentene over 30 år bruker ofte folkebiblioteket til studier. Det er også noe flere studenter med enn uten innvandringsbakgrunn som benytter folkebiblioteket i forbindelse med utdanningen. Det er ingen klare sammenhenger mellom utdanningens form og bruk av folkebiblioteket til studier, ut over at dem som ikke studerer dette semesteret – naturlig nok – bruker det mindre til studieformål. Dette taler altså mot at studentene som studerer med fjernstudier bruker folkebiblioteket til å studere i større grad enn andre studenter.

Tabell 11.1. Studenters siste besøk på folkebibliotek. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	35	20	17	12	13	3	100	482
Kjønn								
Menn	32	16	19	14	17	2	100	200
Kvinner	36	23	16	11	10	3	100	282
Aldersgrupper								
16-24 år	29	19	22	15	12	3	100	249
25-30 år	29	18	17	12	20	4	100	97
31-40 år	53	21	8	8	9	1	100	68
41 år eller mer	45	25	13	7	8	1	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	31	22	19	13	13	2	100	288
Universitet eller høyskole, lavere grad	41	15	15	13	13	4	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	39	32	12	4	8	4	100	25
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	34	19	19	13	14	1	100	411
Med innvandrerbakgrunn	37	23	11	10	7	13	100	71
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	32	22	17	13	13	3	100	330
Deltid	45	12	19	10	12	2	100	102
Studierer ikke dette semesteret	31	22	19	15	14	0	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	37	20	17	12	11	3	100	264
Høyere grad	33	20	18	12	15	4	100	168
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	38	18	20	9	12	4	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	34	21	16	14	13	2	100	273
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	34	20	18	13	12	3	100	372
Helt eller delvis fjernundervisning	41	19	11	8	19	2	100	60

Tabell 11.2. Antall besøk på folkebibliotek siste 12 måneder for studenter. Prosent

	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40 ganger eller mer	I alt	Antall
Alle	27	31	11	15	9	7	100	262
Kjønn								
Menn	31	34	9	16	8	2	100	96
Kvinner	25	29	12	14	10	10	100	166
Aldersgrupper								
16-24 år	34	32	9	13	7	5	100	119
25-30 år	23	38	9	11	13	7	100	46
31-40 år	20	29	8	21	8	15	100	50
41 år eller mer	25	20	21	17	13	5	100	47
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	34	29	8	14	9	6	100	150
Universitet eller høyskole, lavere grad	16	32	15	18	11	9	100	94
Universitet eller høyskole, høyere grad	28	34	16	6	10	6	100	18
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	27	32	10	15	9	6	100	220
Med innvandrerbakgrunn	27	24	14	14	9	12	100	42
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	32	31	8	13	9	7	100	177
Deltid	19	28	15	16	12	10	100	58
Studerer ikke dette semesteret	14	30	19	26	10	0	100	27
Studiets grad								
Lavere grad	30	31	9	14	7	9	100	147
Høyere grad	27	30	12	13	13	5	100	88
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	23	27	15	13	13	9	100	87
Ikke videre- eller etterutdanning	32	33	7	14	7	8	100	148
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	30	31	9	15	8	7	100	200
Helt eller delvis fjernundervisning	20	31	16	9	13	12	100	35

Tabell 11.3. Studenters bruk av folkebibliotekets nettjenester i bibliotekets lokaler. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	10	8	9	8	7	57	100	480
Kjønn								
Menn	9	7	8	8	8	60	100	200
Kvinner	11	9	11	8	6	55	100	280
Aldersgrupper								
16-24 år	9	7	11	9	8	56	100	247
25-30 år	8	9	12	9	9	54	100	97
31-40 år	10	13	7	6	4	59	100	68
41 år eller mer	20	4	1	7	4	62	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	8	15	9	8	8	60	100	286
Universitet eller høyskole, lavere grad	12	9	9	9	7	54	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	20	13	12	8	4	43	100	25
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	9	7	10	8	7	58	100	410
Med innvandrerbakgrunn	14	14	9	8	6	50	100	70
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	9	9	11	8	7	56	100	328
Deltid	13	4	5	8	10	60	100	102
Studerer ikke dette semesteret	12	10	7	8	4	60	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	9	8	9	7	7	59	100	263
Høyere grad	11	7	10	11	8	53	100	167
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	10	7	8	8	8	59	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	10	8	11	9	7	55	100	271
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	10	8	10	8	7	57	100	370
Helt eller delvis fjernundervisning	9	5	9	11	10	55	100	60

Tabell 11.4. Studenters bruk av folkebibliotekets nettjenester utenfor bibliotekets lokaler. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	18	9	9	4	3	56	100	481
Kjønn								
Menn	14	11	9	3	5	58	100	200
Kvinner	21	8	9	4	2	55	100	281
Aldersgrupper								
16-24 år	13	6	11	6	4	60	100	248
25-30 år	21	11	6	4	3	55	100	97
31-40 år	31	17	7	0	3	42	100	68
41 år eller mer	19	8	7	3	1	61	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	16	8	10	4	4	59	100	287
Universitet eller høyskole, lavere grad	21	12	9	4	2	52	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	23	9	0	4	4	60	100	25
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	17	9	9	4	4	58	100	410
Med innvandrerbakgrunn	26	10	9	3	3	50	100	71
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	18	9	10	4	4	55	100	329
Deltid	23	10	5	3	1	59	100	102
Studerer ikke dette semesteret	10	12	10	4	4	60	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	19	10	7	4	4	57	100	263
Høyere grad	19	8	11	4	3	55	100	168
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	21	9	8	3	4	56	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	18	9	9	5	3	56	100	272
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	18	9	8	4	4	57	100	371
Helt eller delvis fjernundervisning	28	10	11	1	0	50	100	60

Tabell 11.5. Studenters bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent

	Kjønn			Alder			
	I alt	Mann	Kvinne	16-24 år	25-30 år	31-40 år	41 år eller eldre
Lånt fagbøker, lærebøker eller hobbylitteratur	53	47	56	47	51	63	58
Lånt barne- eller ungdomsbøker	30	18	36	12	26	54	51
Lånt andre bøker som romaner, dikt, krim og lignende	38	32	42	37	30	35	55
Lånt lydbøker	19	13	23	14	14	25	32
Lånt musikk	5	5	5	2	2	12	6
Lånt film	20	18	22	10	24	35	25
Brukt Internett	35	43	31	42	35	28	24
Brukt oppslagsbøker, leksika, databaser, også bibliotek katalogen, og liknende på biblioteket	33	34	33	34	36	23	40
Lest aviser, tegneserier, ukeblad eller tidsskrifter på biblioteket	30	29	31	30	29	34	25
Lest dokumenter og sakspapirer fra stat, fylke eller kommune på biblioteket ..	10	11	10	11	10	4	16
Sett på lokalhistoriske dokumenter på biblioteket	11	13	11	10	8	15	15
Sett på utstillinger i biblioteket	29	31	28	22	23	37	42
Vært på møter, forestillinger, kurs, debatter og liknende arrangert av biblioteket	16	17	16	13	7	17	36
Benyttet biblioteket til lekselesing, studier eller gruppearbeid	51	45	54	65	53	32	33
Fått hjelp av personalet til å finne bestemte bøker	60	53	64	54	55	67	72
Fått hjelp av personalet med anbefaling om gode bøker	25	24	26	25	19	29	28
Fått hjelp av personalet til å finne stoff til stiler, prosjektoppgaver og liknende	22	19	25	18	20	26	32
Fått veiledning av personalet i bruk av data og internett, f.eks. hjelp til å fylle ut internettskjema e.l.	9	7	11	10	4	16	6
Brukt biblioteket til å møte venner	25	25	25	35	23	11	14
Benyttet biblioteket til å spille dataspill	2	3	1	2	2	2	2
Benyttet biblioteket til å få svar på spørsmål i forbindelse med studiene	27	28	26	25	19	33	32
Benyttet biblioteket til å låne bøker i forbindelse med studiene	45	37	49	41	45	54	45
Fått lånt inn bøker fra andre bibliotek	27	28	26	25	19	33	32
Har til sammen lånt noe på biblioteket	77	76	78	70	73	86	92
Har til sammen fått hjelp av personalet	70	63	73	66	65	75	78
Antall	275	103	172	125	51	50	49

Tabell 11.6. Hyppighet av bruk av folkebibliotek i forbindelse med studier blant studenter. Prosent

	Ofte	Av og til	Aldri	I alt	Antall
Alle	11	26	63	100	482
Kjønn					
Menn	9	23	68	100	200
Kvinner	12	28	59	100	282
Aldersgrupper					
16-24 år	9	25	66	100	249
25-30 år	9	27	64	100	97
31-40 år	17	30	52	100	68
41 år eller mer	15	24	62	100	68
Utdanningsnivå					
Videregående utdanning eller lavere	9	28	63	100	288
Universitet eller høyskole, lavere grad	15	24	61	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	12	20	68	100	25
Innvandrerbakgrunn					
Uten innvandrerbakgrunn	11	25	64	100	411
Med innvandrerbakgrunn	14	30	56	100	71
Hel- eller deltidsstudent					
Heltid	10	29	60	100	330
Deltid	15	20	66	100	102
Studerer ikke dette semesteret	10	17	72	100	50
Studiets grad					
Lavere grad	10	30	60	100	264
Høyere grad	13	23	64	100	168
Type studie					
Videre- eller etterutdanning	13	22	65	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	10	30	60	100	273
Undervisningsform					
Undervisning ved lærestedet	11	26	62	100	372
Helt eller delvis fjernundervisning	10	31	59	100	60

12. Studenters bruk av universitets-, høyskole- eller fagbibliotek

12.1. De fleste studentene har besøkt et universitet-, høyskole- eller fagbibliotekbesøk siste året

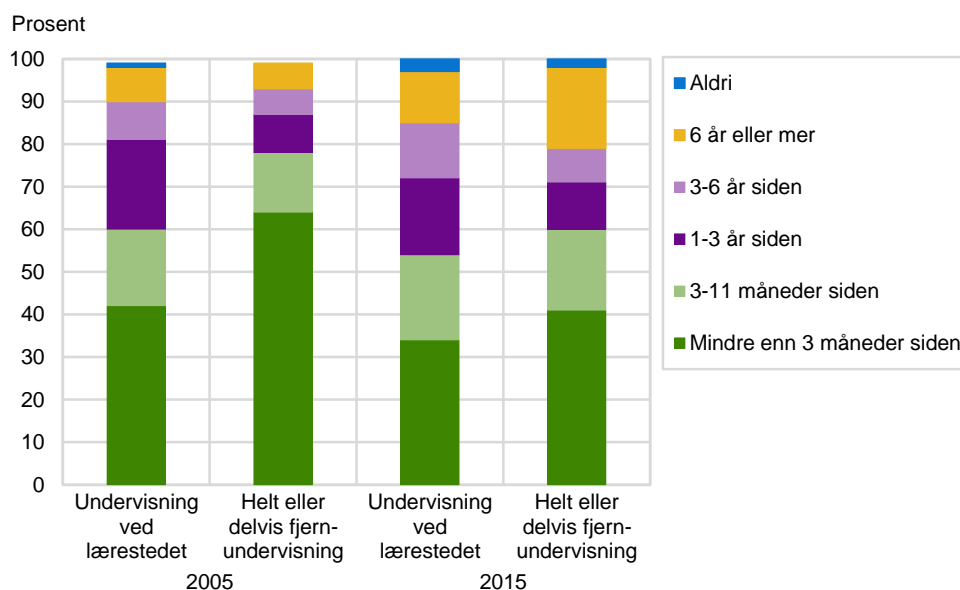
De aller fleste (85 prosent) av studentene har besøkt et universitets, høyskole, eller fagbibliotek det siste året. Dette er på samme nivå som i 2005. Selv om andelen som har besøkt biblioteket siste tre måneder er vesentlig høyere i 2015 sammenlignet med i 2005, er nok en vesentlig årsak til dette perioden undersøkelsene er gjennomført. I 2005 ble den gjennomført i perioden august-november (SSB 2006), mens årets undersøkelse er i all hovedsak gjennomført i månedene februar-mars.⁶

Det er ingen forskjell mellom kvinnelige og mannlige studenters besøkshyppighet siste 12 måneder. Vi finner imidlertid at studenter under 30 år i større grad enn de eldre har vært innom et uh-bibliotek eller ett fagbibliotek siste året. Mens ni av ti i de to yngste aldersgruppene, 19-24 år og 25-30 år, oppgir dette, gjelder dette to av tre i de to eldste aldersgruppene (31-40 år og 41 år eller eldre). Videre finner vi at andelen studenter med innvandrerbakgrunn i noe større grad enn de uten har benyttet seg av tilbudet i den aktuelle perioden (henholdsvis 93 og 84 prosent) (tabell 12.1).

Ni av ti (91 prosent) heltidsstudenter har besøkt et uh-bibliotek eller fagbibliotek siste 12 måneder, men det samme er tilfelle for kun syv av ti (71 prosent) deltidsstudenter. Det er imidlertid ingen forskjell med tanke på om studenten tar studier på lavere eller høyere grad, mens studenter som er på et videre- eller etterutdanningsløp oppgir å ha besøkt et slikt bibliotek siste 12 måneder i noe mindre grad enn de som er i et ordinært studieløp. Videre finner vi at studenter som følger undervisningen ved lærerstedet har benytter tilbudet i noe større grad enn de som følger et fjernundervisningsstudium helt eller delvis (89 mot 80 prosent).

Tabellene 12.2 og 12.3 viser tilsvarende oversikt for studenters bruk av uh- og fagbiblioteks nettjenester i og utenfor biblioteket.

Figur 12.1. Tid siden man besøkte et universitets-, høyskole- eller fagbibliotek etter studieform, i 2005 og 2015

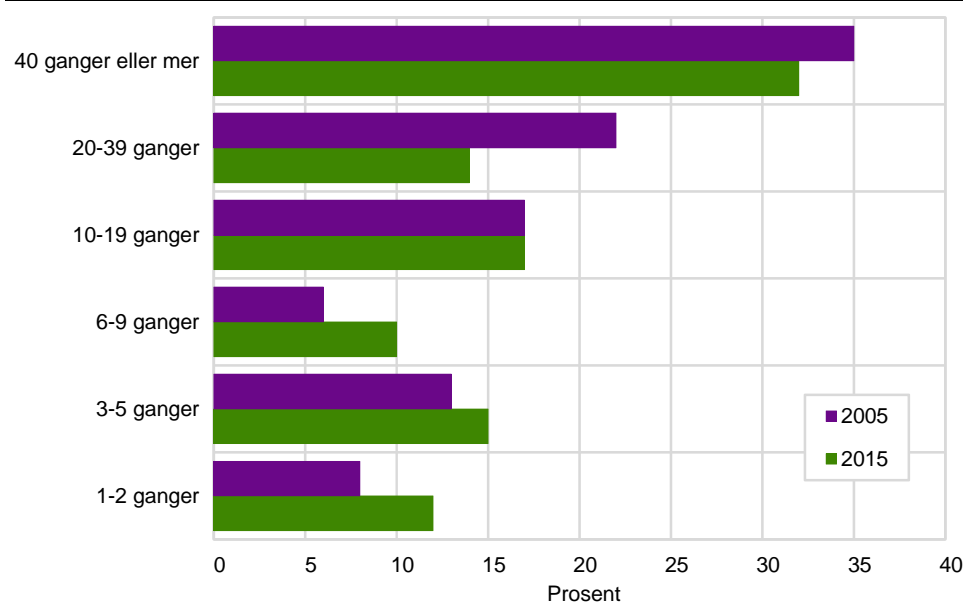
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

⁶ Se kapittel 16 Dokumentasjon for omtale av datainnsamlingen.

12.2. Fortsatt høy besøkshyppighet blant storbrukerne, selv om hyppigheten har gått noe ned for andre

Det er høy besøkshyppighet blant studentene som har besøkt universitets- og høyskolebiblioteket i løpet av siste år. En tredjedel (32 prosent) av studentene har vært på biblioteket 40 ganger eller mer. Nær to av tre (63 prosent) studenter har besøkt biblioteket ti ganger eller mer det siste året. Selv om andelen med svært høy besøkshyppighet (40 ganger eller mer) er på omtrent samme nivå som i 2005, er andelen med ti ganger eller mer falt fra tre av fire til to av tre mellom de to målingene som vist i figur 12.2.

Figur 12.2. Studenters besøkshyppighet på universitets-, høyskole og fagbibliotek siste 12 måneder, som andel av studenter som har besøkt et slikt bibliotek. 2005 og 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Når vi ser på de som har besøkt biblioteket ti ganger eller mer er besøkshyppigheten størst blant de kvinnelige studentene, men forskjellene er små. 65 prosent av de kvinnelige studentene har besøkt universitets- og høyskolebiblioteket ti ganger eller mer, den tilsvarende andelen for de mannlige studentene er 60 prosent (tabell 12.5).

Besøkshyppigheten faller med alder. De yngste studentene er de flittigste brukerne. Rundt en tredel i de to yngste aldersgruppene har besøkt universitets- og høyskolebiblioteket ti ganger eller mer siste år.

Heltidsstudenter benytter uh-biblioteket vesentlig hyppigere enn deltidsstudenter. Nesten tre av fire (72 prosent) av heltidsstudentene har besøkt et uh-bibliotek minst 10 ganger siste året, mot bare om lag en av tre (32 prosent) av deltidsstudentene. Studiegrad synes imidlertid ikke å bety så mye for besøkshyppigheten, mens de som tar etter- og videreutdanning har en vesentlig lavere besøkshyppighet enn andre. I denne gruppa har om lag halvparten (51 prosent) besøkt et uh-bibliotek siste 12 måneder, mens det samme er tilfelle for nesten tre av fire (72 prosent) andre studenter.

Drøye to tredeler av studentene (69 prosent) som følger undervisning ved lærestedet har besøkt biblioteket ti ganger eller mer. Den tilsvarende andelen for fjernstudentene er en tredel (35 prosent).

Tabell 12.4 viser hyppighet av bruk av uh- og fagbibliotek i forbindelse med studier etter ulike kjennemerker.

12.3. Først og fremst for pensum og supplerende materiale

I undersøkelsen har vi kartlagt en rekke tjenester studenter kan bruke uh- og fagbibliotek på i løpet av de siste 12 månedene (figur 12.3). Tre fjerdedeler av studentene oppgir at de har brukt uh- eller fagbibliotekets til å finne og låne pensumlitteratur (76 prosent), for å finne supplerende materiale til bruk i oppgaver og liknende (76 prosent) eller som lesesal/arbeidsplass (75 prosent) siste 12 måneder. To tredeler har benyttet det til gruppearbeid (65 prosent) og fått hjelp og veiledning av bibliotek ansatte til å finne frem til litteratur og annet materiale i forbindelse med studiene (64 prosent). Videre oppgir nesten seks av ti å ha brukt uh- og fagbibliotekenes netjtjenester, enten på lærestedet (57 prosent) eller fra et annet sted (59 prosent).

Kvinnelige studenter har en noe høyere hyppighet for bruk av enkelte av tjenestene enn de mannlige. Dette gjelder for å bruke uh-biblioteket til å finne og låne pensum (80 prosent), bruke de nettbaserte tjenestene, både på lærestedet (61 prosent) og utenfor (62 prosent). I forhold til alder merker vi oss spesielt at studenter i de to yngste aldersgruppene benytter seg av de nettbaserte tjenestene i noe større grad siste 12 måneder enn de eldre på lærestedet, mens dette bildet er snudd i forhold til å benytte seg av tjenesten fra et annet sted (tabell 12.6).

Med tanke på hyppighet oppgir nesten halvparten (45 prosent) av studentene at de har brukt uh-biblioteket som lesesal/arbeidsplass 10 eller flere ganger siste 12 måneder. Til sammenligning har kun 13 prosent benyttet seg av anledning til å få hjelp og veiledning så frekvent. For de andre tjenestene har om lag en tredel benyttet seg av tjenesten av denne hyppigheten i den aktuelle perioden.

Figur 12.3. Studenters lån og tjenester på universitets- og høyskolebibliotek siste 12 måneder

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

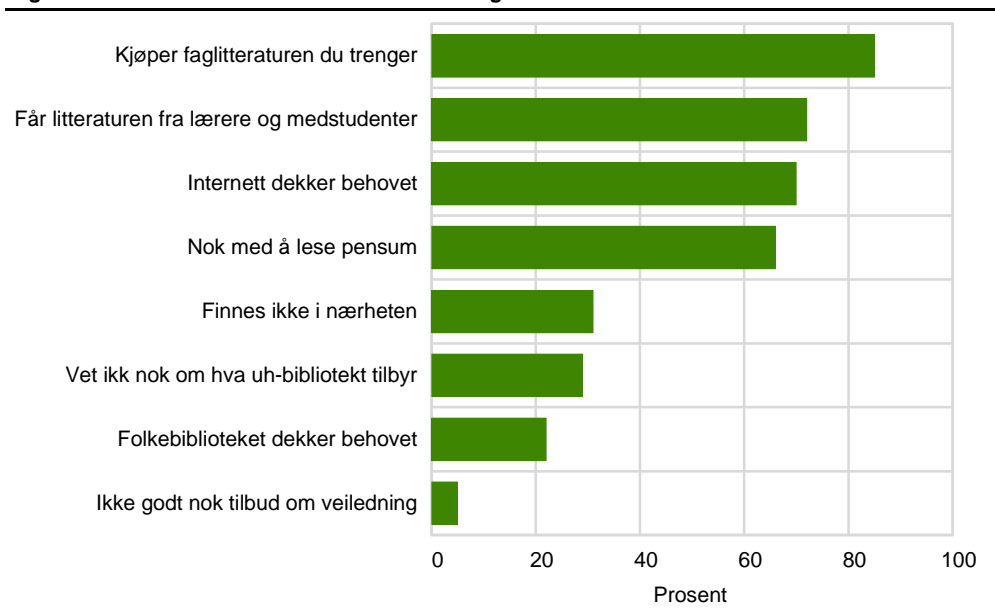
12.4. Ikke-brukere kjøper, får eller henter det de trenger fra Internett

Det store flertallet (85 prosent) av studentene som ikke har besøkt et uh- eller fagbibliotek siste året oppgir at de kjøper den faglitteraturen de trenger som en årsak (figur 12.4). Mange oppgir også at de får litteraturen de trenger fra lærere og medstudenter (72 prosent), at Internett dekker behovet (70 prosent) og at de har nok med å lese pensum (66 prosent). Få hevder at de ikke benyttet tjenesten fordi biblioteket ikke har et godt nok tilbud om veiledning og opplæring (5 prosent).

Tabell 12.7 viser blant annet at de mannlige studentene som ikke har besøkt et uh- eller fagbibliotek siste året skiller seg litt ut i fra de kvinnelige ved at de i større

grad oppgir at de får litteratur fra lærere og medstudenter (91 prosent), at de har nok med pensum (73 prosent) og at de ikke vet nok om tilbudet (43 prosent). De kvinnelige studentene på sin side oppgir i noe større grad enn de mannlige at de får dekket sitt behov gjennom folkebibliotek (25 prosent).

Figur 12.4. Årsaker til ikke å bruke uh- eller fagbibliotek siste året. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.1. Studenters siste besøk på universitets-, høgskole eller fagbibliotek. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	74	12	5	2	2	5	100	482
Kjønn								
Menn	72	13	5	2	3	6	100	200
Kvinner	75	11	4	3	2	4	100	282
Aldersgrupper								
16-24 år	78	13	3	0	0	5	100	249
25-30 år	83	10	4	2	0	2	100	97
31-40 år	58	14	8	6	7	8	100	68
41 år eller mer	60	9	9	7	8	6	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	76	12	4	1	1	6	100	288
Universitet eller høyskole, lavere grad	70	12	5	5	4	3	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	64	13	12	8	4	0	100	25
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	73	11	5	3	3	5	100	411
Med innvandrerbakgrunn	78	15	1	1	0	4	100	71
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	84	9	3	1	0	3	100	330
Deltid	57	14	6	10	5	8	100	102
Studerer ikke dette semesteret	39	31	10	0	10	10	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	77	12	4	2	1	4	100	264
Høyere grad	79	7	4	5	2	4	100	168
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	71	12	5	6	2	3	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	82	9	3	1	1	5	100	273
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	81	8	4	3	1	4	100	372
Helt eller delvis fjernundervisning	60	20	5	3	4	7	100	60

Tabell 12.2. Studenters siste bruk av universitets-, høyskole- eller fagbiblioteks nettjenester i biblioteket siste 12 måneder. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	45	11	5	2	2	35	100	481
Kjønn								
Menn	41	11	4	2	2	41	100	200
Kvinner	49	11	5	3	1	31	100	281
Aldersgrupper								
16-24 år	45	14	3	0	0	37	100	249
25-30 år	62	8	5	2	1	22	100	96
31-40 år	30	13	7	6	6	38	100	68
41 år eller mer	34	6	7	6	3	44	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	45	10	2	1	1	40	100	288
Universitet eller høyskole, lavere grad	45	14	7	5	3	27	100	168
Universitet eller høyskole, høyere grad	48	9	16	4	0	23	100	25
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	43	11	5	2	2	37	100	410
Med innvandrerbakgrunn	59	14	1	2	0	23	100	71
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	55	11	3	0	0	31	100	329
Deltid	27	9	4	10	3	47	100	102
Studerer ikke dette semesteret	21	19	16	0	6	37	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	47	12	2	2	1	37	100	264
Høyere grad	50	8	5	4	1	31	100	167
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	42	9	4	6	1	37	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	51	11	3	1	1	33	100	272
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	51	10	3	2	1	34	100	371
Helt eller delvis fjernundervisning	30	14	6	5	4	41	100	60

Tabell 12.3. Studenters siste bruk av universitets-, høyskole- eller fagbiblioteks nettjenester utenfor biblioteket siste 12 måneder. Prosent

	Mindre enn 3 måneder siden	3-11 måneder siden	1-3 år siden	3-6 år siden	6 år eller mer	Aldri	I alt	Antall
Alle	48	12	4	1	1	34	100	480
Kjønn								
Menn	46	9	3	1	1	39	100	199
Kvinner	49	14	4	2	0	31	100	281
Aldersgrupper								
16-24 år	42	13	4	0	0	40	100	249
25-30 år	59	11	2	1	0	27	100	97
31-40 år	42	13	5	5	5	31	100	66
41 år eller mer	58	7	3	3	0	29	100	68
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	44	11	3	1	0	40	100	287
Universitet eller høyskole, lavere grad	52	14	5	3	1	25	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	63	13	0	0	0	24	100	24
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	46	12	4	1	1	36	100	409
Med innvandrerbakgrunn	54	13	1	2	0	29	100	71
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	54	10	4	0	0	32	100	330
Deltid	40	11	1	6	2	39	100	100
Studerer ikke dette semesteret	21	26	8	0	2	43	100	50
Studiets grad								
Lavere grad	46	9	4	2	0	39	100	262
Høyere grad	59	13	2	1	1	24	100	168
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	53	10	3	4	1	29	100	157
Ikke videre- eller etterutdanning	50	10	3	0	0	36	100	273
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	51	10	3	1	1	34	100	371
Helt eller delvis fjernundervisning	48	15	3	3	0	31	100	59

Tabell 12.4. Hyppighet av bruk av uh- og fagbibliotek i forbindelse med studier blant studenter. Prosent

	Ofte	Av og til	Aldri	I alt	Antall
Alle	49	33	18	100	482
Kjønn					
Menn	45	34	21	100	200
Kvinner	52	32	16	100	282
Aldersgrupper					
16-24 år	55	31	14	100	249
25-30 år	53	32	15	100	97
31-40 år	38	33	29	100	68
41 år eller mer	36	39	25	100	68
Utdanningsnivå					
Videregående utdanning eller lavere	50	32	17	100	288
Universitet eller høyskole, lavere grad	48	34	18	100	169
Universitet eller høyskole, høyere grad	48	28	24	100	25
Innvandrerbakgrunn					
Uten innvandrerbakgrunn	46	35	19	100	411
Med innvandrerbakgrunn	66	20	14	100	71
Hel- eller deltidsstudent					
Heltid	59	31	10	100	330
Deltid	28	43	29	100	102
Studerer ikke dette semesteret	26	24	50	100	50
Studiets grad					
Lavere grad	51	33	16	100	264
Høyere grad	54	34	12	100	168
Type studie					
Videre- eller etterutdanning	46	35	19	100	159
Ikke videre- eller etterutdanning	56	33	11	100	273
Undervisningsform					
Undervisning ved lærestedet	55	32	13	100	372
Helt eller delvis fjernundervisning	33	42	25	100	60

Tabell 12.5. Studenters besøk på uh- og fagbibliotek siste 12 måneder. Prosent

	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40 ganger eller mer	I alt	Antall
Alle	12	15	10	17	14	32	100	412
Kjønn								
Menn	13	15	12	14	11	35	100	170
Kvinner	11	16	8	19	16	30	100	242
Aldersgrupper								
16-24 år	9	15	6	21	18	32	100	228
25-30 år	13	11	13	10	10	44	100	88
31-40 år	15	22	18	8	12	25	100	49
41 år eller mer	16	23	13	24	7	17	100	47
Utdanningsnivå								
Videregående utdanning eller lavere	11	16	7	17	15	34	100	253
Universitet eller høyskole, lavere grad	14	13	15	16	13	29	100	140
Universitet eller høyskole, høyere grad	5	25	15	22	6	27	100	19
Innvandrerbakgrunn								
Uten innvandrerbakgrunn	11	16	10	19	15	29	100	347
Med innvandrerbakgrunn	15	14	7	4	12	47	100	65
Hel- eller deltidsstudent								
Heltid	9	11	8	17	17	38	100	304
Deltid	21	31	16	18	6	8	100	73
Studerer ikke dette semesteret	14	20	14	11	9	33	100	35
Studiets grad								
Lavere grad	12	18	8	17	14	31	100	233
Høyere grad	11	10	12	18	15	34	100	144
Type studie								
Videre- eller etterutdanning	16	20	14	19	13	19	100	131
Ikke videre- eller etterutdanning	9	12	7	16	16	40	100	246
Undervisningsform								
Undervisning ved lærestedet	10	14	8	18	16	35	100	329
Helt eller delvis fjernundervisning	19	24	22	15	4	16	100	48

Tabell 12.6. Studenters bruk av ulike tjenester på uh- og fagbibliotek siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent

	Aldri	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40+ ganger	I alt	Antall
For å finne og låne pensumlitteratur									
Alle	24	17	17	8	14	9	11	100	420
Kjønn									
Menn	31	19	16	9	12	6	9	100	174
Kvinner	20	17	18	7	15	11	13	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	26	18	20	5	14	9	8	100	226
25-30 år	19	19	11	11	12	8	19	100	89
31-40 år	22	17	16	11	15	7	12	100	51
41 år eller mer	30	13	17	12	15	7	6	100	54
For å finne supplerende materiale til oppgaver og liknende									
Alle	24	18	18	8	13	8	10	100	420
Kjønn									
Menn	26	16	22	7	12	9	8	100	174
Kvinner	22	20	15	9	14	8	12	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	28	18	18	8	13	7	7	100	226
25-30 år	20	18	16	3	13	12	18	100	89
31-40 år	11	27	21	12	16	4	9	100	51
41 år eller mer	27	15	16	14	11	11	7	100	54
For å bruke bibliotekets nettjenester på biblioteket									
Alle	43	11	10	6	10	7	12	100	420
Kjønn									
Menn	48	10	11	4	8	9	10	100	174
Kvinner	39	12	10	7	12	6	14	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	42	13	12	6	10	7	10	100	225
25-30 år	36	11	7	3	14	11	18	100	90
31-40 år	50	7	7	6	8	4	18	100	51
41 år eller mer	52	11	9	10	8	7	4	100	54
For å bruke bibliotekets nettjenester fra en annen lokasjon									
Alle	41	9	11	6	11	9	14	100	420
Kjønn									
Menn	45	11	9	6	9	7	12	100	174
Kvinner	38	7	12	6	13	10	14	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	48	10	11	4	10	9	8	100	225
25-30 år	37	5	12	9	10	10	18	100	90
31-40 år	40	6	8	2	18	7	20	100	51
41 år eller mer	22	12	11	12	13	7	22	100	54
For å bruke biblioteket til gruppearbeid									
Alle	35	10	17	7	15	8	7	100	420
Kjønn									
Menn	37	10	18	7	14	5	8	100	174
Kvinner	35	10	17	7	16	10	6	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	27	8	17	10	17	11	9	100	226
25-30 år	36	10	18	6	14	9	7	100	89
31-40 år	42	17	13	0	18	4	6	100	51
41 år eller mer	60	9	19	4	6	0	2	100	54
For å bruke biblioteket som lesesal/arbeidsplass									
Alle	25	10	12	7	11	11	23	100	420
Kjønn									
Menn	28	11	11	8	11	11	20	100	174
Kvinner	24	10	12	7	12	11	25	100	246
Aldersgrupper									
16-24 år	18	8	10	10	12	13	30	100	226
25-30 år	29	13	12	0	13	11	22	100	89
31-40 år	33	10	17	8	12	8	13	100	51
41 år eller mer	44	15	14	11	4	6	7	100	54

	Aldri	1-2 ganger	3-5 ganger	6-9 ganger	10-19 ganger	20-39 ganger	40+ ganger	I alt	Antall
Fått hjelp og veiledning av bibliotekansatte									
Alle	36	24	18	8	8	3	2	100	421
Kjønn									
Menn	37	27	15	7	8	3	2	100	174
Kvinner	35	21	20	9	9	4	2	100	247
Aldersgrupper									
16-24 år	41	22	19	8	5	4	1	100	226
25-30 år	27	24	22	3	17	6	1	100	90
31-40 år	30	33	15	10	6	0	6	100	51
41 år eller mer	38	21	11	19	8	0	4	100	54

Tabell 12.7. Årsaker til ikke å ha brukt uh- eller fagbibliotek siste 12 måneder blant studenter. Prosent

	I alt	Kjønn		Hel-/deltid		Studerer ikke dette semesteret
		Mann	Kvinne	Heltid	Deltid	
Kjøper faglitteraturen du trenger	85	86	84	85	92	71
Nok med å lese pensum	66	73	60	74	51	80
Ikke godt nok tilbud om veiledning	5	8	3	0	9	9
Folkebiblioteket dekker behovet	22	18	25	31	10	31
Internett dekker behovet	70	74	67	76	67	64
Får litteraturen fra lærere og medstudenter	72	91	57	88	56	73
Vet ikke nok om hva uh-biblioteket tilbyr	29	43	18	32	32	17
Finnes ikke i nærheten	31	30	32	19	39	36
Antall	52	23	29	20	21	11

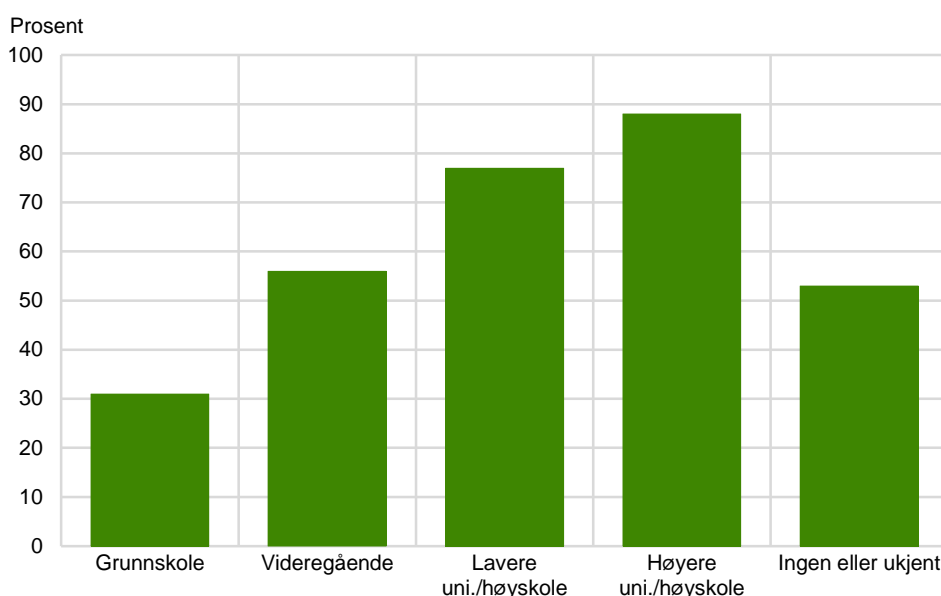
13. Yrkesaktives bruk av biblioteket

13.1. Stort behov for faglitteratur blant yrkesaktive

Seks av ti yrkesaktive personer sier de har behov for faglitteratur i arbeidet. Ikke overraskende er det en klar sammenheng mellom respondentens utdanningsbakgrunn og deres behov for faglitteratur. Blant personene med utdanning på master- eller hovedfagsnivå sier nesten ni av ti at de har behov for faglitteratur, mens omtrent tre av ti personer med grunnskoleutdanning sier de har det (figur 13.1).

Videre ser man at det behovet for faglitteratur er større i hushold med høyere inntekt. Den er også høyere for personer mellom 25 og 64, der det er naturlig at flesteparten som har fått jobb på grunn av universitets- eller høyskoleutdanningen sin plasserer seg.

Figur 13.1. Andel av yrkesaktive med behov for faglitteratur etter utdanningsnivå

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

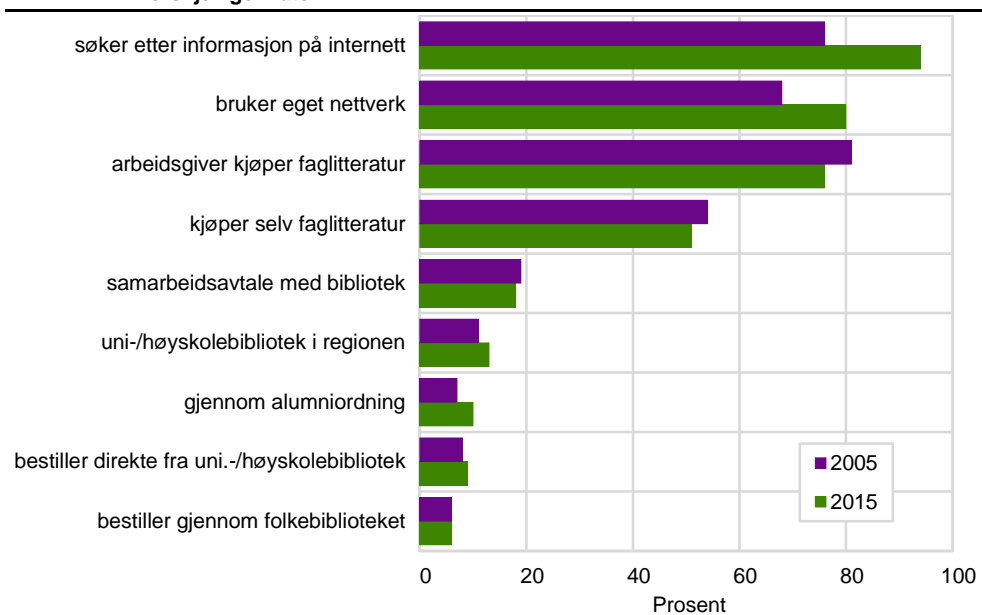
Litt mer enn en fjerdedel av dem som sier at de har behov for faglitteratur sier at de ofte eller av og til bruker universitets-, høyskole eller fagbibliotek for å skaffe litteratur. Seks av ti personer med jobber der faglitteratur kreves sier at de har et fagbibliotek på arbeidssstedet. Av disse er det to av tre som benytter seg av dette fagbiblioteket. Litt mer enn fire av ti som fikk spørsmålet sa at de ofte eller av og brukte folkebiblioteket for å skaffe faglitteratur, men få personer fikk dette spørsmålet og det er derfor usikkert om dette er representativt for hele befolkningen (tabell 13.1).

13.2. Finner det meste av litteraturen på egenhånd

Figur 13.2 viser hvordan yrkesaktive som har behov for faglitteratur skaffer seg tilgang til det. Nesten alle (94 prosent) sier at de søker etter informasjon på internett. Dette er en ganske stor oppgang sammenliknet med 2005, da tre av fire (76 prosent) sa (i et spørsmål med litt annen formulering) at de skaffet informasjon via søkemotorer på internett. Åtte av ti skaffet informasjon gjennom eget nettverk, for eksempel kolleger. Også dette er mer utbredt enn for ti år siden. Litt færre sier at arbeidsgiver kjøper faglitteratur, og omtrent halvparten kjøper faglitteratur selv. Litt mindre enn en av fem sier de skaffer informasjon gjennom en samarbeidsavtale arbeidsgiver har med bibliotek. Omtrent en av ti benytter seg av et lokalt universitets- eller høyskolebibliotek og av alumnusordninger. Det var enda færre

enn dette som bestiller litteratur direkte fra universitetsbibliotek eller gjennom folkebibliotek.

Figur 13.2. Hvor stor andel av yrkesaktive med behov for faglitteratur som får tilgang til det på forskjellige måter

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Som nevnt over er det mange flere med høy enn lav utdanning som sier de har behov for faglitteratur i arbeidet. Blant dem som sier at de har behov for det er det derimot ganske utbredt i alle utdanningsgrupper å søke etter informasjon på internett, å bruke nettverket for å skaffe informasjon og at arbeidsgiver skaffer den nødvendige informasjonen. Det er derimot mer vanlig for dem med høyere utdanning å kjøpe faglitteraturen selv. Blant dem med utdanning på masternivå er det omtrent 30 prosent som sier de skaffer litteraturen gjennom et regionalt universitet eller høyskole og som sier at de bestiller direkte fra universitets- eller høyskolebiblioteket. I de andre utdanningsgruppene sier ti prosent eller færre at de skaffer litteratur på denne måten. Det er også høyere sjanse for at arbeidstakere med høyere utdanning sier de får faginformasjon gjennom alumnusordning eller en samarbeidsavtale arbeidsgiver har med biblioteket. Det er ingen klare kjønnsforskjeller i hvordan man skaffer faglitteratur (tabell 13.2).

Tabell 13.1. Yrkesaktives behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale etter ulike kjennemerker. Prosent

	Har behov for faglitteratur	Har ikke behov for faglitteratur	Vet ikke/vil ikke svare	I alt	Antall
Alle	60	40	0	100	872
Kjønn					
Menn	62	38	0	100	460
Kvinner	57	43	0	100	412
Aldersgrupper					
16-24 år	30	70	1	100	97
25-44 år	64	36	0	100	362
45-64 år	65	35	0	100	367
65 år eller mer	44	56	0	100	46
Utdanningsnivå					
Grunnskoleutdanning	31	69	1	100	135
Videregående utdanning	56	44	0	100	350
Universitet eller høyskole, lavere grad	77	23	0	100	253
Universitet eller høyskole, høyere grad	88	12	0	100	112
Ingen eller ukjent	53	47	0	100	22
Husholdningsinntekt					
Under 200 000 kr	39	61	0	100	26
200 000 - 399 999 kr	48	52	0	100	90
400 000 - 599 999 kr	48	51	1	100	165
600 000 - 799 999 kr	62	38	0	100	161
800 000 eller mer	75	25	0	100	357
Ikke oppgitt	34	64	2	100	73
Landsdel					
Oslo og Akershus	63	37	0	100	232
Hedmark og Oppland	63	37	0	100	57
Østlandet ellers	56	43	1	100	167
Agder og Rogaland	55	45	0	100	120
Vestlandet	58	41	1	100	159
Trøndelag	73	27	0	100	64
Nord-Norge	52	48	0	100	73
Kommunens sentralitet					
Minst sentrale	52	48	0	100	71
Mindre sentrale	70	27	2	100	52
Noe sentrale	55	45	0	100	147
Kommuner med 36-75 minutters (for Oslo: 46-90 minutters) reisetid til et landsdelssenter	54	46	1	100	159
Kommuner innenfor 35 minutters (for Oslo: 44 minutters) reisetid til et landsdelssenter	58	42	0	100	202
Kommuner med landsdelssenter	68	32	0	100	241
Innvandrerbakgrunn					
Uten innvandrerbakgrunn	59	40	0	100	759
Med innvandrerbakgrunn	61	39	0	100	113
Bibliotekbruk					
Brukt biblioteket siste 12 måneder	63	37	0	100	412
Ikke brukt biblioteket siste 12 måneder	57	43	0	100	460

Tabell 13.2. Yrkesaktives tilgang til faglitteratur og annet materiale etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent

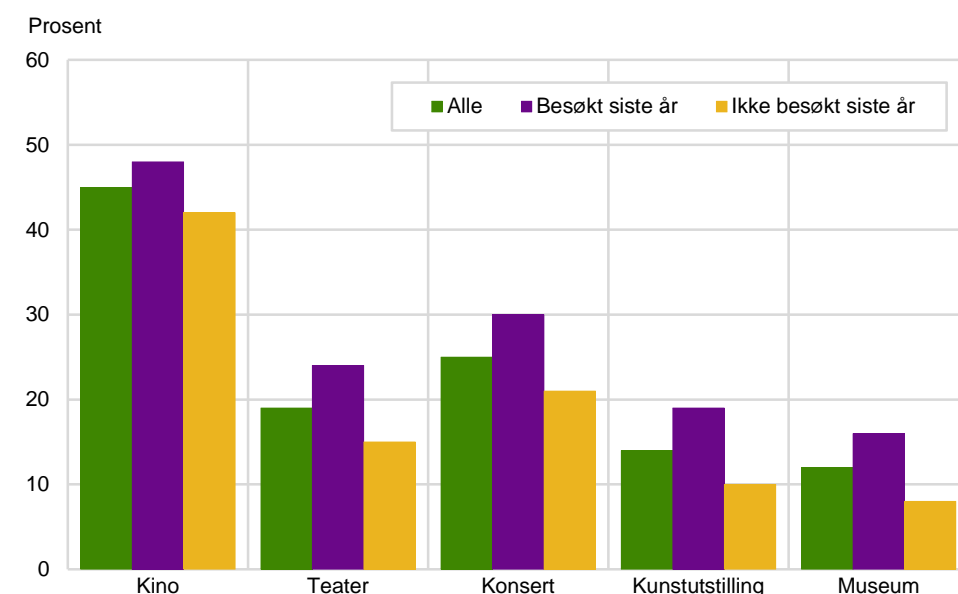
	Kjønn			Utdanningsnivå					Antall
	I alt	Mann	Kvinne	Grunnskole- utdanning	Videre- gående	Universitet, lavere	Universitet, høyere	Ingen/ Ukjent	
Arbeidsgiver kjøper faglitteratur	76	76	76	62	79	80	76	55	542
Arbeidsplassen har samarbeidsavtale med bibliotek	18	11	26	2	9	23	40	9	542
Bibliotektilbud gjennom alumniordning gjennom universitets- eller høyskolebibliotek i regionen	10	10	11	2	6	14	20	0	542
Bestiller bøker og tidsskriftartikler gjennom folkebiblioteket	13	11	15	8	6	11	34	19	155
Bestiller direkte fra universitets- eller høyskolebiblioteket	6	4	8	8	4	7	4	10	61
Bestiller direkte fra universitets- eller høyskolebiblioteket	9	9	10	8	4	8	28	0	155
Søker etter informasjon på internett	94	96	91	88	94	96	98	84	542
Bruker eget nettverk	80	82	77	83	79	80	88	45	542
Kjøper faglitteratur selv	51	49	54	36	44	58	61	58	542
Antall	542	296	246	40	196	195	100	11	

14. Kultur og medievaner

14.1. Mer bruk av andre kulturinstitusjoner blant bibliotekbrukere enn andre ...

Figur 14.1 viser andeler for befolkningen generelt, bibliotekbrukere og ikke-brukere når det gjelder besøk på andre kulturinstitusjoner siste tre måneder. Personene som har besøkt biblioteket det siste året er generelt sett også flittigere brukere av andre kulturtilbud (tabell 14.1).

Figur 14.1. Bruk av ulike kulturinstitusjoner blant ulike grupper av bibliotekbrukere

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I underkant av halvparten av befolkningen oppgir å ha vært på kino i løpet av de siste tre månedene. Det er imidlertid liten forskjell på bibliotekbrukerne (48 prosent) og ikke-brukerne (42 prosent).

Nesten to av ti (19 prosent) har vært på teater de siste tre månedene. Bibliotekbrukerne har i noe større grad vært på teater enn ikke-brukerne. 24 prosent i den førstnevnte gruppen og 15 prosent i den sistnevnte har besøkt teateret i dette tidsrommet.

En firedel av befolkningen har vært på konsert siste tre måneder. 30 prosent av bibliotekbrukerne har gått på konsert i perioden, mot 20 prosent av ikke-brukerne.

Knappe 14 prosent av befolkningen har besøkt en kunstutstilling i den siste tremånedersperioden. I samme tidsrom har 19 prosent av bibliotekbrukerne gjort det samme og 10 prosent av de som ikke er bibliotekbrukere.

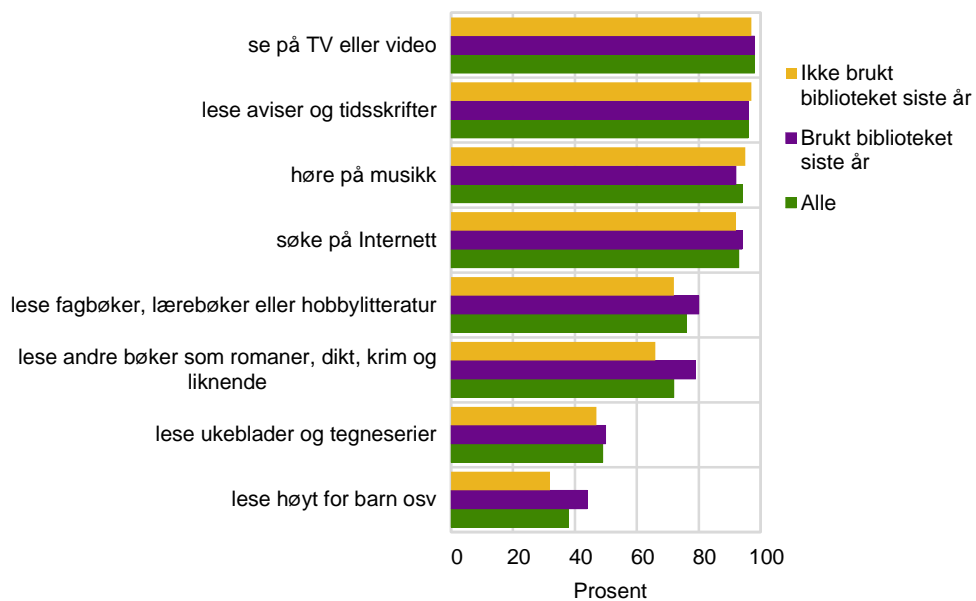
I befolkningen generelt har 12 prosent lagt turen innom et museum i løpet av de siste tre månedene. Av bibliotekbrukerne har 16 prosent gjort det samme i denne perioden, mot 8 prosent av ikke-brukerne.

14.2. ... men ganske like medievaner

Det er liten forskjell mellom bibliotekbrukere og ikke-brukere når det gjelder bruk av ulike medier som TV og video, lesing av aviser, tidsskrifter og ukeblader, musikklytting og Internettbruk. Ikke uventet finner vi at bibliotekbrukere hyppigere enn andre leser fagbøker og romaner, samt leser høyt for barn i løpet av en vanlig dag. Godt over tre fjerdedeler av bibliotekbrukerne leser romaner, dikt, krim eller liknede en vanlig dag på papir eller digitalt. Blant ikke brukerne leser to tredjedeler

bøker på en vanlig dag. Knappe fire av ti (44 prosent) bibliotekbrukere oppgir at de leser høyt for barn en vanlig dag, mens dette gjelder en tredel (32 prosent) av ikke-brukerne (figur 14.2 og tabell 14.2).

Figur 14.2. Ulike medievaner blant ulike typer av bibliotekbrukere

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.1. Medievaner blant brukere og ikke-brukere av bibliotek siste 12 måneder. Prosent

	Alle	Brukt biblioteket siste år	Ikke brukt biblioteket siste år
lese aviser og tidsskrifter			
Ingen tid	4	4	3
Under 15 minutter	13	12	14
15-29 minutter	24	23	25
30-59 minutter	27	29	25
1-2 timer	24	25	22
2-3 timer	5	4	6
3 timer eller mer	3	2	4
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	1
lese ukeblader og tegneserier			
Ingen tid	51	50	53
Under 15 minutter	31	32	30
15-29 minutter	10	10	10
30-59 minutter	5	4	5
1-2 timer	1	2	1
2-3 timer	0	1	0
3 timer eller mer	0	0	0
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	1
lese fagbøker, lærebøker eller hobbylitteratur			
Ingen tid	24	20	28
Under 15 minutter	21	20	22
15-29 minutter	17	18	17
30-59 minutter	14	15	14
1-2 timer	13	16	10
2-3 timer	4	3	5
3 timer eller mer	5	7	4
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	1
lese andre bøker som romaner, dikt, krim og liknende			
Ingen tid	28	21	34
Under 15 minutter	18	18	19
15-29 minutter	19	21	16
30-59 minutter	18	19	17
1-2 timer	13	15	10
2-3 timer	3	4	2
3 timer eller mer	1	1	1
Vet ikke/vil ikke svare	2	2	2
høre på musikk			
Ingen tid	6	8	5
Under 15 minutter	14	14	14
15-29 minutter	16	15	17
30-59 minutter	18	20	15
1-2 timer	20	19	20
2-3 timer	10	10	10
3 timer eller mer	15	12	17
Vet ikke/vil ikke svare	2	2	2
se på TV eller video			
Ingen tid	2	2	3
Under 15 minutter	3	4	3
15-29 minutter	6	7	5
30-59 minutter	12	15	9
1-2 timer	32	33	32
2-3 timer	26	23	30
3 timer eller mer	16	15	18
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	1
søke på Internett			
Ingen tid	7	6	8
Under 15 minutter	10	10	10
15-29 minutter	15	17	13
30-59 minutter	19	19	19
1-2 timer	24	24	24
2-3 timer	13	12	13
3 timer eller mer	11	11	12
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	1
lese høyt for barn osv			
Ingen tid	62	56	68
Under 15 minutter	13	13	13
15-29 minutter	13	15	10
30-59 minutter	8	11	5
1-2 timer	2	2	2
2-3 timer	1	1	0
3 timer eller mer	0	0	0
Vet ikke/vil ikke svare	1	1	2
Antall	1 197	589	607

Tabell 14.2. Bruk av kulturinstitusjoner blant ulike brukere og ikke-brukere av bibliotek siste 12 måneder. Prosent

	I alt	Bibliotekbruk	
		Besøkt siste år	Ikke besøkt siste år
Hvor lenge er det siden du sist var på kino			
Mindre enn 3 måneder	45	48	42
3-11 måneder	21	20	21
1-3 år	16	13	18
3-6 år	7	6	8
6 år eller mer	10	10	10
Aldri	2	2	2
Hvor lenge er det siden du sist var på teater			
Mindre enn 3 måneder	19	24	15
3-11 måneder	21	24	18
1-3 år	23	20	26
3-6 år	8	7	9
6 år eller mer	19	15	22
Aldri	9	9	10
Hvor lenge er det siden du sist var på konsert			
Mindre enn 3 måneder	25	30	21
3-11 måneder	31	32	30
1-3 år	22	20	24
3-6 år	8	6	10
6 år eller mer	9	7	11
Aldri	5	5	4
Hvor lenge er det siden du sist var på kunstutstilling			
Mindre enn 3 måneder	14	19	10
3-11 måneder	20	24	16
1-3 år	17	16	18
3-6 år	9	8	11
6 år eller mer	14	10	18
Aldri	26	23	28
Hvor lenge er det siden du sist var på museum			
Mindre enn 3 måneder	12	16	8
3-11 måneder	32	36	27
1-3 år	24	23	25
3-6 år	10	9	12
6 år eller mer	16	11	21
Aldri	5	4	6
Antall	1 192	586	606

15. Dokumentasjon av datainnsamlingen

15.1. Datainnsamling

Datainnsamlingen foregikk i to faser. Mellom 26. januar og 30. mars 2015 gjennomførte SSB telefonintervju med respondentene vi fikk tak i. Disse intervjuene tok i gjennomsnitt 21 minutter. Personene SSB ikke fikk intervju med på telefon fikk tilsendt informasjon om hvordan de kunne svare på et webskjema. Webskjemaet var tilgjengelig mellom 9. april og 27. april.

15.2. Utvalg

Til undersøkelsen ble det trukket to utvalg: et landsomfattende tverrsnittutvalg på 2 000 personer i alderen 16-79 år pr. 01.01.2015 og et utvalg av 700 studenter høstsemesteret 2014. Tverrsnittutvalget ble trukket fra SSBs demografi og befolkningsdatabase Bereg⁷ som et selvveiende sannsynlighetsutvalg i ett trinn. Studentutvalget ble trukket med utgangspunkt i registeret for igangsatt utdanning som blir innrapportert fra universiteter og høyskoler. For å få et mest mulig oppdatert utvalgene ble det trukket så nært opp til intervjustart som praktisk mulig.

15.3. Frafall

Vi kan ikke forvente å få svar fra alle som er trukket ut til å delta i undersøkelsen. Av de 2000 som ble trukket ut, var 10 personer bosatt i utlandet eller på institusjon. Disse tilhører derfor ikke målpopulasjonen og er utelatt. I studentutvalget var 26 personer utenfor undersøkelsespopulasjonen. 23 av disse sa at de ikke studerte hverken høstsemesteret 2014 eller vårsemesteret 2015 og tre var bosatt i utlandet. Bruttoutvalget i hovedutvalget utgjør dermed 1990 personer og i studentutvalget 674 personer. Til sammen var det 2664 i bruttoutvalget.

I tillegg til avgangene var det også en stor del som ikke kunne delta på undersøkelsen. Årsaker til dette er at personene ikke ønsket å delta, at vi ikke klarte å komme i kontakt med dem eller at de var forhindret fra å delta (pga. sykdom, språkproblemer o.l.). I denne undersøkelsen gjaldt det 975 personer, som utgjorde 36,6 prosent av bruttoutvalget. Det ble altså oppnådd intervju med 1 689 personer, eller 63,4 prosent av bruttoutvalget. 1 585 av disse intervjuene ble gjennomført på telefon og 104 svarte på webskjemaet.

I hovedutvalget endte 789 personer, eller 39,6 prosent, som frafall. Vi fikk intervju med 1 201 personer, som utgjorde 60,4 prosent av bruttoutvalget. 1 134 intervju ble gjennomført ved telefonintervju og 67 på web. 186 av studentene fikk vi ikke intervju med. Dette ga en frafallsandel på 27,6 prosent. Vi fikk intervju med de resterende 488 og en svarprosent på 72,4 prosent. Av disse var 451 telefonintervju og 37 webintervju. Tabell 15.1 viser hvordan svar, frafall og avganger fordeler seg i utvalget.

⁷ Bereg er den sentrale demografi-/befolkningsdatabasen i SSB. Den oppdateres flere ganger i måneden med opplysninger fra Det sentrale folkeregisteret.

Tabell 15.1. Oversikt over svar, frafall og avgang. Prosent

	Antall	Prosent
Hele utvalget		
Personer trukket ut til intervju	2 700	100,0
Avganger (døde, bosatt i utlandet, på institusjon)	36	1,3
Bruttoutvalg	2 664	100,0
Nettutvalg (personer det ble oppnådd intervju med)	1 689	63,4
<i>På telefon</i>	1 585	59,5
<i>På internett</i>	104	3,9
Frafall	975	36,6
Gjennomsnittlig intervjuetid: 21 minutter		
Hovedutvalg		
Personer trukket ut til intervju	2 000	100,0
Avganger (døde, bosatt i utlandet, på institusjon)	10	0,5
Bruttoutvalg	1 990	100,0
Nettutvalg (personer det ble oppnådd intervju med)	1 201	60,4
<i>På telefon</i>	1 134	57,0
<i>På internett</i>	67	3,4
Frafall	789	39,6
Gjennomsnittlig intervjuetid: 19 minutter		
Studentutvalg		
Personer trukket ut til intervju	700	100,0
Avganger (døde, bosatt i utlandet, på institusjon)	26	3,7
Bruttoutvalg	674	100,0
Nettutvalg (personer det ble oppnådd intervju med)	488	72,4
<i>På telefon</i>	451	66,9
<i>På internett</i>	37	5,5
Frafall	186	27,6
Gjennomsnittlig intervjuetid: 25 minutter		

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 15.2 og 15.3 kan man se hvordan frafallet fordeler seg etter diverse demografiske kjennetegn i hoved- og studentutvalget.

Tabell 15.2. Hovedutvalg. Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Prosent

	Intervju	Ønsker ikke å delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall
Alle	60,4	16,5	4,5	18,6	0,1	1 990
Kjønn						
Mann	59,2	16,0	5,0	19,7	0,1	1 014
Kvinne	61,6	17,0	4,0	17,4	0,0	976
Aldersgruppe						
16–24 år	56,7	18,6	3,1	21,7	0,0	291
25–44 år	55,4	13,2	6,5	24,9	0,0	722
45–66 år	65,4	16,9	2,9	14,7	0,2	681
67–79 år	64,5	21,6	4,7	9,1	0,0	296
Utdanningsnivå						
Grunnskole	48,8	21,0	6,0	24,2	0,0	467
Videregående	62,1	19,4	2,3	16,2	0,1	780
Universitet/høyskole, lavere	73,4	11,6	1,9	13,2	0,0	433
Universitet/høyskole, høyere	71,4	9,3	1,7	17,6	0,0	182
Uoppgitt	32,0	9,4	25,8	32,8	0,0	128
Landsdel						
Akershus og Oslo	63,8	12,7	5,3	18,2	0,0	489
Hedmark og Oppland	57,9	21,4	2,9	17,9	0,0	140
Østlandet ellers	61,2	20,0	3,2	15,7	0,0	376
Agder og Rogaland	59,7	16,8	7,0	16,5	0,0	285
Vestlandet	62,1	15,0	4,1	18,8	0,0	340
Trøndelag	52,7	16,8	3,6	26,4	0,6	167
Nord-Norge	56,5	17,6	4,2	21,8	0,0	193
Innvandrerbakgrunn						
Ikke innvandrerbakgrunn	63,6	18,0	1,6	16,7	0,1	1 652
Innvandrerbakgrunn	44,4	8,9	18,9	27,8	0,0	338

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.3. Studentutvalg. Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, utdanning og innvandrerbakgrunn. Prosent

	Intervju	Ønsker ikke å delta	Forhindret	Ikke truffet	Annet frafall	Antall
Alle	72,4	10,5	1,9	15,1	0,0	674
Kjønn						
Mann	73,9	11,2	2,2	12,7	0,0	276
Kvinne	71,4	10,1	1,8	16,8	0,0	398
Aldersgruppe						
19–24 år	76,7	9,8	0,6	12,9	0,0	326
25–30 år	63,7	15,3	5,1	15,9	0,0	157
31–40 år	67,0	9,7	1,9	21,4	0,0	103
41 år og eldre	78,4	5,7	1,1	14,8	0,0	88
Utdanningsnivå						
Videregående eller lavere	70,4	11,6	2,4	15,7	0,0	415
Universitet/høyskole, lavere	75,7	9,7	0,9	13,7	0,0	226
Universitet/høyskole, høyere ...	75,8	3,0	3,0	18,2	0,0	33
Innvandrerbakgrunn						
Ikke innvandrerbakgrunn	72,9	11,6	0,2	15,4	0,0	571
Innvandrerbakgrunn	69,9	4,9	11,7	13,6	0,0	103

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.2 viser at den viktigste frafallsårsaken var at vi ikke kom i kontakt med respondenten (19 prosent av bruttoutvalget). 16 prosent ønsket ikke å delta og fire prosent var forhindret av sykdom, språkproblemer eller lignende.

Svarprosenten varierer en del med alder, utdanningsnivå og innvandringsbakgrunn, men er relativt lik for begge kjønn og i de forskjellige landsdelene. Vi har fått med 65 prosent av personene som er 45 år eller eldre, og 56 prosent av de yngre. Forskjellene kommer av at andelen vi ikke kommer i kontakt med synker med alderen. De eldste respondentene har den høyeste nekterandelen. Deltakelsen øker også med utdanningsnivå. Man har fått svar fra litt under halvparten av respondentene med grunnskoleutdanning, litt mer enn seks av ti med videregående utdanning og litt mer enn syv av ti med høyere utdanning. Særlig nekterandelen synker med økt utdanningsnivå.

Personene vi ikke har registerinformasjon om utdanning på har den laveste svarprosenten (32 prosent). I denne gruppen har særlig mange blitt forhindret på grunn av språk fordi den inkluderer mange personer med bakgrunn fra utlandet. Dette reflekteres også i en lavere deltakelse blant personer med innvandrerbakgrunn på grunn av språkproblemer og høyere ikke-kontaktrate.

Nesten tre av fire studenter lot seg intervju. Også for denne gruppen var den viktigste frafallsgrunnen at vi ikke kom i kontakt med personene. 15 prosent ble frafall av denne grunnen. Litt mer enn ti prosent av bruttoutvalget ønsket ikke å delta og kun to prosent ble forhindret fra å delta.

Det er relativt liten variasjon mellom befolkningsgruppene for studentutvalget. De mannlige studentene svarte i noe større grad enn de kvinnelige. Forskjellen oppsto særlig fordi vi kom i kontakt med flere menn enn kvinner. Det er også noe variasjon på alder. I underkant av åtti prosent av studentene under 25 og over 40 lot seg intervju, mens omtrent 65 prosent av dem mellom 25 og 40 svarte. Igjen er den varierer andelen som endte som «ikke kontakt» mest. Vi har også noe høyere svarprosent blant studentene som allerede har fullført en grad. Det var ganske liten forskjell i svarandel mellom personer med og uten innvandrerbakgrunn, men den førstnevnte gruppen hadde klart høyest andel som ikke ønsket å delta og den sistnevnte høyest andel som var forhindret fra å delta.

15.4. Utvalgsskjevhet

Frafall fører til utvalgsskjevhet når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant dem som svarte (nettoutvalget) enn blant alle dem som er trukket ut til undersøkelsen (bruttoutvalget). Utvalgsskjevhet for ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt for andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i netto- og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre, og muligens ukjente, kjennemerker. Slike skjevheter kan både oppstå i utvalgs-trekkingen og fordi noen grupper i større grad svarer enn andre grupper.

Det er mer sannsynlig at avvik mellom nettoutvalget og bruttoutvalget enn mellom bruttoutvalget og populasjonen vil skape skjevheter. Avvikene mellom brutto-utvalget og populasjonen skyldes tilfeldig utvalgsvarians, og en kan forvente at de personene som trekkes ut i hver befolkningsgruppe ikke skiller seg systematisk fra dem som ikke trekkes ut. I sammenlikninger mellom nettoutvalget og bruttoutvalget er det derimot en større risiko for at de personene i en befolkningsgruppe som faktisk har deltatt (nettoutvalget), skiller seg systematisk fra de personene som ikke har deltatt (frafallet) fordi forskjellene ikke er tilfeldige. Vekting kan redusere konsekvensene av disse skjevhetene. Vektene brukt i denne undersøkelsen er beskrevet under.

Tabell 15.4 og 15.5 vises forskjeller i sammensetningen av brutto- og nettoutvalget fordelt på kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Kolonnen «Netto – Brutto» viser om befolkningsgruppen er over- eller underrepresentert i nettoutvalget.

Tabell 15.4. Brutto-, nettoutvalg og forskjellen mellom nettoutvalg og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Hovedutvalg

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Netto - Brutto
Alle	100,0	100,0	
Kjønn			
Mann	51,0	50,0	-1,0
Kvinne	49,0	50,0	1,0
Aldersgruppe			
16–24 år	14,6	13,7	-0,9
25–44 år	36,3	33,3	-3,0
45–66 år	34,2	37,1	2,9
67–79 år	14,9	15,9	1,0
Utdanningsnivå			
Grunnskole	23,5	19,0	-4,5*
Videregående	39,2	40,3	1,1
Universitet/høyskole, lavere	21,8	26,5	4,7*
Universitet/høyskole, høyere	9,2	10,8	1,6
Uoppgitt	6,4	3,4	-3,0*
Landsdel			
Akershus og Oslo	24,6	26,0	1,4
Hedmark og Oppland	7,0	6,7	-0,3
Østlandet ellers	18,9	19,2	0,3
Agder og Rogaland	14,3	14,2	-0,1
Vestlandet	17,1	17,6	0,5
Trøndelag	8,4	7,3	-1,1
Nord-Norge	9,7	9,1	-0,6
Innvandrerbakgrunn			
Ikke innvandrerbakgrunn	83,0	87,5	4,5*
Innvandrerbakgrunn	17,0	12,5	-4,5*

*Signifikant forskjellig på 5 prosentnivå, tosidig.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Forskjellene mellom kjønnene og personene bosatt i ulike deler av landet eller i ulike typer kommuner er ganske små og har liten betydning for resultatene. Forskjellene mellom aldersgrupper er noe større, men ikke statistisk signifikante. Personer mellom 25 og 44 år utgjør tre prosentpoeng mindre av netto- enn bruttoutvalget, og personer mellom 45 og 66 år er omtrent like overrepresentert.

Personer i pensjonsalder har også svart i større grad enn gjennomsnittet, og personer under 25 i noe mindre grad. Forskjellene mellom utdanningsgrupper er enda større. Personer med grunnskole som høyeste utdanning utgjør 4,5 prosentpoeng mindre av gruppen som svarte enn de gjorde i gruppen som ble trukket, mens personer med høyere utdanning på bachelor- og masternivå utgjør henholdsvis 4,7 og 1,6 prosentpoeng. Personer med innvandrerbakgrunn er underrepresentert med 4,5 prosentpoeng.

Tabell 15.5. Brutto-, nettoutvalg og forskjellen mellom nettoutvalg og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Studentutvalg

	Bruttoutvalg	Nettutvalg	Netto - Brutto
Alle	100,0	100,0	
Kjønn			
Mann	41,0	41,8	0,8
Kvinne	59,0	58,2	-0,8
Aldersgruppe			
19–24 år	48,4	51,2	2,8
25–30 år	23,3	20,5	-2,8
31–40 år	15,3	14,1	-1,2
41 år og eldre	13,1	14,1	1,0
Utdanningsnivå			
Videregående eller lavere	61,6	59,8	-1,8
Universitet/høyskole, lavere	33,5	35,0	1,5
Universitet/høyskole, høyere	4,9	5,1	0,2
Innvandrerbakgrunn			
Ikke innvandrerbakgrunn	84,7	85,3	0,6
Innvandrerbakgrunn	15,3	14,7	-0,6

*Signifikant forskjellig på 5 prosentnivå, tosidig.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Forskjellene i studentutvalget er enda mindre og ingen er statistisk signifikante. Det er, som nevnt over, noe høyere svarandel blant: menn, personer under 25 og over 40 år, personer som allerede har fullført en grad og personer uten innvandrerbakgrunn. Ingen av disse gruppene er derimot overrepresentert i nettoutvalget med mer enn tre prosentpoeng.

15.5. Svarmodus

Personene i utvalget vi ikke hadde fått svar fra på telefon ble tilbudt å svare på undersøkelsen på internett. Kun personer med registrert e-post fikk invitasjon til å delta i webundersøkelsen. Dette resulterte i 104 intervju og en økning i svarprosenten med fire prosentpoeng. I hovedutvalget økte svarprosenten med tre prosentpoeng og i studentutvalget med seks prosentpoeng

Tabell 15.6. Andel av intervju gjennomført på telefon og web etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Hovedutvalg

	Telefon-intervju	Svarte på webskjemata	Frafall	Antall
Alle	57,0	3,4	39,6	1 990
Kjønn				
Mann	55,8	3,4	40,8	1 014
Kvinne	58,2	3,4	38,4	976
Aldersgruppe				
16–24 år	51,5	5,2	43,3	291
25–44 år	51,9	3,5	44,6	722
45–66 år	62,0	3,4	34,7	681
67–79 år	63,2	1,4	35,5	296
Utdanningsnivå				
Grunnskole	45,4	3,4	51,2	467
Videregående	58,7	3,3	37,9	780
Universitet/høyskole, lavere	70,2	3,2	26,6	433
Universitet/høyskole, høyere	67,0	4,4	28,6	182
Uoppgitt	29,7	2,3	68,0	128
Landsdel				
Akershus og Oslo	59,9	3,9	36,2	489
Hedmark og Oppland	55,7	2,1	42,1	140
Østlandet ellers	56,4	4,8	38,8	376
Agder og Rogaland	57,9	1,8	40,4	285
Vestlandet	58,8	3,2	37,9	340
Trøndelag	48,5	4,2	47,3	167
Nord-Norge	54,4	2,1	43,5	193
Innvandrerbakgrunn				
Ikke innvandrerbakgrunn	60,3	3,3	36,4	1 652
Innvandrerbakgrunn	40,8	3,6	55,6	338

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I tabell 15.6 kan man se andelen som svarte på undersøkelsen på telefon og web og andelen som ble frafall. Webundersøkelsen har bidratt til å redusere skjevheter ved at gruppene som var mest underrepresentert etter telefonintervjuene i størst grad har svart på webundersøkelsen. På kjennemerkene kjønn, landsdel og innvandrerbakgrunn har webalternativet ikke hatt noen klar påvirkning på skjevhetene. På utdanning er det ikke store forskjeller, men svarandelen på web var høyest blant dem med høyere utdanning på masternivå og lavest for dem uten registret utdanning. Dette var grupper med henholdsvis høy og lav svarprosent på telefon og nettskjemaet kan derfor ha bidratt til å øke skjevheter.

Tabell 15.7. Andel av intervju gjennomført på telefon og web etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Studentutvalg

	Telefon-intervju	Svarte på webskjemata	Frafall	Antall
Alle	68,0	5,3	26,7	697
Kjønn				
Mann	69,9	4,9	25,2	286
Kvinne	66,7	5,6	27,7	411
Aldersgruppe				
19–24 år	70,7	6,6	22,8	334
25–30 år	59,9	4,9	35,2	162
31–40 år	65,7	2,8	31,5	108
41 år og eldre	75,3	4,3	20,4	93
Utdanningsnivå				
Videregående eller lavere	65,6	5,4	29,0	424
Universitet/høyskole, lavere	71,0	5,9	23,1	238
Universitet/høyskole, høyere	77,1	0,0	22,9	35
Innvandrerbakgrunn				
Ikke innvandrerbakgrunn	67,9	5,8	26,3	589
Innvandrerbakgrunn	68,5	2,8	28,7	108

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.7 viser fordelingen mellom telefon- og websvar for studentutvalget. Litt flere kvinner enn menn svarte på web, og dette reduserte skjevheten på kjønn noe. Studentene mellom 19 og 24 år hadde høyest svarprosent på web, og ettersom denne gruppen hadde ganske høy svarrate etter telefonundersøkelsen kan dette ha økt skjevhetene noe. Personer uten innvandringsbakgrunn har noe flere svar på web enn personene med innvandringsbakgrunn og dette har skapt den lille forskjellen i svarprosent mellom disse to gruppene. Ingen med høyere utdanning på masternivå har svart på internett, men dette er en veldig liten gruppe.

15.6. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalget til undersøkelsen om bibliotekbruk er trukket tilfeldig fra BeReg, Statistisk sentralbyrås kopi av Folkeregisteret. Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentrert rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonsverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, *SE* (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. *SE* er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. *SE* forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100-P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}.$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosenttall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a
P	prosentandel i utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$
$100 - P$	prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarians } \text{Var}(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

$$95 \text{ prosent konfidensintervall for } P_0: P \pm 2 \cdot SE$$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

$$\text{Feilmargin} = 2 \cdot SE$$

I de fleste utvalgsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er neglisjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen:

$$SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 15.8 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 15.8. Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg

$n: \setminus P:$	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	45/55	50/50
25	4,4	6,0	7,1	8,0	8,7	9,2	9,5	9,8	9,9	10,0
50	3,1	4,2	5,0	5,7	6,1	6,5	6,7	6,9	7,0	7,1
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
300	1,3	1,7	2,1	2,3	2,5	2,6	2,8	2,8	2,9	2,9
500	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2
1 000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
1 200	0,6	0,9	1,0	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
1 500	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
2 000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Et utvalgsresultat på 40 prosent fra enkelt tilfeldig utvalg med 1500 enheter har en standardfeil på 1,3 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 2,6 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (37,4 - 42,6) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 37,4 og 42,6 prosent.

Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå andelen av nordmenn som har besøkt et folkebibliotek det siste året. Vi har fått svar fra 1 196 respondenter (n) som er trukket fra den norske befolkningen mellom 16 og 79 år. I 2015 var dette omtrent 3 900 000 personer (N). 484 (x) av de spurte oppgir at har besøkt et folkebibliotek i denne perioden. De resterende 712 har ikke gjort det. Andelen som har besøkt et folkebibliotek er $x/n = 484 / 1\,196 = 0,405$, eller 40,5 prosent. Siden $n/N = 0,0005$ så kan vi bruke den forenklete formelen for SE og får konfidensintervallet:

$$40,5 \pm 2 \sqrt{\frac{40,5(100 - 40,5)}{1196}} = 40,5 \pm 2(1,4) = 40,5 \pm 2,8.$$

Estimatet for andelen som har besøkt biblioteket er altså 40,5 prosent. Feilmarginen for estimatet er 2,8 prosent, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 37,7 og 43,3 prosent.

Vi kan også bruke tabell 15.8. Vi går inn på raden 1 200 og kolonnen 40/60; som er kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabellen leser vi at standardfeilen er 1,4. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $40,5 \pm 2(1,4) = 40,5 \pm 2,8$, som er det samme som over.

15.7. Pc-assistert intervjuing, innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen. Datainnsamlingen i denne undersøkelsen ble gjort på telefon og internett. Henholdsvis intervjueren og webrespondenten fulgte skjemaet på en dataskjerm og fikk opp et spørsmål av gangen.

En viktig fordel med denne innsamlingsmetoden er at alle filtre i spørreskjemaet programmeres på forhånd, og vi kan dermed redusere faren for at feil personer får feil spørsmål. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Som det framgår av det vedlagte skjemaet, er det noen filtre i skjemaet til denne undersøkelsen, og Yrke2 hadde et svært begrensende filter som gjorde at for få personer fikk dette spørsmålet.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger). Vi har kontrollert dataene fra denne undersøkelsen uten at vi har oppdaget feil som kan ha betydning for resultatene.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller, og det er klart at ikke alle feil oppdages. Dette er imidlertid en usikkerhet vi må leve med.

15.8. Vekter

Det er laget frafallsvekter for hver person i nettoutvalget, der man veier opp mot bruttoutvalget. Dette skal redusere effektene frafallet har på resultatene.

Vektene er laget med logistisk regresjon for respons, uten kryssledd basert på følgende tre variabler:

1. Kjønn
 - a. Mann
 - b. Kvinne
2. Alder fordelt på disse gruppene:
 - a. 16-24 år
 - b. 25-44 år
 - c. 45-66 år
 - d. 67 år og eldre
3. Utdanning fordelt på disse gruppene:
 - a. Ingen eller uoppgitt utdanning
 - b. Grunnskoleutdanning
 - c. Utdanning fra videregående skole
 - d. Utdanning fra Universitet eller Høyskole

Det er laget en vekt for hovedutvalget (vekt1) og en for studentutvalget (vekt2).

De to foregående undersøkelsene benyttet ikke vekter i presentasjonen av resultatene, men for å sikre sammenliknbarhet mot fremtidige undersøkelser brukes det i denne rapporten. Generelt sett viser utviklingen sammenliknet med tidligere undersøkelser den samme tendensen om vi ikke bruker vekter på 2015-tallene, men størrelsen på endringene ville da vært litt annerledes.

For eksempel fant vi i kapittel 2 at andelen som hadde besøkt folkebiblioteket det siste året falt fra 48 prosent i 2005 til 40 prosent i 2015. Andelen i 2015 er på 40 prosent i både de vektete og uvektete tallene. Endringene er kun på desimalnivå som ikke brukes i denne rapporten.

Vedlegg A: Instruks. Orientering og veiledning for intervjuere

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Bibliotekundersøkelsen

Produktnummer 1001

Instruks

Orientering og veiledning for intervjuere

INNHold

1. Orientering om undersøkelsen	80
2. Gjennomføring av undersøkelsen	80
2.1 Utvalg	80
2.2. Innsamlingsmetode	80
2.3 Innsamlingsperiode	80
2.4 IO-brev	80
2.6 Frafall, avgang og flyttinger	80
3 Skjemaet.....	81
3.1 Enkeltspørsmål.....	81
Vedlegg	83
Vedlegg 1: IO-brev med telefonnummer.....	83
Vedlegg 2: IO-brev uten telefonnummer	85
Vedlegg 3: IO-brev studentutvalg med telefonnummer	87
Vedlegg 4: Foresattebrev	89

Jan Haslund, programmering
jha@ssb.no

21 09 46 82

Mathias Killengreen Revold, planlegger
rmk@ssb.no

1. Orientering om undersøkelsen

Bibliotekundersøkelsen blir finansiert av Kulturdepartementet. Nasjonalbiblioteket har kommet med innspill på skjemaet. Undersøkelsen ble gjennomført som en del av Omnibusundersøkelsene (forløperen til Reise- og ferieundersøkelsen) i 1988 og 1998, og som en egen undersøkelse i 2005.

2. Gjennomføring av undersøkelsen

2.1 Utvalg

Det har blitt trukket to utvalg til undersøkelsen. Hovedutvalget består av 2 000 personer i alderen 16-79 år og har blitt trukket som et ordinært tverrsnittsutvalg. I tillegg har det blitt trukket et utvalg på 700 studenter. Disse har blitt trukket tilfeldig blant personer som var meldt opp som student på et universitet eller en høyskole i august 2014.

IO i hovedutvalget er i periode 1 og 2. Periode 3 har studentutvalget.

2.2. Innsamlingsmetode

Datainnsamlingen foregår ved hjelp av telefonintervju. Stipulert gjennomsnittlig intervjuetid er 20 minutter. For tilleggsgutvalget med studenter må det påregnes noe lenger intervjuetid.

2.3 Innsamlingsperiode

Feltperioden pågår fra mandag 26. januar til og med lørdag 28. mars.

2.4 IO-brev

IO-brev til hovedutvalget og til studentutvalget er vedlagt. Disse er identiske, bortsett fra at trykkegrunnlaget er forskjellig. Foresattebrev er også vedlagt. IO-brev til periode 1 ble sendt ut 21. januar. Resten av utvalget får IO-brev uken før de blir lagt ut.

2.6 Frafall, avgang og flyttinger

Tilleggsgutvalget inneholder personer som var registrert som studenter per august 2014. Personer som har avsluttet studiene etter dette vil derfor bli avganger. Studentutvalget får et spørsmål i starten som skal avklare hvorvidt respondenten er student eller ikke. Personer som ikke er student dette eller forrige semester er ikke en del av målgruppen og går derfor automatisk til avgang, årsak 94.

Oversikten over frafallskoder:

11	IKKE TID NÅ	31	MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE PGA SKOLEGANG/ARBEID
12	ØNSKER IKKE Å DELTA	32	MIDLERTIDIG FRAVÆRENDE PGA FERIE EL. LIKNENDE
13	DELTAR IKKE AV PRINSIPP	33	FINNER IKKE ADRESSEN/BOLIGEN
14	ANDRE NEKTER FOR IO	34	IKKE TELEFON/ FOR KOSTBART/LANGT Å REISE
21	KORTVARIG SYKDOM	35	IO IKKE Å TREFFE AV ANDRE ÅRSAKER
22	LANGVARIG SYKDOM/SVEKKELSE	41	ANDRE FRAFALLSGRUNNER, SPESIFISER
23	SYKDOM/DØDSFALL I FAMILIEN/ANNEN UFORUTSETT HENDELSE		
24	SPRÅKPROBLEMER		

Oversikten over avgangskoder:

91	DØD
92	BOSATT I UTLANDET (6 md. eller mer)
93	IO ER BOSATT I INSTITUSJON
94	UTENFOR MÅLGRUPPEN

3 Skjemaet

Vær forsiktig med å bruke kategoriene "vet ikke" og "neker". Det er viktig å prøve å få IO til å gi et annet svar, men uten å presse i noen retning. Noen ganger kan IO trenge litt tid for å komme frem til svaret, og da er det viktig å være litt tålmodig. Når IO likevel svarer "vet ikke" eller neker å svare, pass da på at du bruker riktig tast - "F8" eller for "vet ikke" og "F9" eller for "neking".

3.1 Enkeltspørsmål

Stud1

Dette spørsmålet går kun til tilleggsutvalget studenter. Både hel- og deltidsstudenter som har studert i løpet av siste studieår skal regnes med. Dersom respondenten svarer nei på dette spørsmålet går skjema automatisk til avgang.

Folk1 og FolkBr1

Med folkebibliotek tenker vi på kommunale folkebibliotek med eventuelle filialer, uansett hvilket navn det måtte ha (f. eks Deichmanske bibliotek i Oslo). Oppsøkende virksomhet med hjemmebesøk, bokbuss, bokbåt, tilbud på institusjoner mv. regnes også med. Fylkesbibliotek regnes med. Kombinerte folkebibliotek og skolebibliotek regnes som folkebibliotek. Besøk = fysisk besøk.

Folk2 og Skole2 og Uni2

Med nettbaserte tjenester mener vi online bibliotekataloger, digitale oppslagsverk, databaser og elektroniske tidsskrifter som biblioteket har kjøpt tilgang til for brukerne. Det gjelder også digitale spørretjenester basert på sms, chat, e-post, samt tjenester som dekker bestilling, reservering og fornyelse.

Skole1

Skolebibliotek er bibliotek som driver i tilknytning til grunnskole og videregående skole og som bare låner ut til elever og ansatte på skolen. Kombinerte folkebibliotek og skolebibliotek regnes som folkebibliotek. Besøk = fysisk besøk.

Uni1

Universitets- og høgskolebibliotek er bibliotek knyttet til universiteter og høyskoler. Fagbibliotek er spesialbibliotek knyttet til forskningsinstitutter og andre offentlige/halvoffentlige institusjoner. Besøk = fysisk besøk.

Holdn_k

Med nettbasert innhold menes e-bøker, tekst- og bildedatabaser (f. eks A-tekst), nett-leksikon, elektroniske tidsskrifter og annet materiale som gjøres tilgjengelig via bibliotekets hjemmesider.

Holdn_l

Med nett-tjenester menes f. eks mulighet til å søke i bibliotekatalogen, reservering, fornying av lån, tjenesten MappaMi, pekere, svartjenester eller annen funksjonalitet på bibliotekets hjemmesider.

Utd3

Med lavere grads studier mener vi grunnstudier til og med graden bachelor. Med høyere grads studier mener vi studier til graden master og over.

Utd4

Med etterutdanning menes vedlikehold av kompetanse innen for nåværende stilling. Videreutdanning omfatter kvalifisering for nye oppgaver.

Barn1 – Barn4_e

Dersom IO har flere barn født etter 1999 gjelder disse spørsmålene det barnet som er født først i kalenderåret.

Barn3_a - Barn4_e

Spørsmålene Barn3_a - Barn3_l om barns bruk av bibliotek gjelder også husholdningsmedlemmer som spør på barnets vegne når barnet er tilstede. Spørsmålene Barn4_a - Barn4_e gjelder foreldre som benytter tjenester i biblioteket på sine barns vegne når barnet ikke er tilstede.

Lykke til med intervjuingen!

Vedlegg

Vedlegg 1: IO-brev med telefonnummer

Oslo, «dato»

Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold

Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)

Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i en stor landsomfattende spørreundersøkelse om bibliotekbruk. En av våre intervjuere vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre et kort intervju. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og finansieres av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkelsen er å skaffe oss kunnskap om hvem som bruker og ikke bruker bibliotek, og hva bibliotekene brukes til.

Du er én av 2 000 personer mellom 16 og 79 år som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til denne undersøkelsen. Din deltakelse er viktig for å få et riktig bilde av bibliotekbruken i Norge. Det er også viktig at du deltar selv om du ikke benytter deg av bibliotekstjenester.

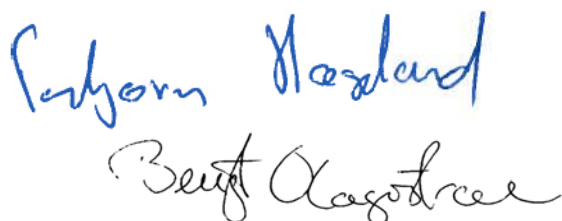
Vi vil kontakte deg på følgende telefonnummer: «TELEFON1», «TELEFON2» og «TELEFON3».

Gi oss tilbakemelding på tlf 800 83 028, eller bibliotekundersokelsen@ssb.no hvis det er andre telefonnummer vi heller kan nå deg på. Telefonnummeret du oppgir skal kun brukes i forbindelse med denne undersøkelsen.

For å gjøre intervjuet kortere og for å få bedre utbytte av informasjonen vi samler inn, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, koble svarene med opplysninger SSB allerede har om utdanning fra skoler, fylker og Lånekassen. Innen 31.12.2016 vil alle opplysningene bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikke er mulig.

Undersøkelsen gjennomføres i henhold til statistikkloven og personopplysningsloven, og intervjueren og andre som arbeider med undersøkelsen har taushetsplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. For at vi skal få så pålitelige resultater som mulig, er det imidlertid viktig at alle som er trukket ut blir med. Vi kan ikke erstatte deg med en annen.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerende administrerende direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Oslo, «dato»
Sakshandsamar: Mathias Killengreen Revold
Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)
Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i ei stor landsomfattande spørjeundersøking om bruk av bibliotek. Ein av våre intervjuarar vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre eit kort intervju. Undersøkinga blir gjennomført av Statistisk sentralbyrå, og er finansiert av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkinga er å skaffe oss kunnskap om kven som bruker og ikkje bruker bibliotek, og kva biblioteka brukas til.

Du er ein av 2 000 personer mellom 16 og 79 år som er trekte tilfeldig frå Folkeregisteret til denne undersøkinga. Di deltaking er viktig for å få eit riktig bilete av bruken av bibliotek i Noreg. Det er også viktig at du deltek sjølv om du ikkje har nytta bibliotek.

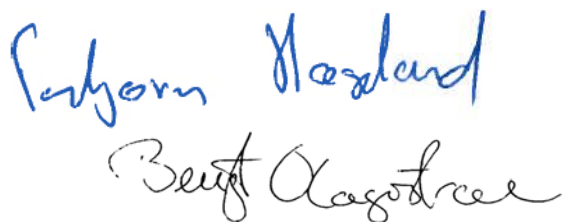
Vi vil kontakte deg på følgjande telefonnummer: «TELEFON1», «TELEFON2» og «TELEFON3».

Gi oss tilbakemelding på tlf 800 83 028, eller bibliotekundersokelsen@ssb.no om det er andre telefonnummer vi heller kan nå deg på. Telefonnummer vi får skal berre brukast i samband med denne undersøkinga.

For å gjøre intervjuet kortare og for å få betre utbytte av informasjonen vi samlar inn, vil vi i tillegg til opplysningar frå folkeregisteret, kople svara med opplysningar SSB allereie har om utdanning frå skuler, fylker og Lånekassen. Innan 31.12.2016 vil alle opplysningane bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikkje er mogleg.

Undersøkinga blir gjennomført i samsvar med statistikklova og personopplysningslova, og intervjuaren og andre som arbeider med undersøkinga har teieplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. For at vi skal få så pålitelege resultat som mogleg, er det viktig at alle som er trekte ut blir med. Vi kan ikkje erstatte deg med ein annan.

Med vennlig helsing

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerande administrerande direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Vedlegg 2: IO-brev uten telefonnummer

Oslo, «dato»

Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold

Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)

Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i en stor landsomfattende spørreundersøkelse om bibliotekbruk. En av våre intervjuere vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre et kort intervju. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og finansieres av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkelsen er å skaffe oss kunnskap om hvem som bruker og ikke bruker bibliotek, og hva bibliotekene brukes til.

Du er én av 2 000 personer mellom 16 og 79 år som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til denne undersøkelsen. Din deltakelse er viktig for å få et riktig bilde av bibliotekbruken i Norge. Det er også viktig at du deltar selv om du ikke benytter deg av bibliotekstjenester.

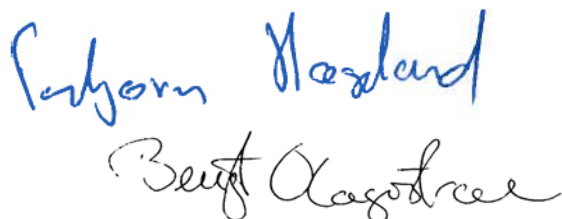
Vi har ikke registrert noen telefonnummer vi kan kontakte deg på.

Du kan oppgi telefonnummer og avtale tidspunkt for intervju på tlf: 800 83 028 eller e-post: bibliotekundersokelsen@ssb.no. Telefonnummeret du oppgir skal kun brukes i forbindelse med denne undersøkelsen.

For å gjøre intervjuet kortere og for å få bedre utbytte av informasjonen vi samler inn, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, koble svarene med opplysninger SSB allerede har om utdanning fra skoler, fylker og Lånekassen. Innen 31.12.2016 vil alle opplysningene bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikke er mulig.

Undersøkelsen gjennomføres i henhold til statistikkloven og personopplysningsloven, og intervjueren og andre som arbeider med undersøkelsen har taushetsplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. For at vi skal få så pålitelige resultater som mulig, er det imidlertid viktig at alle som er trukket ut blir med. Vi kan ikke erstatte deg med en annen.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerende administrerende direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Oslo, «dato»
Sakshandsamar: Mathias Killengreen Revold
Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)
Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i ei stor landsomfattande spørjeundersøking om bruk av bibliotek. Ein av våre intervjuarar vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre eit kort intervju. Undersøkinga blir gjennomført av Statistisk sentralbyrå, og er finansiert av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkinga er å skaffe oss kunnskap om kven som bruker og ikkje bruker bibliotek, og kva biblioteka brukas til.

Du er ein av 2 000 personer mellom 16 og 79 år som er trekte tilfeldig frå Folkeregisteret til denne undersøkinga. Di deltaking er viktig for å få eit riktig bilete av bruken av bibliotek i Noreg. Det er også viktig at du deltek sjølv om du ikkje har nytta bibliotek.

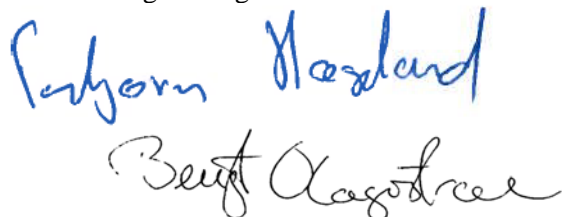
Vi har ikkje registrert nokon telefonnummer vi kan nå deg på.

Du kan gi oss telefonnummer og avtale tidspunkt for intervju på tlf: 800 83 028 eller e-post: bibliotekundersokelsen@ssb.no. Telefonnummer vi får skal berre brukast i samband med denne undersøkinga.

For å gjøre intervjuet kortare og for å få betre utbytte av informasjonen vi samlar inn, vil vi i tillegg til opplysningar frå folkeregisteret, kople svara med opplysningar SSB allereie har om utdanning frå skuler, fylker og Lånekassen. Innan 31.12.2016 vil alle opplysningane bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikkje er mogleg.

Undersøkinga blir gjennomført i samsvar med statistikklova og personopplysningslova, og intervjuaren og andre som arbeider med undersøkinga har teieplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. For at vi skal få så pålitelege resultat som mogleg, er det viktig at alle som er trekte ut blir med. Vi kan ikkje erstatte deg med ein annan.

Med vennlig helsing

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerande administrerande direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Vedlegg 3: IO-brev studentutvalg med telefonnummer

Oslo, «dato»

Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold

Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)

Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i en stor landsomfattende spørreundersøkelse om bibliotekbruk. En av våre intervjuere vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre et kort intervju. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og finansieres av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkelsen er å skaffe oss kunnskap om hvem som bruker og ikke bruker bibliotek, og hva bibliotekene brukes til.

Du er én av 700 studenter som er trukket tilfeldig fra den nasjonale utdanningsdatabasen til denne undersøkelsen. Din deltakelse er viktig for å få et riktig bilde av bibliotekbruken i Norge. Det er også viktig at du deltar selv om du ikke benytter deg av bibliotekstjenester.

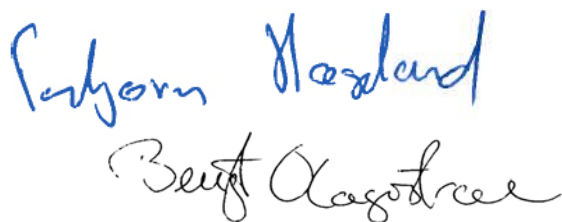
Vi vil kontakte deg på følgende telefonnummer: «TELEFON1», «TELEFON2» og «TELEFON3».

Gi oss tilbakemelding på tlf 800 83 028, eller bibliotekundersokelsen@ssb.no hvis det er andre telefonnummer vi heller kan nå deg på. Telefonnummeret du oppgir skal kun brukes i forbindelse med denne undersøkelsen.

For å gjøre intervjuet kortere og for å få bedre utbytte av informasjonen vi samler inn, vil vi i tillegg til opplysninger fra folkeregisteret, koble svarene med opplysninger SSB allerede har om utdanning fra skoler, fylker og Lånekassen. Innen 31.12.2016 vil alle opplysningene bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikke er mulig.

Undersøkelsen gjennomføres i henhold til statistikkloven og personopplysningsloven, og intervjueren og andre som arbeider med undersøkelsen har taushetsplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. For at vi skal få så pålitelige resultater som mulig, er det imidlertid viktig at alle som er trukket ut blir med. Vi kan ikke erstatte deg med en annen.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerende administrerende direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Oslo, «dato»
Sakshandsamar: Mathias Killengreen Revold
Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)
Avdeling for datafangst og metode

Vi vil intervju deg

Vi vil med dette invitere deg til å delta i ei stor landsomfattande spørjeundersøking om bruk av bibliotek. Ein av våre intervjuarar vil kontakte deg på telefon for å gjennomføre eit kort intervju. Undersøkinga blir gjennomført av Statistisk sentralbyrå, og er finansiert av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkinga er å skaffe oss kunnskap om kven som bruker og ikkje bruker bibliotek, og kva biblioteka brukas til.

Du er ein av 700 studentar som er trekte tilfeldig frå den nasjonale databasen over utdanning til denne undersøkinga. Di deltaking er viktig for å få eit riktig bilete av bruken av bibliotek i Noreg. Det er også viktig at du deltek sjølv om du ikkje har nytta bibliotek.

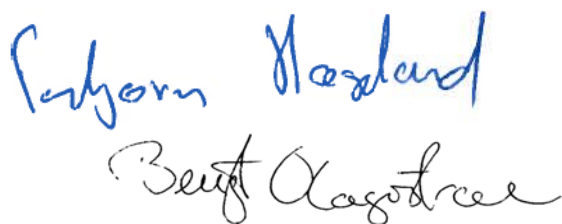
Vi vil kontakte deg på følgjande telefonnummer: «TELEFON1», «TELEFON2» og «TELEFON3».

Gi oss tilbakemelding på tlf 800 83 028, eller bibliotekundersokelsen@ssb.no om det er andre telefonnummer vi heller kan nå deg på. Telefonnummer vi får skal berre brukast i samband med denne undersøkinga.

For å gjøre intervjuet kortare og for å få betre utbytte av informasjonen vi samlar inn, vil vi i tillegg til opplysningar frå folkeregisteret, kople svara med opplysningar SSB allereie har om utdanning frå skuler, fylker og Lånekassen. Innan 31.12.2016 vil alle opplysningane bli anonymisert, slik at identifisering av den enkelte ikkje er mogleg.

Undersøkinga blir gjennomført i samsvar med statistikklova og personopplysningslova, og intervjuaren og andre som arbeider med undersøkinga har teieplikt. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekkje deg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. For at vi skal få så pålitelege resultat som mogleg, er det viktig at alle som er trekte ut blir med. Vi kan ikkje erstatte deg med ein annan.

Med vennlig helsing

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerande administrerande direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Vedlegg 4: Foresattebrev

FORESATTE FOR

Oslo, «dato»

Saksbehandler: Mathias Killengreen Revold

Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)

Avdeling for datafangst og metode

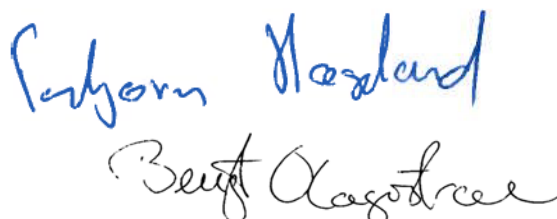
Undersøkelsen om bruk av bibliotek

Til informasjon har en person under 18 år i din husholdning blitt tilfeldig trukket til utvalget i Undersøkelsen om bruk av bibliotek. Hun eller han får et eget brev om undersøkelsen og bli direkte kontaktet av en intervjuer. Undersøkelsen gjennomføres av Statistisk sentralbyrå, og finansieres av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkelsen er å skaffe oss kunnskap om hvem som bruker og ikke bruker bibliotek, og hva bibliotekene brukes til.

Det er frivillig å delta, og man kan når som helst trekke seg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet. Vi håper imidlertid flest mulig vil være med, og din sønns eller datters deltagelse vil være med på å sikre gode og riktige resultater. En av våre intervjuere vil snart ta kontakt, og intervjuet vil foregå på telefon.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerende administrerende direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Oslo, «dato»
Sakshandsamar: Mathias Killengreen Revold
Informasjonstelefon: 800 83 028 (09.00 – 21.00)
Avdeling for datafangst og metode

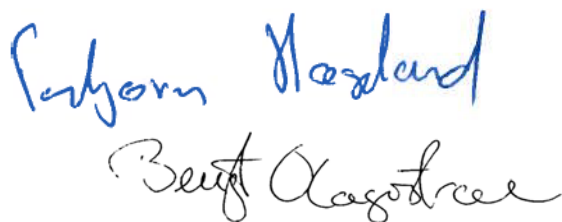
Undersøkinga om bibliotek

Til informasjon har ein person under 18 år i ditt hushald blitt tilfeldig trekt til utvalet i undersøkinga om bibliotek. Hun eller han får et eige brev om undersøkinga og bli direkte kontakta av ein intervjuar. Undersøkinga gjennomførast av Statistisk sentralbyrå, og blir finansiert av Kulturdepartementet.

Formålet med undersøkinga er å skaffe oss kunnskap om kven som bruker og ikkje bruker bibliotek, og kva biblioteka brukas til.

Ein står fritt til å vere med i undersøkinga, og ein kan når som helst trekkje seg frå undersøkinga og krevje opplysningane sletta. Vi vonar likevel at flest mogleg vil vere med, og svara til di dotter eller din son vil vere med på å sikre gode og riktige resultat. Ein av våre intervjuarar vil snart ta kontakt, og intervjuet vil bli teke over telefon.

Med vennleg helsing

Torbjørn Hægeland
Lagerstrøm
fungerande administrerande direktør

Bengt Oscar
seksjonssjef

Vedlegg B: Spørreskjema**Bibliotekundersøkelsen 2015**

BRUK AV BIBLIOTEK OG KULTURTILBUD	93
<i>FOLKEBIBLIOTEK</i>	93
<i>SKOLEBIBLIOTEK</i>	94
<i>UNIVERSITETS- OG HØGSKOLEBIBLIOTEK</i>	95
<i>KULTURBRUK</i>	96
<i>IKKE BRUK SISTE 12 MÅNEDER</i>	96
<i>OM FOLKEBIBLIOTEKET: TYPE BRUK</i>	98
<i>STUDENTERS BRUK AV UNIVERSITETS- OG HØGSKOLEBIBLIOTEK</i>	101
<i>HOLDNINGER TIL FOLKEBIBLIOTEK</i>	102
<i>MEDIEVANER</i>	108
<i>UTDANNING</i>	110
ULIKE GRUPPERS BRUK AV FOLKEBIBLIOTEK	111
<i>SKOLEELEVER</i>	111
<i>STUDENTER</i>	111
<i>YRKESAKTIVE</i>	111

Innled

Innledningsspørsmålet

REGISTRER OM DU SKAL STARTE INTERVJUET ELLER REGISTRERE EN OVERFØRING, FRAFALL ELLER AVGANG.

1. Start intervjuet
2. Overføring fra annen intervjuer
3. Frafall
4. Avgang

Samtykke1

Har du lest brevet og samtykker i å delta?

1. Ja, jeg har mottatt brevet og samtykker i å delta
2. Ja, jeg har fått referert innholdet av brevet og samtykker i å delta
3. Nei, og jeg samtykker ikke i å delta

Til alle:

Bosted1

Da vi trakk deg ut til denne undersøkelsen var du registrert som bosatt i <REGISTERKOMMUNE>. Er du fortsatt bosatt i denne kommunen?

J/NEI

Hvis Bosted1 = Nei

Bosted2

Hvilken kommune er du bosatt i nå?

KOD KOMMUNENAVNET VED ALFABETISK OPPSLAG (F4)

Til de som er registrert som studenter ifølge utdanningsregisteret

Stud1*

Da vi trakk deg ut til denne undersøkelsen var du registrert som student. Har du studert dette eller forrige semester?

BÅDE HEL- OG DELTIDSSTUDENTER SOM HAR STUDERT I LØPET AV SISTE STUDIEÅR SKAL REGNES MED.
J/NEI

Hvis Stud1 = NEI → IO går til AVGANG (årsak ikke i målgruppen 94)

Stud2

Da er du dessverre ikke i målgruppen for denne undersøkelsen.

BRUK AV BIBLIOTEK OG KULTURTILBUD

FOLKEBIBLIOTEK

Folk1*

Hvor lenge er det siden du sist fysisk besøkte et folkebibliotek?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Hvis Folk1 <6

Folk2*

Hvor lenge er det siden du sist brukte folkebibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI
7. BIBLIOTEKET YTER IKKE NETTBASERTE TJENESTER

Folk3

Hvor lenge er det siden du sist brukte et folkebiblioteks nettbaserte tjenester utenfor biblioteket, for eksempel fra hjemme-PC eller arbeidsplass?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI
7. BIBLIOTEKET YTER IKKE NETTBASERTE TJENESTER

Hvis Folk1 <3

FolkB1

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du besøkt folkebiblioteket, medregnet filial, bokbuss ol.?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Folk2 <3

FolkB2

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du brukt folkebibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Folk3 <3

FolkB3

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du brukt folkebibliotekets nettbaserte tjenester utenfor bibliotekets lokaler, for eksempel fra hjemme-PC eller arbeidsplass?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

SKOLEBIBLIOTEK

Skole1*

Hvor lenge er det siden du sist besøkte et skolebibliotek fysisk eller via nettbaserte tjenester?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Hvis Skole1 <3

SkoleB1

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du brukt skolebiblioteket?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLEBIBLIOTEK

Uni1

Hvor lenge er det siden du sist fysisk besøkte et universitets-, høyskole eller fagbibliotek?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Hvis Uni1 <6

Uni2*

Hvor lenge er det siden du sist brukte universitets-, høyskole eller fagbibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI
7. BIBLIOTEKET YTER IKKE NETTBASERTE TJENESTER

Uni3

Hvor lenge er det siden du sist brukte et universitets-, høyskole eller fagbibliotekets nettbaserte tjenester utenfor biblioteket, for eksempel fra hjemme-PC eller arbeidsplass?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI
7. BIBLIOTEKET YTER IKKE NETTBASERTE TJENESTER

Hvis Uni1 <3

UniB1

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du besøkt universitets-, høyskole eller fagbiblioteket?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Uni2 <3

UniB2

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du brukt universitets-, høyskole eller fagbibliotekets nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Uni3 <3

UniB3

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 måneder har du brukt universitets-, høyskole eller fagbibliotekets nettbaserte tjenester utenfor bibliotekets lokaler, for eksempel fra hjemme-PC eller arbeidsplass?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 GANGER ELLER MER

KULTURBRUK

Kult_a

Hvor lenge er det siden du sist var på kino?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Kult_b

Hvor lenge er det siden du sist var på teater?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Kult_c

Hvor lenge er det siden du sist var på konsert?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Kult_d

Hvor lenge er det siden du sist var på kunstutstilling?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

Kult_e

Hvor lenge er det siden du sist var på museum?

1. MINDRE ENN 3 MÅNEDER SIDEN
2. 3-11 MÅNEDER SIDEN
3. 1-3 ÅR SIDEN
4. 3-6 ÅR SIDEN
5. 6 ÅR SIDEN ELLER MER
6. ALDRI

IKKE BRUK SISTE 12 MÅNEDER*Hvis Folk1 >= 3 og Folk3 >=3*

IkkF_a

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ...
du foretrekker å kjøpe bøker og annet materiale framfor å låne?
Dette inkluderer e-bøker i nettbutikker, musikk og film fra kommersielle strømmetjenester o.l.
JA/NEI

IkkF_b

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ...
du ikke vet nok om hva folkebiblioteket har å tilby?
JA/NEI

IkkF_c

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ...
biblioteket ikke har et godt nok tilbud av bøker og annet materiale du trenger?
JA/NEI

IkkF_d

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du foretrekker å bruke Internett for å finne det du trenger av fakta og opplysninger?
JA/NEI

IkkF_e

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du får dekket ditt behov gjennom andre bibliotek?
JA/NEI

IkkF_f

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... biblioteket ikke ligger i nærheten av andre tilbud og tjenester du bruker?
JA/NEI

IkkF_g

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... biblioteket ikke har gode nok studiemuligheter?
JA/NEI

IkkF_h

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket?
JA/NEI

IkkF_i

Du har ikke brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... biblioteket ikke har arrangementer eller aktiviteter av interesse?
JA/NEI

IkkF_j

Er det andre årsaker til at du ikke har brukt folkebiblioteket de siste 12 månedene?
JA/NEI

Hvis IkkF_h = JA

Tilg_a

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at åpningstidene passer dårlig?
JA/NEI

Tilg_b

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... biblioteket ligger for langt unna?
JA/NEI

Tilg_c

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... det er dårlig offentlig transporttilbud?
JA/NEI

Tilg_d

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... det er vanskelig med parkeringsplass?
JA/NEI

Tilg_e

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... du har ansvar for barn, gamle eller syke?
JA/NEI

Tilg_f

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... biblioteket ikke er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne?
JA/NEI

Tilg_g

Du nevnte at det er vanskelig for deg å komme deg til folkebiblioteket. Er grunnen at ... du har for liten tid?

JA/NEI

Kun til tilleggsutvalg studenter

Hvis Stud1 = JA og Uni1 >= 3 og Uni3 >=3 (IkkeU_a-IkkeU_f)

IkkeU_1

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du kjøper den faglitteraturen du trenger?

JA/NEI

IkkeU_2

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du har nok med å lese pensum?

JA/NEI

IkkeU_3

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... biblioteket ikke har et godt nok tilbud om veiledning og opplæring?

JA/NEI

Hvis Folk1 < 6 og Folk3 <6

IkkeU_4

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... folkebiblioteket dekker behovet ditt?

JA/NEI

IkkeU_5

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... internett dekker behovene dine?

JA/NEI

IkkeU_6

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du får den litteraturen du trenger via lærere og medstudenter?

JA/NEI

IkkeU_7

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... du ikke vet nok om hva universitets- og høgskolebibliotek tilbyr?

JA/NEI

IkkeU_8

Du har ikke brukt Universitets- eller høgskolebiblioteket de siste 12 månedene. Er grunnen at ... det ikke er denne typen bibliotek i nærheten?

JA/NEI

OM FOLKEBIBLIOTEKET: TYPE BRUK

Hvis Folk1 <6

FolkBr1*

Bruker du folkebiblioteket i egen kommune?

JA/NEI

FolkBr2

Bruker du folkebiblioteket i en kommune i nærheten?

JA/NEI

Hvis FolkBr2 = JA

FolkBr3_a

Du bruker folkebiblioteket i en annen kommune enn den du bor i. Er grunnen at ... biblioteket er større og bedre?

JA/NEI

FolkBr3_b

Du bruker folkebiblioteket i en annen kommune enn den du bor i.

Er grunnen at ...

bibliotekets åpningstider passer bedre

JA/NEI

FolkBr3_c

Du bruker folkebiblioteket i en annen kommune enn den du bor i.

Er grunnen at ...

bibliotekets beliggenhet passer bedre i forhold til bosted, arbeidsplass, offentlig kommunikasjon og andre service- og tjenestetilbud

JA/NEI

FolkBr3_d

Du bruker folkebiblioteket i en annen kommune enn den du bor i.

Er grunnen at ...

biblioteket er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne

JA/NEI

Hvis Folk1 < 3 eller Folk3 < 3

FolkBr_a

Så vil jeg stille noen flere spørsmål om dine besøk på folkebibliotek de siste 12 månedene.

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt fagbøker, lærebøker eller hobbylitteratur?

Dette inkluderer e-bøker

JA/NEI

FolkBr_b

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt barne- eller ungdomsbøker?

Dette inkluderer e-bøker

JA/NEI

FolkBr_c

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt andre bøker som romaner, dikt, krim og lignende?

Dette inkluderer e-bøker

JA/NEI

FolkBr_d

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt lydbøker?

JA/NEI

FolkBr_e

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt musikk?

IKKE REGN MED KONSERTOPPTAK PÅ DVD OG MUSIKKVIDEOER

JA/NEI

FolkBr_f

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

lånt film?

JA/NEI

FolkBr_g

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

brukt Internett?

JA/NEI

FolkBr_h

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...

brukt oppslagsbøker, leksika, databaser, også bibliotek katalogen, og liknende på biblioteket?

JA/NEI

FolkBr_i

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
lest aviser, tegneserier, ukeblad eller tidsskrifter på biblioteket?
Dette inkluderer digitale aviser og tidsskrifter
JA/NEI

FolkBr_j

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
lest dokumenter og sakspapirer fra stat, fylke eller kommune på biblioteket?
JA/NEI

FolkBr_k

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
sett på lokalthistoriske dokumenter på biblioteket?
Dette inkluderer dokumenter i både fysisk og digitale formater
JA/NEI

FolkBr_l

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
sett på utstillinger i biblioteket
JA/NEI

FolkBr_m

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
vært på møter, forestillinger, kurs, debatter og liknende arrangert av biblioteket?
JA/NEI

FolkBr_n

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
benyttet biblioteket til lekselesing, studier eller gruppearbeid?

FolkBr_o

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
fått hjelp av personalet til å finne bestemte bøker?
JA/NEI

FolkBr_p

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
fått hjelp av personalet med anbefaling om gode bøker?
JA/NEI

FolkBr_q

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
fått hjelp av personalet til å finne stoff til stiler, prosjektoppgaver og liknende?
JA/NEI

FolkBr_s

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
fått veiledning av personalet i bruk av data og internett, f.eks. hjelp til å fylle ut internettskjema eller
lignende?
JA/NEI

FolkBr_t

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
Brukt biblioteket til å møte venner?
JA/NEI

FolkBr_u

Har du i besøkene på folkebibliotek de siste 12 måneder...
Benyttet biblioteket til å spille dataspill?
JA/NEI

Kun til tilleggsutvalg studenter

Hvis Stud1 = JA og Folk1 <3 eller Folk3 <3

FolkBr_v

Har du brukt folkebiblioteket til å få svar på spørsmål og annen informasjonsveiledning i forbindelse med studiene?

FolkBr_w

Har du brukt folkebiblioteket til å låne bøker og annet egnet materiale du trenger i forbindelse med studiene?

JA/NEI

Hvis FolkBr_w = JA

FolkBr_x

Har noe av dette blitt lånt inn til deg fra andre bibliotek?

JA/NEI

Kun til tilleggsutvalg studenter

STUDENTERS BRUK AV UNIVERSITETS- OG HØGSKOLEBIBLIOTEK

Hvis Stud1 = JA og Uni1 <3 eller Uni3 <3

UniBr_a

Så vil jeg stille noen flere spørsmål om din bruk av universitets- eller høyskolebiblioteket (uh-biblioteket).

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du brukt uh-biblioteket til å finne og låne pensumlitteratur?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

UniBr_b

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...

brukt uh-biblioteket til å finne supplerende materiale til bruk i oppgaver og liknende?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Uni2 <6

UniBr_c*

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...

brukt uh-bibliotekets nettbaserte tjenester på lærestedet?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

Hvis Uni3 <6

UniBr_d

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...

brukt uh-bibliotekets nettbaserte tjenester fra andre steder enn lærestedet, for eksempel hjemmefra?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

UniBr_f

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...
brukt uh-biblioteket til gruppearbeid?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

UniBr_g

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...
brukt uh-biblioteket som lesesal/arbeidsplass?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

UniBr_h

Hvor ofte i løpet av de siste 12 måneder har du ...
fått hjelp og veiledning av bibliotekansatte til å finne frem til litteratur og annet materiale du trenger i
forbindelse med studiene?

1. ALDRI
2. 1-2 GANGER
3. 3-5 GANGER
4. 6-9 GANGER
5. 10-19 GANGER
6. 20-39 GANGER
7. 40 GANGER ELLER MER

UniBr_i

Har du i løpet av de siste 12 måneder fått introduksjon i bibliotekbruk ved ditt studiested?
JA/NEI

UniBr_j

Har du i løpet av de siste 12 måneder fått introduksjon i bruk av uh-bibliotekets nettbaserte ressurser?
JA/NEI

UniBr_k

Har du i løpet av de siste 12 månedene fått opplæring i studieteknikk og/eller kildekritikk?
JA/NEI

HOLDNINGER TIL FOLKEBIBLIOTEK

Hvis Folk1 <3 eller Folk3 <3

Holdn_a

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si
om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har et stort og variert utvalg av aktuelle bøker.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_b

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har ikke de bøkene jeg er interessert i.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_c

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Bøkene er ordnet slik at det er lett å finne fram til de bøkene jeg søker.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_d

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket er ofte stengt når jeg har lyst til å gå dit.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_e

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Det er lett å få biblioteket til å skaffe bøker, tidsskrifter, artikler og liknende fra andre bibliotek.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_f

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Det er lett å få biblioteket til å skaffe andre medier som musikk, film, lydbøker, elektroniske kopier av artikler og liknende fra andre bibliotek.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_g

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

En må vente for lenge for å få låne nye bøker.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_h

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har trivelige lokaler.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_i

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har et faglig dyktig personale.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_j

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har et godt tilbud når det gjelder andre medier som for eksempel musikk, film og lydbøker

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_k*

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket gir tilgang til nettbasert innhold av god kvalitet, som e-bøker.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_l*

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Biblioteket har gode nett-tjenester. Med dette tenker vi på hjemmesidene, søkemulighetene, mulighetene for å låne og fornye lån på Internett og så videre.

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Holdn_m

Jeg vil nå lese en rekke påstander om det folkebiblioteket du benytter oftest. Kan du for hver påstand si om du er helt enig, delvis enig, delvis uenig eller helt uenig?

Bibliotekets tilbud er godt kjent gjennom media

1. Helt enig
2. Delvis enig
3. BÅDE ENIG OG UENIG
4. Delvis uenig
5. Helt uenig

Til alle:

Kvalite

Vil du si at det er svært viktig, nokså viktig, mindre viktig eller ikke viktig for deg at det er et godt folkebibliotek i din kommune?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_1

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig, mindre viktig eller ikke viktig å bruke pengene til å ... kjøpe flere bøker, aviser og tidsskrifter?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_2

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... øke tilgangen til e-bøker, digitale aviser og tidsskrifter?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_3

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... kjøpe mer film, flere lydbøker og CD-plater?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_4

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... Øke tilgangen til musikk, lydbøker og andre medier i form av strømming eller nedlasting?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_5

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... styrke bibliotekets tilbud med flere og bedre tjenester på nettet

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_6

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... styrke bibliotektilbudet slik at en kan få bedre hjelp og veiledning?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_7

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... bedre tilbudet til barn?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_8

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... utvide åpningstiden?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_9

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... skaffe biblioteket trivelige og tidsmessige lokaler?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg_10

Tenk deg at det ble bevilget et større ekstra beløp, la oss si 1 million kroner, til det lokale folkebiblioteket.

Vil du si at det var svært viktig, nokså viktig eller mindre viktig å bruke pengene til å ... ha flere aktiviteter som teater, forfattermøter, kurs, debattmøter, konserter og andre kulturelle tilbud?

1. Svært viktig
2. Nokså viktig
3. Mindre viktig
4. Ikke viktig

Bevilg

Hvilket av tiltakene jeg nå har nevnt synes du er aller viktigst?

1. Kjøpe flere bøker, aviser og tidsskrifter
2. Øke tilgangen til e-bøker, digitale aviser og tidsskrifter
3. Kjøpe flere videoer/DVD-plater, lydbøker og cd-plater
4. Øke tilgangen til musikk, lydbøker og andre medier i form av strømming eller nedlasting?
5. Styrke bibliotekets tilbud med flere og bedre tjenester på nettet
6. Styrke bibliotektilbudet slik at en kan få bedre hjelp og veiledning
7. Bedre tilbudet til barn
8. Utvide åpningstiden
9. Skaffe biblioteket trivelige og tidsmessige lokaler
10. Ha flere aktiviteter som teater, forfattermøter, kurs, debattmøter, konserter og andre kulturelle tilbud

Tid

Til hvilke tider passer det for deg å besøke biblioteket?

Flere svar mulig

1. Hverdager på formiddagen
2. Hverdager på ettermiddag og kveld
3. På lørdager
4. På søndager
5. Aldri

Hvis Folk1 <3

Komme1

Er det noe som gjør det vanskelig for deg å komme til folkebiblioteket?

JA/NEI

Hvis Komme1 = JA

Komme2a

Er årsaken at ...
åpningstidene passer dårlig?

JA/NEI

Komme2b

Er årsaken at ...
biblioteket ligger for langt unna?

JA/NEI

Komme2c

Er årsaken at ...
det er dårlig offentlig transporttilbud?

JA/NEI

Komme2d

Er årsaken at ...
det er vanskelig med parkeringsplass?

JA/NEI

Komme2e

Er årsaken at ...
du har ansvar for barn, gamle eller syke?

JA/NEI

Komme2f

Er årsaken at ...
biblioteket ikke er tilgjengelig for personer med nedsatt funksjonsevne?

JA/NEI

Komme2g

Er årsaken at ...
du har for liten tid?

JA/NEI

Til alle:

TypeB

Hva ville du foretrekke hvis du hadde valget mellom disse to bibliotektypene: Et folkebibliotek i ditt nærmiljø eller et større folkebibliotek sentralt i kommunen?

1. Et folkebibliotek i nærmiljøet
2. Et større folkebibliotek sentralt

MEDIEVANER

Til alle:

Vaner_a

Så vil jeg gjerne vite hvor mye tid per dag du bruker til å lese, høre musikk og se fjernsyn. Regn også med den tiden du bruker i forbindelse med utdanning, arbeid, arbeidsreiser osv., samt eventuell høytlesning for andre.

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du i gjennomsnitt til å lese aviser og tidsskrifter?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_b

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

lese ukeblader og tegneserier?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_c

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

lese fagbøker, lærebøker eller hobbylitteratur?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_d

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

lese andre bøker som romaner, dikt, krim og liknende? Ta også med lydbøker.

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_e

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

høre på musikk?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_f

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

se på TV eller video?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_g

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

søke på Internett?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Vaner_h

Omtrent hvor mye tid per dag bruker du til å ...

lese høyt for barn osv.?

1. INGEN TID
2. UNDER 15 MINUTTER
3. 15-29 MINUTTER
4. 30-59 MINUTTER
5. FRA 1 OG INNTIL 2 TIMER
6. FRA 2 OG INNTIL 3 TIMER
7. 3 TIMER ELLER MER

Hvis Folk1 < 3 eller Folk3 < 3

Forbr_a

Omtrent hvor mange papirbøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene lånt fra folkebibliotek? **TIL EGET BRUK ELLER TIL HUSHOLDNINGENS MEDLEMMER**

Forbr_a2

Omtrent hvor mange e-bøker har du lånt eller CD-plater eller film har du lastet ned eller strømmet fra folkebiblioteket de siste 12 måneder?

Hvis Uni1 < 3 eller Uni3 < 3

Forbr_b

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... lånt direkte fra universitets-, høyskole- eller andre fagbibliotek?

Hvis Folk1 < 3 eller Folk3 < 3

Forbr_c

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... lånt fra andre bibliotek via ditt lokale folkebibliotek?

Hvis Skole1 < 3

Forbr_d

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... lånt fra skolebibliotek?

Til alle

Forbr_e

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... kjøpt i bokhandel, kiosk og liknende?

Forbr_f

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... kjøpt gjennom bokklubb eller nettbokhandel?

Forbr_g

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... fått som gave?

Forbr_h

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... lånt av andre?

Forbr_i

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... lest, hørt eller sett direkte på internett, eller lastet ned fra nettet?
Regn 10 enkeltsanger som en CD-plate.

Forbr_j

Omtrent hvor mange bøker, CD-plater, filmer eller lydbøker har du i løpet av de siste 12 månedene ... kjøpt i platebutikk eller nettbutikk?

Lest

Omtrent hvor mange bøker har du i alt lest de siste 12 måneder? Regn også med lærebøker, fagbøker, lydbøker mv.
Lest betyr lest mesteparten av innholdet.

Nett1

Har du tilgang til Internett andre steder enn i biblioteket?
JA/NEI

Brett

Har du tilgang til e-bokleser, som nettbrett eller lesebrett?
JA/NEI

UTDANNING

Utd1

Studerer eller går du på skole på heltid eller deltid?
1. Ja, heltid
2. Ja, deltid
3. Nei

Hvis Utd1 = 1,2

Utd2

Hvilket utdanningstrinn er det?
1. Ungdomsskole
2. Videregående skole
3. Universitet eller høyskole

Hvis Utd2 = 3

Utd3*

Er det lavere eller høyere grads studier?
MED LAVERE GRADS STUDIER MENER VI GRUNNSTUDIER TIL OG MED GRADEN BACHELOR.
MED HØYERE GRADS STUDIER MENER VI STUDIER TIL GRADEN MASTER OG OVER
1. Lavere grads studier
2. Høyere grads studier

Hvis Utd2 = 2, 3

Utd4*

Er det en form for videre- eller etterutdanning?
DETTE INKLUDERER VEDLIKEHOLD AV KOMPETANSE INNENFOR NÅVÆRENDE STILLING
ELLER KVALIFISERING FOR NYE OPPGAVER.
JA/NEI

Hvis Utd2 = 3

Utd5

Følger du undervisning ved lærestedet eller er det fjernundervisning?

1. Undervisning ved lærestedet
2. Fjernundervisning ved universitet eller høyskole med bibliotektilbud
3. Kombinasjon av 1 og 2
4. Fjernundervisning på universitets- eller høyskolenivå uten bibliotektilbud (for eksempel Folkeuniversitetet eller andre)

ULIKE GRUPPERS BRUK AV FOLKEBIBLIOTEK

SKOLEELEVER

TIL SKOLEELEVER:

Hvis Utd2 = 2, 3 (Elev1-Elev3)

Elev1

Bruker du ofte, av og til eller aldri folkebiblioteket i forbindelse med skolegang?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

Elev2

Bruker du ofte, av og til eller aldri skolebiblioteket i forbindelse med skolegang?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

Elev3

Bruker du ofte, av og til eller aldri universitets-, høyskole eller fagbibliotek i forbindelse med skolegang?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

STUDENTER

TIL STUDENTER I TILLEGGSUTVALG:

Hvis Stud1=JA og Folk1 < 6 og Folk3 <6

Stu1

Bruker du ofte, av og til eller aldri folkebiblioteket i forbindelse med studier?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

Hvis Stud1=JA og Uni1 < 6 og Uni3 <6

Stu2

Bruker du ofte, av og til eller aldri universitets-, høyskole eller fagbibliotek i forbindelse med studier?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

YRKESAKTIVE

Arb1

Vi går så over til noen spørsmål om arbeid.

Utførte du inntektsgivende arbeid i minst 1 time i forrige uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

JA/NEI

Hvis Arb1 = NEI

Arb1b

Har du inntektsgivende arbeid som du var borte fra i forrige uke?

JA/NEI

Hvis Arb1 = JA eller Arb1b = JA

Yrke1

Har du behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt?

JA/NEI

Hvis Yrke1 = Ja og Folk1 < 6 og Folk3 < 6

Yrke2

Bruker du ofte, av og til eller aldri folkebiblioteket i tilknytning til arbeidet ditt?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

Hvis Yrke1 = JA

Yrke3

Bruker du ofte, av og til eller aldri fagbibliotek på ditt arbeidssted?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri
4. Har ikke fagbibliotek på mitt arbeidssted

Hvis Yrke1 = JA

Yrke4

Bruker du ofte, av og til eller aldri universitets-, høgskole eller fagbibliotek i tilknytning til arbeidet ditt?

1. Ofte
2. Av og til
3. Aldri

Hvis Yrke1 = JA (Yrke5_a-Yrke5_j)

Yrke5_a

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Kjøper arbeidsgiver faglitteratur og annet informasjonsmateriale?

JA/NEI

Yrke5_b

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Har arbeidsplassen samarbeidsavtale med bibliotek?

JA/NEI

Yrke5_c*

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Har du bibliotektilbud gjennom alumniordning som tidligere student ved universitet og/eller høgskole?

JA/NEI

Hvis Yrke4 < 3

Yrke5_d

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Skaffer du faglitteratur og annet informasjonsmateriale gjennom universitets- eller høgskolebibliotek i din kommune/region?

JA/NEI

Hvis Yrke2 < 3

Yrke5_e

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Bestiller du bøker og tidsskriftartikler gjennom folkebiblioteket?

JA/NEI

Hvis Yrke4 < 3

Yrke5_f

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Bestiller du bøker og tidsskriftartikler direkte fra universitets- eller høgskolebiblioteket ved post, telefon, Internett og liknende?

JA/NEI

Yrke5_g

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Søker du etter informasjon på internett?

JA/NEI

Yrke5_h

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Bruker du eget nettverk, som for eksempel kolleger?

JA/NEI

Yrke5_i

Du nevnte at du hadde behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale i arbeidet ditt. Hvordan får du tilgang til det du trenger?

Kjøper du selv faglitteratur og informasjonsmateriale?

JA/NEI

BARN

Barn

Har du barn født i 1999 eller senere?

1. Ja, et barn født i 1999 eller senere
2. Ja, flere barn født i 1999 eller senere
3. Nei -> HusInn

Hvis Barn = 1

Barn_a

I de påfølgende spørsmålene vil vi spørre om barnets bruk av folkebibliotek. Hvilket år ble barnet født?

Hvis Barn = 2

Barn_a

I de påfølgende spørsmålene vil vi spørre om det barnet født etter 1999 som har fødselsdag tidligst på kalenderåret, og barnets bruk av folkebibliotek. Hvilket år ble dette barnet født?

Barn_b

Er barnet en gutt eller jente?

Gutt
Jente

Hvis Barn = Ja

Barn1

Har barnet besøkt folkebiblioteket i løpet av de siste 12 månedene?

JA/NEI

Hvis Barn1 = JA

Barn2

Hvor mange ganger i løpet av de siste 12 månedene har barnet besøkt folkebiblioteket, medregnet filial, bokbuss og liknende?

1. 1-2 GANGER
2. 3-5 GANGER
3. 6-9 GANGER
4. 10-19 GANGER
5. 20-39 GANGER
6. 40 OG FLERE GANGER

Hvis Barn1 = JA

Barn3_a*

Så vil jeg stille noen spørsmål om barnets besøk på biblioteket.

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

lånt bøker?

Ja

Nei

Barn3_b

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

lånt musikk?

Ja

Nei

Barn3_c

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

lånt film?

Ja

Nei

Barn3_d

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

lest bøker, tegneserier eller hørt på musikk?

Ja

Nei

Barn3_e

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

brukt Internett?

Ja

Nei

Barn3_f

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

brukt oppslagsbøker, leksika, databaser og lignende på biblioteket?

Ja

Nei

Barn3_g

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

brukt biblioteket til lekselesing og skolearbeid?

Ja

Nei

Ikke aktuelt – Ingen barn i skolealder

Barn3_h

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

fått hjelp av personalet til å finne bøker og informasjon?

Ja

Nei

Barn3_i

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

fått hjelp av personalet til å finne litteratur og informasjon på nettet?

Ja

Nei

Barn3_j

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

vært på forestillinger som eventyrstunder, film, teater og lignende i biblioteket (evt. med foresatte, barnehage, skole)?

Ja

Nei

Barn3_k

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

vært på biblioteket sammen med venner?

Ja

Nei

Barn3_l

Har barnet de siste 12 måneder ...

GJELDER OGSÅ DERSOM IO ELLER ANDRE BRUKER TJENESTER PÅ BARNETS VEGNE NÅR BARNET ER MED.

vært på biblioteket med klassen eller barnehagen?

Ja

Nei

Hvis Barn = 1 eller 2

Barn4_a

Så vil jeg stille noen spørsmål om barnets indirekte bruk av bibliotek.

Har du, eller noen andre i husholdningen, på vegne av barnet de siste 12 måneder når ingen barn er med ...

lånt bøker?

Ja

Nei

Barn4_b

Har du, eller noen andre i husholdningen, på vegne av barnet de siste 12 måneder når ingen barn er med ...

lånt musikk?

Ja

Nei

Barn4_c

Har du, eller noen andre i husholdningen, på vegne av barnet de siste 12 måneder når ingen barn er med ...

lånt film?

Ja

Nei

Barn4_d

Har du, eller noen andre i husholdningen, på vegne av barnet de siste 12 måneder når ingen barn er med ...

fått hjelp av personalet til å finne bøker og informasjon?

Ja

Nei

Barn4_e

Har du, eller noen andre i husholdningen, på vegne av barnet de siste 12 måneder når ingen barn er med ...

fått hjelp av personalet til å finne litteratur og informasjon på nettet?

Ja

Nei

INNTÉKT*Til alle*

HusInn

Hva vil du anslå husholdningens samlede brutto inntekt til i 2014? Med brutto inntekt menes inntekt før fradrag og skatt er trukket fra.

Under 200 000 kr

200 000 – 399 999 kr

400 000 – 599 999 kr

600 000 – 799 999 kr

800 000 kr eller mer

Figurregister

2.1. Tid siden siste bibliotekbesøk i 1998, 2005 og 2015	10
2.2. Andel som har besøkt et folkebibliotek siste år i ulike aldersgrupper i 2005 og 2015..	11
2.3. Andel kvinner og menn i ulike aldersgrupper som har besøkt biblioteket siste tre måneder	12
2.4. Antall bibliotekbesøk sist år som andel av hele befolkningen.....	12
3.1. Bruk av nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler i 2005 og 2015.....	15
3.2. Bruk av nettbaserte tjenester i bibliotekets lokaler etter innvandringsgrupper og aldersgrupper. 2015	16
3.3. Bruk av nettbaserte tjenester utenfor bibliotekets lokaler i 2005 og 2015	16
4.1. Andel som har besøkt skolebibliotek siste år, etter alder	20
4.2. Sist besøk på universitets-, høyskole og fagbibliotek etter utdanningsnivå.....	21
5.1. Andel som har lånt eller fått hjelp av personalet på folkebiblioteket siste 12 måneder i 2005 og 2015.....	24
5.2. Bibliotekbrukernes lån og tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent	25
6.1. Andel kvinner og menn i ulike aldersgrupper som mener det er svært, nokså, mindre eller ikke viktig å ha et godt folkebibliotek i kommunen	30
6.2. Andel kvinner og menn som sier det passer å besøke biblioteket på forskjellige tidspunkter.....	30
7.1. Andel bibliotekbrukere som er helt enig i ulike påstander om folkebiblioteket. 2005 og 2015	34
7.2. Lokalisering av folkebiblioteket etter bruksfrekvens	35
8.1. Andel blant dem som har og ikke har brukt biblioteket siste år som mener at ulike tiltak er viktigst å bruke penger på dersom biblioteket får en ekstrabevilgning.....	38
9.1. Årsaker til at en ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder. 2005 og 2015	40
9.2. Årsaker til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder blant ikke-brukere. 2015	42
10.1. Antall besøk i folkebibliotek blant barn etter alder	44
10.2. Andel av barn som har besøkt biblioteket siste 12 måneder som har brukt ulike tjenester.....	45
11.1. Tid siden man besøkte folkebiblioteket etter studieform, i 2005 og 2015	47
11.2. Andel av studenter og befolkningen mellom 16 og 69 som har brukt folkebibliotekets forskjellige tjenester	48
11.3. Andel av studenter som har besøkt folkebiblioteket som har benyttet ulike tjenester, i 2005 og 2015	49
12.1. Tid siden man besøkte et universitets-, høgskole- eller fagbibliotek etter studieform, i 2005 og 2015.....	54
12.2. Studenters besøkshyppighet på universitets-, høgskole og fagbibliotek siste 12 måneder, som andel av studenter som har besøkt et slikt bibliotek. 2005 og 2015 ...	55
12.3. Studenters lån og tjenester på universitets- og høgskolebibliotek siste 12 måneder ..	56
12.4. Årsaker til ikke å bruke uh- eller fagbibliotek siste året. Prosent	57
13.1. Andel av yrkesaktive med behov for faglitteratur etter utdanningsnivå.....	62
13.2. Hvor stor andel av yrkesaktive med behov for faglitteratur som får tilgang til det på forskjellige måter	63
14.1. Bruk av ulike kulturinstitusjoner blant ulike grupper av bibliotekbrukere.....	65
14.2. Ulike medievaner blant ulike typer av bibliotekbrukere.....	66

Tabellregister

2.1. Tid siden forrige besøk på folkebibliotek. Prosent	13
2.2. Antall besøk på folkebibliotek siste 12 måneder. Prosent	14
3.1. Tidspunkt for siste bruk av folkebibliotekets nettjenester i bibliotekets lokaler. Prosent	18
3.2. Tidspunkt for siste bruk av folkebibliotekets nettjenester utenfor bibliotekets lokaler. Prosent	19
4.1. Tid siden siste besøk på et skolebibliotek. Prosent	22
4.2. Tid siden siste besøk på et universitets-, høyskole eller fagbibliotek. Prosent	23
5.1. Bibliotekbrukernes lån og tjenester på folkebibliotek siste 12 måneder. Prosent	26
5.2. Andel bok-, film- og lydmedier lånt, kjøpt, fått eller lastet ned siste 12 måneder etter kjønn, aldersgrupper og bibliotekbruk. Prosent	27
6.1. Andel som bruker folkebibliotek etter kommunetyper. Prosent.....	31
6.2. Årsaker til å benytte folkebibliotek en annen kommune enn i egen kommune etter kjønn, aldersgrupper og besøksprofil. Prosent	32
6.3. Ulike gruppers syn på om det er svært viktig, nokså viktig, mindre viktig eller ikke viktig med et godt folkebibliotek i din kommune. Prosent	32
6.4. Holdninger til åpningstider. Prosent.....	33
7.1. Bibliotekbrukernes holdninger til folkebibliotek. Prosent.....	36
7.2. Foretrukket bibliotektype og lokasjon. Prosent	37
8.1. Holdninger til ulike tiltak om det lokale folkebiblioteket ble tilført ekstratilskudd. Prosent	39
8.2. Holdninger til ulike tiltak om det lokale folkebiblioteket ble tilført ekstratilskudd etter ulike kjennetegn. Prosent	39
9.1. Årsaker til at man ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent.....	42
9.2. Årsaker til at ikke-brukere som oppgir at det er vanskelig å komme seg til folkebiblioteket ikke har brukt folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent	43
9.3. Ulike tilgjengelighetsårsaker for ikke å ha brukt folkebiblioteket siste 12 måneder blant ikke-brukere etter ulike kjennemerker . Prosent	43
10.1. Barns besøk på folkebibliotek i løpet av siste 12 måneder. Prosent	45
10.2. Barns bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent	46
10.3. Barns indirekte bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder. Prosent	46
11.1. Studenters siste besøk på folkebibliotek. Prosent	50
11.2. Antall besøk på folkebibliotek siste 12 måneder for studenter. Prosent	51
11.3. Studenters bruk av folkebibliotekets nettjenester i bibliotekets lokaler. Prosent.....	51
11.4. Studenters bruk av folkebibliotekets nettjenester utenfor bibliotekets lokaler. Prosent	52
11.5. Studenters bruk av ulike tjenester på folkebiblioteket siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent	52
11.6. Hyppighet av bruk av folkebibliotek i forbindelse med studier blant studenter. Prosent	53
12.1. Studenters siste besøk på universitets-, høyskole eller fagbibliotek. Prosent	57
12.2. Studenters siste bruk av universitets-, høyskole- eller fagbiblioteks nettjenester i biblioteket siste 12 måneder. Prosent	58
12.3. Studenters siste bruk av universitets-, høyskole- eller fagbiblioteks nettjenester utenfor biblioteket siste 12 måneder. Prosent	58
12.4. Hyppighet av bruk av uh- og fagbibliotek i forbindelse med studier blant studenter. Prosent	59
12.5. Studenters besøk på uh- og fagbibliotek siste 12 måneder. Prosent	59
12.6. Studenters bruk av ulike tjenester på uh- og fagbibliotek siste 12 måneder etter kjønn og aldersgrupper. Prosent	60
12.7. Årsaker til ikke å ha brukt uh- eller fagbibliotek siste 12 måneder blant studenter. Prosent	61
13.1. Yrkesaktives behov for faglitteratur og annet informasjonsmateriale etter ulike kjennemerker. Prosent	64
13.2. Yrkesaktives tilgang til faglitteratur og annet materiale etter kjønn og utdanningsnivå. Prosent	64

14.1. Medievaner blant brukere og ikke-brukere av bibliotek siste 12 måneder. Prosent.....	67
14.2. Bruk av kulturinstitusjoner blant ulike brukere og ikke-brukere av bibliotek siste 12 måneder. Prosent.....	68
15.1. Oversikt over svar, frafall og avgang. Prosent.....	70
15.2. Hovedutvalg. Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Prosent	70
15.3. Studentutvalg. Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, utdanning og innvandrerbakgrunn. Prosent	71
15.4. Brutto-, nettoutvalg og forskjellen mellom nettoutvalg og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Hovedutvalg	72
15.5. Brutto-, nettoutvalg og forskjellen mellom nettoutvalg og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Studentutvalg	73
15.6. Andel av intervju gjennomført på telefon og web etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Hovedutvalg	74
15.7. Andel av intervju gjennomført på telefon og web etter kjønn, alder, utdanning, landsdel og innvandrerbakgrunn. Studentutvalg	74
15.8. Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg.....	76

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9182-1 (trykt)
ISBN 978-82-537-9183-8 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

